

Fagne AS

► Ny 132 kV-ledning Stord - Tysnes

Konsekvensutredning

Fagrapport friluftsliv

Oppdragsnr.: 52301845 Dokumentnr.: R005 Versjon: J02 Dato: 2024-03-05

Oppdragsgiver: Fagne AS
Oppdragsgivers kontaktperson: Vidar Sagen-Roland
Rådgiver: Norconsult AS, Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Oppdragsleder: Bengt Magne Rønnevig
Fagansvarlig: Annlaug Meland
Andre nøkkelpersoner:

J02	2024-03-05	For bruk	Anmel	Inloes	Benroe
B01	2024-03-01	For info/kommentar hos oppdragsgiver	Anmel	Inloes	Benroe
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Sammen drag

I forbindelse med planlagt bygging av ny 132 kV kraftledning Stord-Tysnes, samt en transformatorstasjon på Tysnes, har Norconsult gjennomført en konsekvensutredning av tiltakets og de forskjellige alternativenes konsekvenser for fagtema friluftsliv. Prosjektet er delt inn i tre delstrekninger: delstrekning Midtfjellet-Langenuen, delstrekning Langenuen (sjøkabel) og delstrekning Langenuen-Søreide, hvor det er vurdert verdi og påvirkning for delområder som berøres av tiltaket ved de enkelte delstrekningene.

Konsekvensutredningen er gjennomført etter metodikken i Miljødirektoratets håndbok for konsekvensutredninger av klima- og miljøtema M-1941. Det er i nyere tid gjennomført utredninger av friluftsliv i deler av utredningsområdet, i forbindelse med planlegging av nye E39 og planlagt riving av 66 kV ledning Langeland-Otteråi i 2021.

Utredningsområdet strekker seg sørover fra Fitjarfjella nordvest og Søreide i nordøst. Videre går området i sørvestlig retning over Liafjellet/Kleppavarden på Tysnes, krysser Langenuen i retning mot Vistvik og Midtfjellet vindpark i Fitjar kommune. Friluftsområdene i nærheten og ved delstrekning Midtfjellet - Langenuen dekker lisdene og fjellområdene i Fitjar kommune. Områdene er stort sett godt tilrettelagt med mange merkede stier, skiltinformasjon ved mange innfartsporter, oppkjøring av skiløyper og det arrangeres ulike aktiviteter. I tilknytning til fjorden Langenuen er det ikke registrert noen sikrede friluftsområde eller friluftsområder som driftes eller tilrettelegges av friluftsrådene, fylkeskommunen eller Statens Naturoppsyn. Båtlivet i Fitjar kommune er fortrinnsvis knyttet til sjøområdene vest for Fitjar, med Fitjarøyane med sikrede friluftsområder og tilrettede friområder. Likevel er det knyttet en del friluftsliv til Engjavikvågen og Vistvikvågen som brukes av lokale men også hyttefolk, og likelydende er det for sjøområdene på vestsiden for Tysnes. På Tysnes går traséalternativene som vurderes gjennom sammenhengende utfartsområder med stedvis god tilrettelegging for friluftsliv. Traséene krysser skogsområder, høydedrag og vann, og mulighetene for friluftslivsaktiviteter i disse områdene er flere og varierte. Friluftslivs- og rekreasjonsområdene er generelt lett tilgjengelige via veier og stier, som flere steder er merket, og noen av områdene er godt egnet for sykling, bading og padling. I de fleste vannene foregår det fiske. Hjortejakta er viktig særlig på Tysnes.

Samlet konsekvens

Gjennom utredningsarbeidet er det vurdert at tiltaket samlet sett har lav påvirkning på fagtema friluftsliv med ingen samlede konsekvenser som overstiger noe negativ konsekvens. På delstrekning Midtfjellet - Langenuen er samlet konsekvens vurdert til noe negativ konsekvens. For delstrekning Langenuen er samlet konsekvens ubetydelig konsekvens og noe negativ konsekvens ut fra hvilket alternativ som er utredet. På delstrekning Langenuen - Søreide har alle alternativer fått samlet sett ubetydelig konsekvens. Påvirkning på fagtema gjelder påvirkning visuelt langs turstier, ankringsforbud og store skilt samt teknisk inngrep i turområder som i utgangspunktet har lite infrastruktur. Friluftslivsområdene kan stort sett benyttes som i dag, men nye kraftledninger kan endre opplevelseskvalitetene ved ferdsel i områdene. Særlig ved kryssing av linjene og i regnvær vil det være litt knitring fra linjene.

I tabellene under vises sammenstilling av konsekvenser for friluftsliv innen de ulike delstrekningene og transformatorstasjoner.

Alternativene 1.1 er vurdert til å være beste alternativ på delstrekning Midtfjellet-Langenuen. Alternativene 2.1 til 2.3 får en parallellføring med eksisterende kraftledning på store deler av strekningen og inngrepene vil dermed samles. Det er derfor vurdert at en ytterligere ledningstrasé parallelt vil kunne gi negativ innvirkning på opplevelsen av tur lang stinett som krysses. Alternativene 1.0 og 1.1 vil til sammenligning legges i et område som har færre stier og den merkede stien som krysses vil gå gjennom i skoglandskap, og dermed

vurderes inngrepet å være mindre negativt da det vil være mer naturlig å ha opphold i åpnere landskap med utsikt enn i skog. Siden deler av alternativ 1.1 legges i kabel på deler av strekningen, er den vurdert best.

For alternativene 1.0 og 1.1 for delstrekning Langenuen sjøkabel kan det bli konflikter med ilandføring i Hetlevik der det i Engjavikvågen og Vistvikvågen er registrert et område for oppankring av småbåter, samt delområde C Langenuen med båtutsett og opphold ved Kalhagevika. Det forventes at en sjøkabel kan forringe bruken av områdene noe.

For delstrekning Langenuen-Søreide er alternativ 1.0 +A eller 1.1+A rangert best. Alternativene 2.0, 2.1 og 2.2 vil krysse noen av stiene i skoglandskap som går til Kleppavarden fra vest, som kan gi en forbigående og begrenset negativ opplevelse på turen. Videre har de tre ulike toeralternativene ulik lengde og krysser noen skogsveier i ulikt antall. Alternativene med lengst trasé og flere kryssinger av stier/skogsbilveier er vurdert til å ha mest negativ innvirkning i et område med lite tekniske inngrep. Alternativene 1.0 og 1.1 krysser også sti opp til Liafjellet fra vest, på litt ulike steder og begge traséene vurderes ikke å ses fra toppunktet. Disse alternativene er de korteste ledningstraséene gjennom delområde G, og er rangert likt.

En kombinasjon av de tre delstrekningen som er rangert best er ikke mulig, da kabeltraseen kommer dårligst ut for alternativ 1.0 og 1.1. Konsekvensene ved alternativ 1.0 på delstrekning Langenuen sjøkabel er begrenset, og påvirkningen på de enkelte delområdene ble vurdert til å være nederst på skalaen for noe forringet påvirkning. Derfor vurderes det at det i kombinasjonen med alternativ 1.1 og 1.0 samlet sett vil ha minst negativt konsekvens for friluftsliv.

Med bakgrunn av vurderingene ovenfor vil den mest foretrukne alternativkombinasjonen på hele strekningen Stord - Tysnes være **alternativ 1.1 + alternativ 1.0 + alternativ 1.0+A eller 1.1+A** med stasjonsalternativ **Tjøreneset**.

Delstrekning Midtfjellet - Langenuen						
	Alt.1.0	Alt.1.1	Alt.2.0	Alt.2.1	Alt.2.2	Alt.2.3
Samlet vurdering	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Rangering	2	1	3	3	3	3
Delstrekning Langenuen sjøkabel						
	Alt. 1.0	Alt. 1.1	Alt. 2.0	Alt. 2.2.1	Alt. 2.2.2	
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
Rangering	4	5	2	3	1	
Delstrekning Langenuen - Søreide						
	Alt. 1.0+A	Alt. 1.1+A	Alt.2.0+A	Alt.2.1+A	2.2+A	
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
Rangering	1	1	4	2	3	
Stasjonsalternativer						
	Tjøreneset	Søreide	Søreide sør			
Samlet vurdering	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens			
Rangering	1	2	3			

Innhold

1	Innledning	7
1.1	Bakgrunn og formål med utredningen	7
1.2	Definisjoner og avgrensning mot andre fagtema	7
2	Beskrivelse av prosjektet	8
2.1	Nullalternativet (referansealternativet)	11
2.2	Alternativer som skal utredes	12
2.3	Utredningsområdet og influensområdet	18
3	Kunnskapsgrunnlag	21
3.1	Krav til utredning	21
3.2	Metode for utredning av klima- og miljøtemaer	21
3.3	Metode for utredning av fagtema friluftsliv	21
3.4	Kunnskapsinnhenting	28
4	Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet	29
4.1	Områdebeskrivelse og dagens situasjon	29
5	Verdivurdering	30
5.1	Delstrekning Midtfjellet - Langenuen	30
5.2	Delstrekning Langenuen sjøkabel	39
5.3	Delstrekning Langenuen - Søreide	42
5.4	Verdivurdering av verdier	50
5.6	Verdikart	52
6	Vurdering av påvirkning og konsekvensgrad	53
6.1	Delstrekning Midtfjellet - Langenuen	53
6.2	Delstrekning Langenuen sjøkabel	62
6.3	Delstrekning Langenuen - Søreide	69
6.4	Midlertidige virkninger i anleggsperioden	81
7	Vurdering av samlet konsekvens	83
7.1	Delstrekning Midtfjellet - Langenuen	83
7.2	Delstrekning Langenuen sjøkabel	84
7.3	Delstrekning Langenuen --Søreide	85
7.4	Transformatorstasjoner	87
7.5	Samlet vurdering av alternativer	87
7.6	Sumvirkninger E39	89
8	Avbøtende tiltak	94
8.1	Unngå	95
8.2	Begrense	95
8.3	Anleggsperioden	95
8.4	Driftsperioden	95

8.5	Oppfølgende undersøkelser	95
9	Vurdering av usikkerhet	96
9.1	Vurdering av kunnskapsgrunnlaget	96
9.2	Vurdering av avbøtende tiltak	96
9.3	Vurdering av usikkerhet ved konsekvensutredningen	96
10	Referanser	97

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og formål med utredningen

Fagne planlegger å bygge ny 132 kV ledning og sjøkabel mellom Midtfjellet vindpark i Fitjar kommune og ny transformatorstasjon på Tysnes i Tysnes kommune. Statens Vegvesen planlegger samtidig ny E39 som skal passere i samme område. Veiprojektet vil forde økt kraftbehov både i anleggs- og driftsfasen, og dette sammen med forventet økt lastbehov generelt, utløser det aktuelle linje- og stasjonsprosjektet. Eksisterende 66 kV linje «Langeland Otteråi» vil ikke ha tilstrekkelig kapasitet til å levere den ønskede kraftmengde.

Veiprojektet ligger inne i Nasjonal Transportplan 2022 -2033, og er nå i planfasen hvor reguleringsplan skal på høring i 2024. Plassering av kraftlinjer og stasjon må følgelig vurderes tett opp mot veitraséen, og det er dermed ønskelig å ha ny 132 kV ledning og stasjon klar før anleggsstart av E39. Videre planlegges veitraséen i en delstrekning av linjetraséen for nevnte 66 kV linje «Langeland Otteråi» og linja må følgelig reetableres, da isolert for 132 kV.

Tiltaket omfattes ikke av krav om melding eller utredningsprogram etter KU-forskriften, og NVEs veileder for konsesjonssøknad nettanlegg 2/2023 [1] er førende for konsekvensutredningene.

Foreliggende konsekvensutredning omfatter strekningen mellom Fitjar-Tysnes.

1.2 Definisjoner og avgrensning mot andre fagtema

Miljødirektoratets håndbok «Konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941» [2] definerer fagtema friluftsliv som følgende:

«Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.

Fagtemaet friluftsliv omfatter alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet i nærmiljøet, og i naturen ellers. Forståelsen av friluftsliv inkluderer også ferdsel og opphold i grøntområder inne i byer og tettsteder, som for eksempel parker og andre grønnstrukturer.

Friluftsliv er en samhandling mellom fysisk aktivitet og naturopplevelse. Naturopplevelser kan også knyttes til bynatur, som gatealleer og grønne havnepromenader, og skillet mellom friluftsliv og rekreasjon i grå areal i byer og tettsted kan være glidende. I utgangspunktet regnes imidlertid ikke opparbeidete områder som eksempelvis gater, torg, allmenninger og promenader som friluftslivsområder.

Naturopplevelse inkluderer også det å oppleve kulturminner i natur, og å forstå og oppleve landskapets historie. Temaet kulturminner og kulturmiljøer berører temaet friluftsliv ved å tilføre friluftslivopplevelser en ekstra dimensjon.

Motorisert ferdsel omfattes ikke av friluftslivsbegrepet.»

2 Beskrivelse av prosjektet

Tiltaksområdet ligger under kraftsystemområde for Sunnhordaland og Nord-Rogaland og er beskrevet i Regional kraftsystemutredning datert 30.juni 2022. Her fremgår det samfunnsøkonomisk gunstig å bygge stasjon og linje for 132 kV selv om anleggene vil driftes på 66 kV inntil videre. Spenningsoppgraderingene tas når de viser samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

Fagne planlegger å bygge en ny 66(132) kV kraftledning på strekningen Stord - Tysnes mellom Fitjar og Tysnes kommuner. Ledningen vil i første omgang driftes med 66 kV spenning, men dimensjoneres for 132 kV spenningsnivå. Ledningen vil dels erstatte eksisterende 66 kV ledning mellom Langeland og Otteråi på strekningen merket «A» i Figur 2-4. En klar premissgiver i så måte er også den nye traséen for E39 som vil legges dels i eksisterende trasé for 66 kV linja Langeland - Otteråi. Ledningstrekket «A» må uansett bygges for å gi plass til ny E39. For å opprettholde forbindelsen mellom Langeland - Otteråi og for å knytte Midtfjellet mot ny stasjon på Søreide vil strekning «A» dels bygges som en dobbeltkurs. Hvor lang strekningen med dobbeltkurs vil bli avhenger av valgt traséalternativ på Tysnes.

I tillegg innebærer tiltaket en ny transformatorstasjon ved Søreide, sentralt plassert på Tysnes. Den nye stasjonen vil på sikt erstatte dagens Langeland stasjon som er plassert sør på øya av historiske årsaker. Dagens plassering av stasjon passer dårlig med dagens strømbehov på Tysnes.

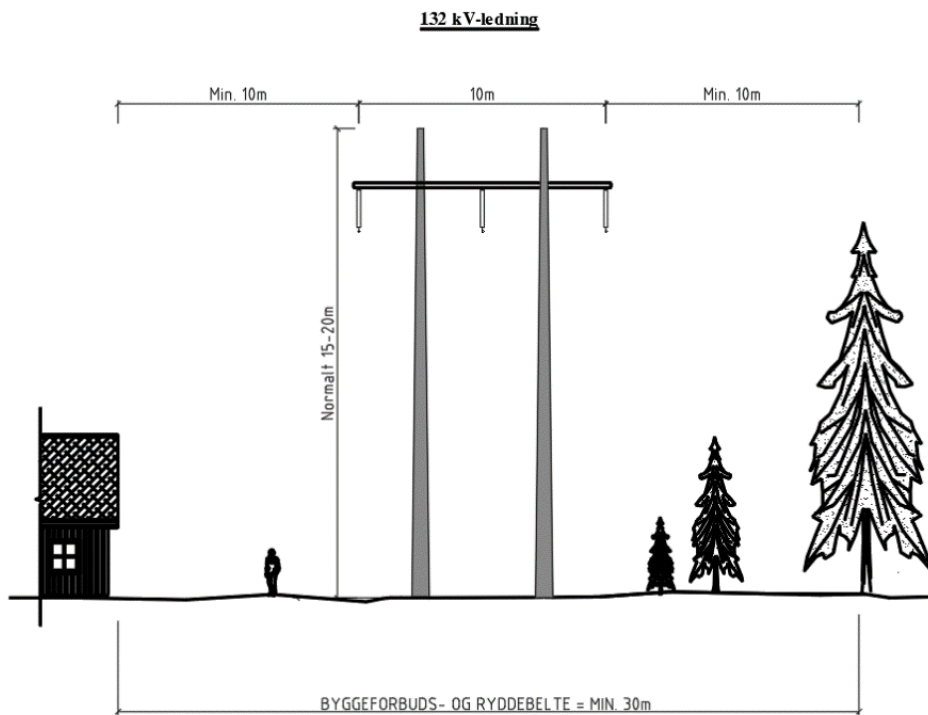
Fagne er områdekonsesjonær i Fitjar og eier og drifter store deler av regionalnettet i området. BKK Nett er områdekonsesjonær på Tysnes. Denne rapporten omtaler ikke eventuelle tiltak som må gjøres i stasjonen på Midtfjellet.

Luftledning

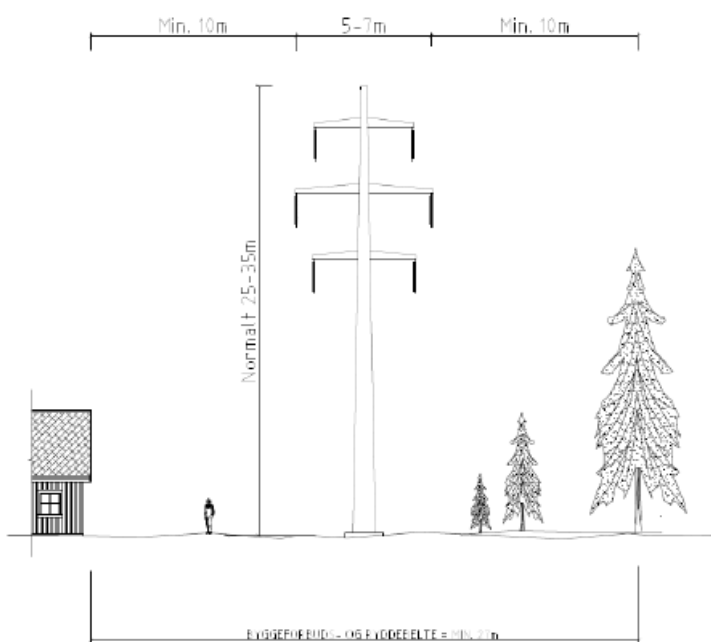
Det planlegges bygget en ny enkeltkurs 132 kV-ledning med line AI59-454. Der det er planlagt bygd enkeltkurs benyttes H-master av kompositt eller tilsvarende, med planoppheng, og med fase- og mastebeinavstand 5 meter, som vist i Figur 2-1. Komposittmastene fundamenteres ved nedspregning/graving, slisseboring evt. med et stålbeslag som borres/boltes fast i fjell. Stolpehøyden vil variere med terrenget, men vil stort sett være mellom 15 og 20 m. I master med store belastninger, typisk store vinkler, langspenn, forankringsmaster eller lignende vil det bli benyttet koniske master av rørstål. Disse males i brun farge, og er av utseende lik ei komposittmast, disse fundamenteres i et betongfundament.

Der det er planlagt bygget dobbeltkurs benyttes søylemast med vertikaloppheng. Byggeforbudsbeltet og ryddebelte langs ledningen er 24-30 meter avhengig av mastetype. Innenfor ryddebeltet ryddes skog slik at ledningen overholder forskriftskravene til høyde over vegetasjon/skog. Det er planlagt med kabelendemast i stål ved overgang til stasjonsanlegg og ved overgang til sjøkabel, se Figur 2-3.

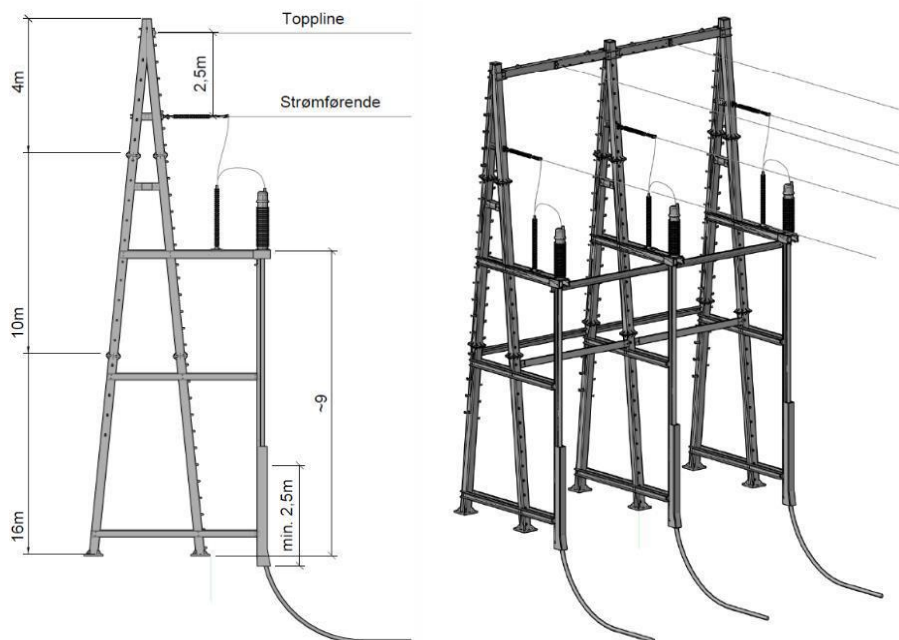

Figur 2-1. 132 kV H-mast med stolper i stål eller kompositt.

Figur 2-2. 132 kV-søylemast i kompositt eller stål, dobbeltkurs. Bygge- og ryddebeltet min. 27 meter.

Figur 2-3. 132 kV kabelendemast i stål.

Transformatorstasjon

Fagne planlegger ny stasjon på Tysnes med 132 kV innendørs gassisolert anlegg (GIS), doble samleskinner og miljøvennlig isolasjonsgass. Det skal være 3 stykk 132 kV (driftes på 66 kV) avganger mot henholdsvis Otteråi og, Langeland og Midtfjellet. Innføring av linjefeltene vil etableres ved hjelp av kabel og separate kabelendemaster på utsiden av stasjonsområdet på en stedlig tilpasset plassering.

Areal for stasjonsbygninger er ca. 815m², opparbeidet uteareal er ca. 800m². Total ca. 1600m² for stasjonsområdet. Adkomst blir fra FV 5086. Geotekniske undersøkelser for stasjonstomt og adkomstveg er ikke utført i denne fasen, men anbefales utført i følge med videre utredningsarbeid.

Transformatorstasjonen som skal bygges på Tysnes skal erstatte dagens transformatorstasjon på Langeland. Ny stasjon planlegges etablert ved Søreide og skal knyttes til dagens forbindelse mellom Otteråi og Langeland og innebærer en ny forbindelse til sentralnettet via Midtfjellet transformatorstasjon. Det er vurdert flere alternativer for ny stasjon.

Landtak og kabelføring på land

Det har blitt vurdert flere plasseringer av landtak gjennom forprosjektfasen. I hovedsak har faktorer som føring av luftlinje, grunneierinteresse, oppdrettsanlegg og bratt terreng vært gjentakende problemstillinger.

Fra landtak vil kablen legges i kulvert, grøft eller en kombinasjon av disse for beskyttelse. Det vil tilstrebes en avstand på ca.1 m mellom hver enleder, men dette må optimaliseres etter lokale forhold etter en kost-nytte-vurdering. Det vil være behov for noe masseutskifting siden kablen må legges i kabelgrus for å oppnå ønsket kjøling. Stedegne masser legges på toppen av kabelgrøfta/kulvert når denne lukkes. I anleggsfasen vil det være behov for et ca. 4-8 m bredt belte for å ha plass til kablegrøft, utgravde masser og nødvendig fremkommelighet for anleggsmaskiner.

Felles for alle foreslåtte alternativer er at det trolig må påberegnes noe sprengingsarbeider eller pigging i selve landtaket. Ytterligere sikringstiltak i landtak i skvalpesonen vil måtte vurderes under detaljprosjektering. Av kjente konsept kan det nevnes sikring med PE-rør, nedspyling av kabel eller tildekking med betongmatter. En kombinasjon av å sikre god levetid samtidig som ikke overføringsevnen blir strupet vil være aktuelt. Det må også settes av plass kran eller stillas for heising av kabel til mast.

Kabelanlegg i sjø

Fra landtaket legges det en sjøkabel av typen TKZA 800 mm² produsert av Nexans. Planlagt trasélengde er ca. 2,5-3 km.

Eksisterende sjøkart viser at kablen vil ligge på ca. 400 m dyp. Sjøkablene legges på bunnen med spesialfartøy. I strandsonen der bunnforholdene egner seg for det, graves kablene ned eller dekkes til med stein for å hindre skade på kablen som følge av ankring og bruk av fiskeutstyr.

Det er gjennomført en detaljert sjøbunnsundersøkelse for å kartlegge bunnforhold og optimalisere en trasé over Langenuen. Undersøkelsen vil verifisere alle krysningspunkter (eksisterende installasjoner i sjø) og danne grunnlag for hvilke beskyttelsestiltak som er aktuelt på de ulike strekningene i sjø.

Tabell 2-1. Spesifikasjoner for sjøkabel.

Beskrivelse/komponent sjøkabel	Spesifikasjon
Type	Enleder PEX, TKZA
Systemspenning	132 kV
Isolasjonsnivå	170 kV
Tverrsnitt	800 mm ² kobberleder
Diameter	112 mm
Vekt	37 kg/meter
Avstand mellom kablene i sjø	Min. 20 meter
Kabelgrøft på land	Ca. 1,5 m x 1,2 m x 200 m
Lengde kabeltrasé i sjø	Ca. 2,5-3 km
Rettighetsbelte på land	10 meter

2.1 Nullalternativet (referansealternativet)

Tiltakets virkninger skal vurderes opp mot nullalternativet, eller referansealternativet, som brukes som sammenlikningsgrunnlag når det vurderes hvilken påvirkning en plan eller et tiltak vil ha. I tråd med føringene i veileder M-1941, er det lagt til grunn at referansealternativet tilsvarer dagens situasjon inkludert ordinært vedlikehold og gradvis utskifting av komponenter for at nettet skal kunne være operativt.

Ved planlegging av ny 132 kV-ledning Stord - Tysnes er det tatt hensyn til vedtatt kommunedelplan for ny E39 mellom Stord - Os. Statlig reguleringsplan skal på høring i 2024 og vil påvirke 132 kV-ledning Stord-Tysnes direkte. Planen er imidlertid ikke endelig vedtatt og har ikke fått tildelt nødvendige bevilgninger. Det innebærer en usikkerhet knyttet til tidspunkt for når ny E39 blir realisert og valg av traséalternativ i den form de foreligger. Tiltakene er derfor ikke lagt inn i referansealternativet. Plassering av kraftledninger og stasjon er likevel vurdert tett opp mot alternative traséer for E39 for å samle inngrepene, i tråd med felles plan for SVV og NVE om å samordne inngrepene. Sumvirkningene av disse inngrepene vil derfor være viktige å få frem og er håndtert i eget kapittel. Videre har E39 et estimert økt kraftbehov på ca. 30 MW i anleggsfasen og ca. 20 MW i driftsfasen, og målsettingen er derfor at ny 132 kV-ledning og stasjon settes i drift før oppstart av veiarbeidene.

2.2 Alternativer som skal utredes

Mellom Midtjfellet og Søreide er det utredet to hovedalternativer kalt henholdsvis alternativ 1.0 og 2.0. Riving av eksisterende ledning 66 kV Langeland - Otteråi er en del av tiltaket. Rivingen skal skje etter at ny 132 kV ledning er satt i drift og før utbygging av ny E39.

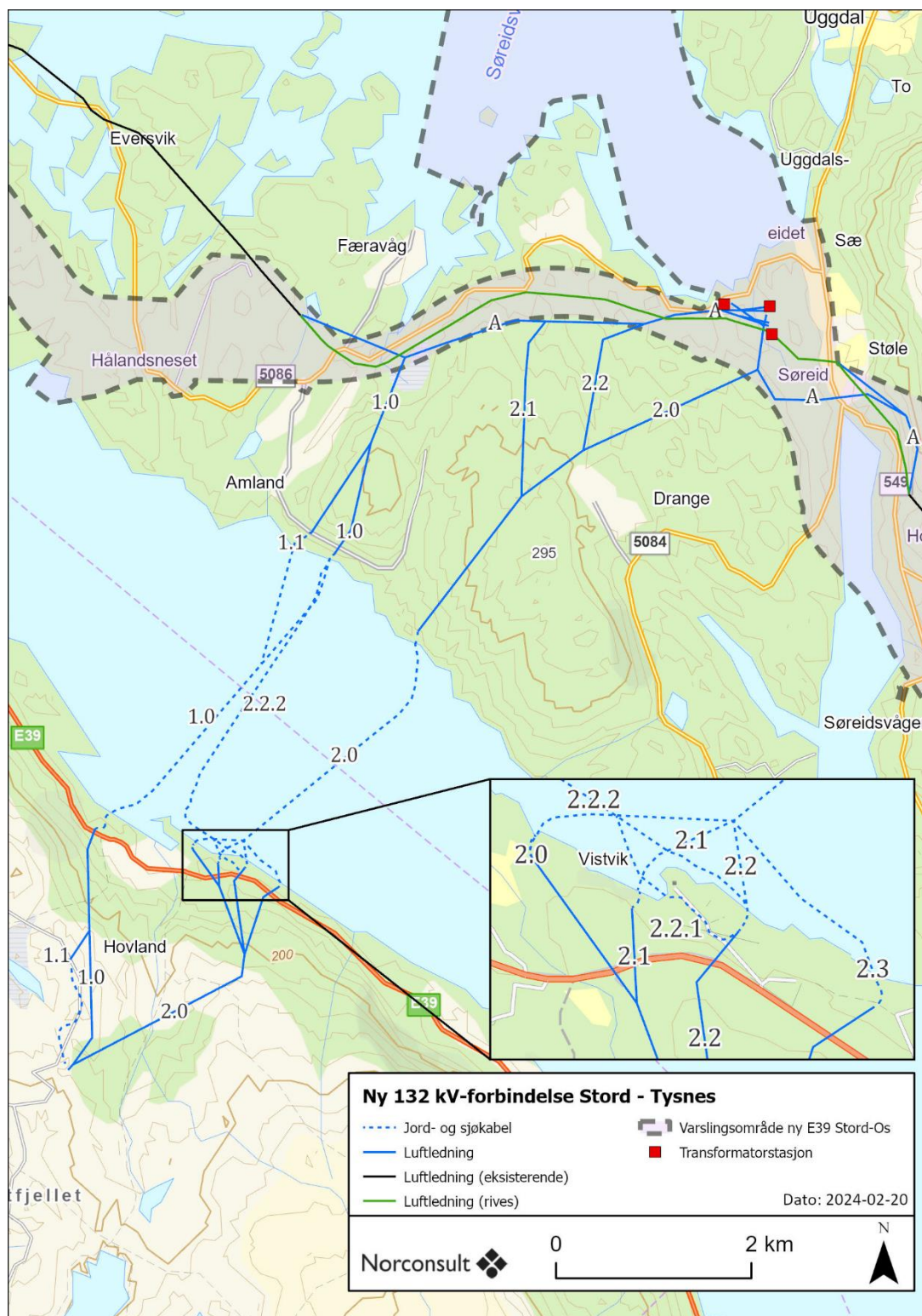
Hvert av hovedalternativene har varianter av underalternativer på flere delstrekninger, se kart i Figur 2-4. De korteste traséene for hvert av hovedalternativene har en lengde på henholdsvis:

Alt. 1.0: ca. 2-2,5 km luftledning/jordkabel (Midtjfellet - Langenuen), ca. 2,4 km sjøkabel over Langenuen, og ca. 4,5 km luftledning (Søreide, avhengig av stasjonsplassering)

Alt. 2.0: ca. 2,5 km luftledning og ca. 3 km sjøkabel, og ca. 3,8-4,4 km luftledning (Søreide, avhengig av stasjonsplassering)

Alternativ 1.0 vil gå i ny trasé nordover mot E39. Rett nord for E39 blir det satt opp en kabelmast, herfra vil alternativet gå i sjøkabel ned mot Hetlevika, for deretter å krysse Langenuen over til Breidavika, Djupavikneset eller Røytingevika avhengig av alternativ. Fra Breidavika vil alternativ 1.0 vil gå over i luftledning over Liafjellet og nordover vest for Sætratjørna der den møter eksisterende 66 kV ledning Langeland - Otteråi og vil følge «A» til stasjonsalternativer ved Søreide. Det er også utredet alternative traséer på noen delstrekninger. Fra Midtjfellet er det også et alternativ (1.1) å legge jordkabel i eksisterende vei i ca. 1 km, for så i luftledning ned til Hatlevika som for alternativ 1.0.

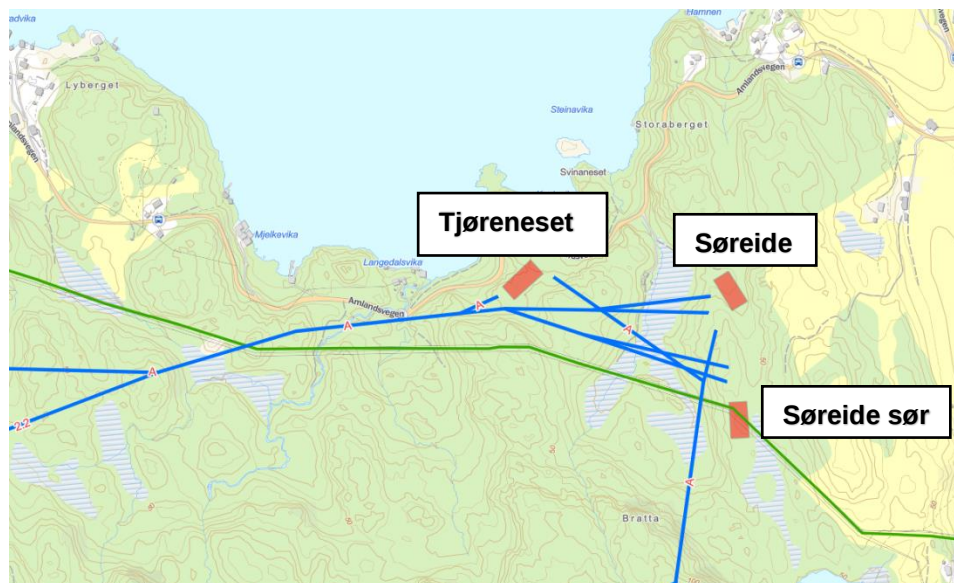
Alternativ 2.0 følger eksisterende 300 kV kraftledningstrasé Børtveit - Midtjfellet østover fra Midtjfellet. Den nye 66 (132) kV ledningen bygges her parallelt med eksisterende 300 kV ledning i en avstand av ca. 30-40 m, slik at kraftflyten er sikret mens byggingen foregår. Deretter vil alternativet knekke nordover og gå i ny trasé ned mot landtak ved Vistvika. Det er foreslått flere alternative plasseringer av landtak og kabelmast ved Vistvika og østover. Fra landtaket vil alternativet gå i sjøkabel og krysse Langenuen over til Breidavika/Djupavikneset/Røytingevika. Fra Røytingevika vil alternativ 2.0 gå i luftledning i skogsterreng i nordøstlig retning mot Bratta hvor den vil følge «A» til stasjonsalternativer ved Søreide. Også ved denne systemløsningen er det utredet alternative traséer på delstrekninger.

Figur 2-4. Traséer som er konsekvensutredet er vist med blå strek. Heltrukken blå linje er luftledning og stiplet blå linje er sjøkabel. Lilla område viser varslingsområde for ny E39 Stord - Os.

2.2.1 Stasjoner som skal utredes

Det er vurdert tre alternative plasseringer for stasjon på Tysnes, alle lokasjonene er i nærheten av planlagt ny E39, tar hensyn til kulturminner i området og krever ikke unødvendig store inngrep. Det er identifisert tre hovedplasseringer ved Søreide, se Figur 2-5. Alle tre stasjonene er planlagt med gassinsolert 145 kV koblingsanlegg.

Figur 2-5. Oversikt over alternative stasjoner ved Søreide.

2.2.1.1 Tjøreneset

Ny Tjøreneset transformatorstasjon vil ha antatt samlet arealbeslag på ca. 3.0 daa. Av de tre foreslåtte plasseringene på Søreide krever denne minst adkomstvei. Ny permanent adkomstvei vil være ca. 4 m bred og 105 m lang. Videre vil denne ikke være berørt av ny E39 samt tilhørende avkjørsler. Etablering av nye forbindelser på 22 kV nivå vil trolig være enklest av de tre alternativene. Av de tre foreslåtte plasseringene anser vi plassering på Tjøreneset som den mest aktuelle. Foreløpig antatt utforming av Tjøreneset transformatorstasjon er vist i Figur 2-3.

Figur 2-6. Visualisering av Tjøreneset stasjon.

2.2.1.2 Søreide

Ny Søreide transformatorstasjon vil ha antatt samlet arealbeslag på ca. 4.2 daa. Her vil adkomstvei etableres ved bruk av eksisterende traktorvei. Ny permanent adkomstvei vil være ca. 4 m bred og 180 m lang. Ny E39 vil ikke krysse tilkomstvei, men ny avkjørsel vil berøre adkomsten. Foreløpig antatt utforming av Tjøreneset transformatorstasjon er vist i Figur 2-7.

Figur 2-7. Visualisering av Søreide transformatorstasjon.

2.2.1.3 Søreide sør

Ny Søreide sør transformatorstasjon vil ha antatt samlet arealbeslag på ca. 4 daa. Plassering her vil være nærmest eksisterende 66 kV linjer, men kreve lengst ny adkomstvei. Ny permanent adkomstvei vil være ca. 4 m bred og ca. 415 m lang. I likhet med Søreid vil adkomstveien få tilknytning til avkjørsel fra E39. Foreløpig antatt utforming av Tjøreneset transformatorstasjon er vist i Figur 2-8.

Figur 2-8. Visualisering av Søreide sør transformatorstasjon.

2.2.2 Anleggsgjennomføring

Bygging av ny 66(132) kV ledning og riving av eksisterende 66 kV ledning Langeland - Otteråi vil gå over en periode på ca. 2 år. Så langt det er mulig vil eksisterende adkomstveier, traktorveier, tømmervelter o.l. bli benyttet, men det kan (også) bli behov for noe opprusting av eksisterende veier og /eller nyanlegg på kortere strekninger. Generelt vil det også bli terrengtransport i selve linjetraséen.

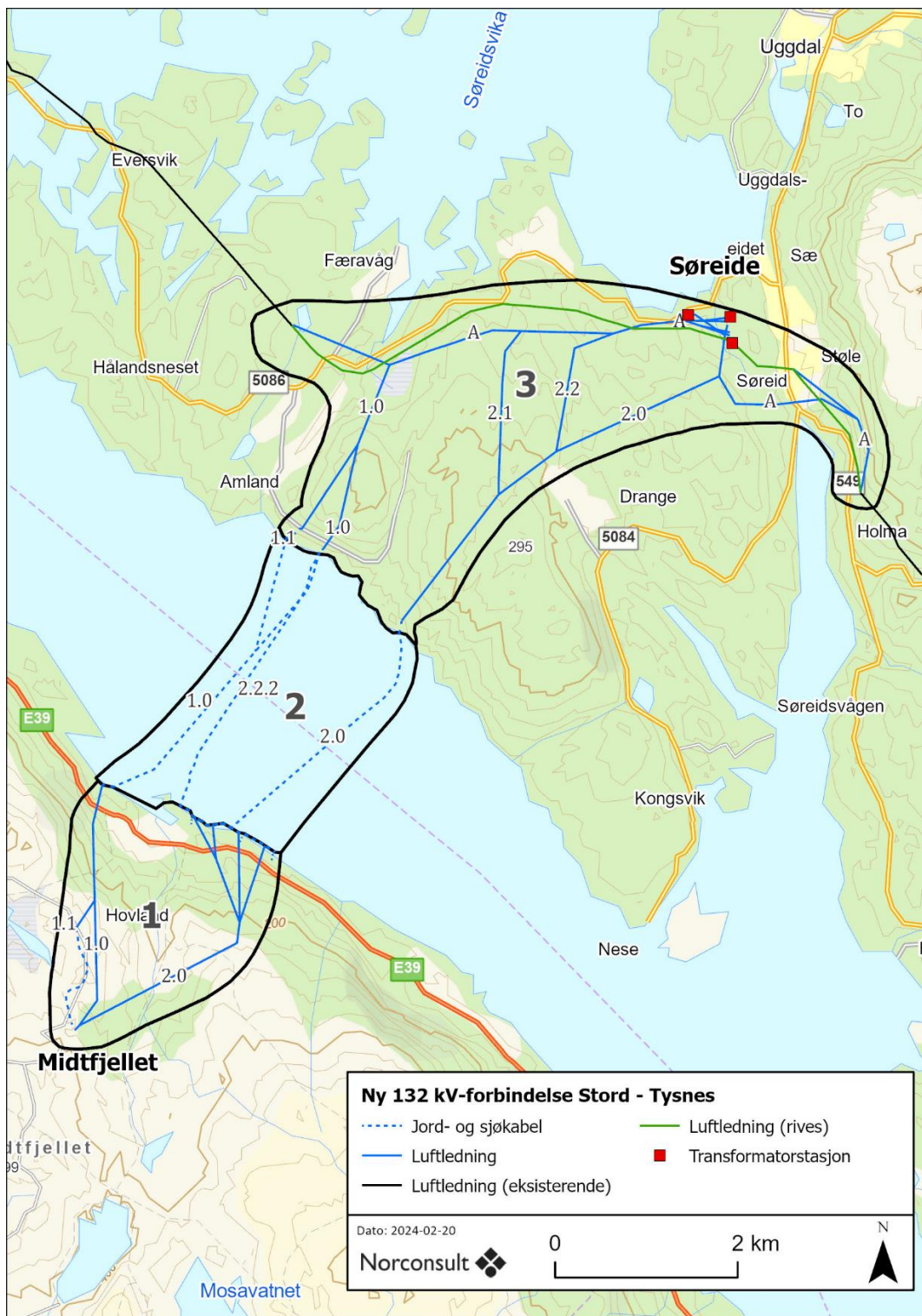
Der det ikke er egnet tilkomst langs eksisterende veier, skogsbilveier og traktorveier benyttes terrengtransport eller helikopter til tyngre løft. Riggområder og lager forutsettes i hovedsak etablert på allerede opparbeidede arealer, men foreløpig er ikke dette kartlagt. Mindre riggområder etableres slik at arealene kan tilbakeføres og istandsettes etter avsluttet anleggsvirksomhet. Midlertidige rigg- og anleggsområder og anleggsveier vil sees på i forbindelse med utarbeidelse av Miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan).

2.3 Utredningsområdet og influensområdet

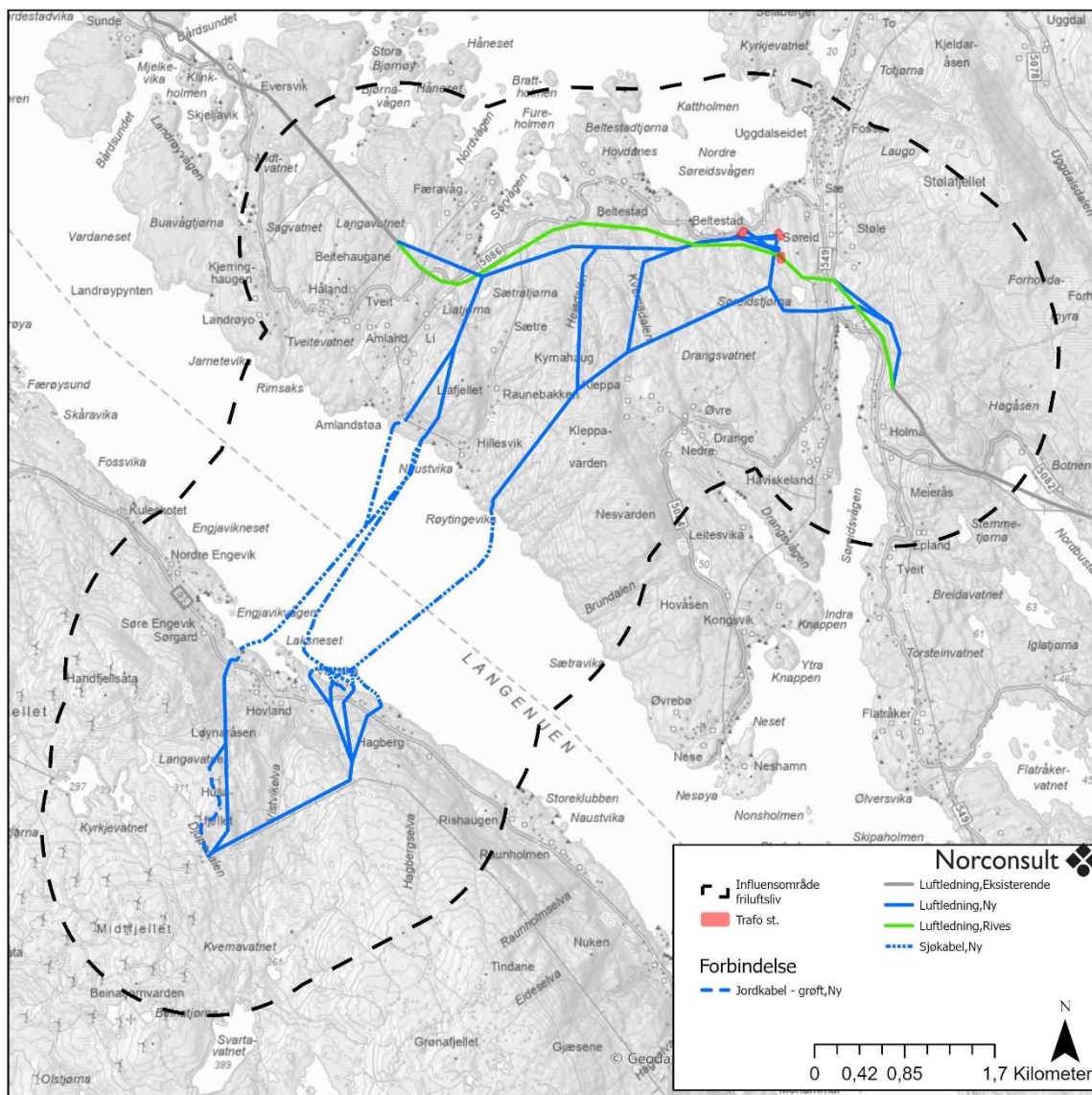
Konsekvensutredningen omfatter alle områder som blir direkte berørt av den planlagte utbyggingen, (**tiltaksområdet**), samt en sone rundt, hvor man kan forvente at utbyggingen vil påvirke fagtema friluftsliv i anleggs- og driftsfasen (**influensområdet (figur 2-10)**). Tiltaksområdet og influensområdet utgjør til sammen **utredningsområdet**.

Utredningsområdet er delt inn i 3 delstrekninger, se figur 2-9

1. Midtfjellet - Langenuen
2. Langenuen sjøkabel
3. Langenuen - Søreide

Figur 2-9. Tiltaksområdet er delt inn i tre delstrekninger.

Figur 2-10 Influensområde definert for fagtema friluftsliv.

3 Kunnskapsgrunnlag

3.1 Krav til utredning

Bygging av 132 kV-ledningen mellom Stord og Tysnes er konsekvensutredningspliktig iht. forskrift om konsekvensutredninger § 6, bokstav c). Konsekvensutredningen skal oppfylle kravene i kap. 5 *Virkninger for miljø og samfunn* i KU-forskriften. NVEs veileder for konsesjonssøknad nettanlegg 2/2023 er førende for konsekvensutredningene.

Metodikken i Miljødirektoratet sin veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941) er lagt til grunn for utredning av de virkningstema hvor dette er spesifisert i NVEs veileder.

3.2 Metode for utredning av klima- og miljøtemaer

Konsekvensutredningen for friluftsliv gjennomføres i henhold til metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder «*Konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941*» [2] med tilpasninger til prosjektets størrelse og omfang.

Metoden for vurdering av fagtema friluftsliv er delt inn i følgende steg:

- Utredningsområde deles inn i delområder
- Vurdering av verdi i hvert delområde
- Vurdere påvirkning for hvert delområde
- Vurdere konsekvensgrad for hvert delområde og samlet konsekvens for hvert alternativ

Med **verdi** menes en vurdering av hvor stor betydning et område har for et fagtema. Med **påvirkning** menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av et definert tiltak. Påvirkningen av alternativet for utbygging av ny 132 kV kraftledning mellom Stord og Tysnes vurderes opp mot referansealternativet, eller nullalternativet. **Konsekvensgrad** kommer fram ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til matrisen i figur 3-4. Konsekvensen er en vurdering av om et definert tiltak vil medføre bedring eller forringelse i et område. Til slutt gis en samlet konsekvens for fagtemaet.

Metodikken for fagtemaet er presentert på denne nettsiden:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/metode-for-utredning/>

I tillegg til vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens, skal det også vurderes hvilke avbøtende tiltak man kan gjøre for å dempe negative virkninger av tiltaket.

3.3 Metode for utredning av fagtema friluftsliv

3.3.1 Inndeling i delområder

Utredningsområdet deles inn i mindre, enhetlige delområder, basert på registreringskategoriene i tabell 3-1. Enhetlige områder er områder som henger naturlig sammen, og som samlet sett har en viktig funksjon. Hvert enkelt delområde er gjenstand for å vurdere verdi, påvirkning og konsekvens.

Registreringskategoriene for tema friluftsliv går fram av Miljødirektoratets håndbok M-1941.

Tabell 3-1: Registreringskategorier for tema friluftsliv og relevans i dette prosjektet

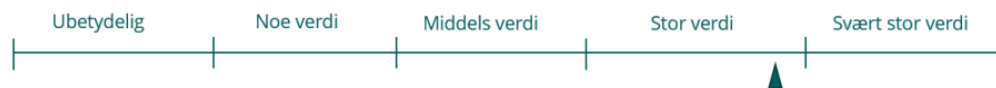
Områdetype	Beskrivelse	Relevant Ja/Nei
Blå-/grønnstruktur	En del av det "myke" transportsystemet og viktige forbindelseslinjer som knytter sammen boligområder og de mest brukte og egnede friluftslivsområdene. Korridorene skal ha et blå/grønt hovedpreg.	Nei
Leke- og rekreasjonsområde	Lekeplasser, ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskogen, badestrender, offentlig sikrede områder, parker og lignende som er mindre enn 200 daa.	Ja
Nærturterreng	Vegetasjonskledde områder på mer enn 200 daa. Områdene skal være tilknyttet byggeområder som f.eks. boligområder, skoler og barnehager, og ligge i gangavstand fra disse. De er vanligvis naturlig avgrenset av bebyggelse eller dyrket mark.	Ja
Marka	Omfatter noen av de viktigste områdene for friluftsliv i kommunen og/eller regionen. Grenser som regel direkte opp mot byer/tettsteder og har direkte adkomst herfra.	Nei
Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag	Områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med muligheter for allment friluftsliv.	Ja
Friluftsliv i jordbrukslandskap	Områder der man etter friluftslovens bestemmelser kan ferdes i den tid marken er frosset eller snølagt (ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober). Jf. friluftsloven. Kategorien rommer også stier, driftsveger, skiløyper i jordbruksområder.	Nei
Utfartsområde	Store og små dagstuoerområder som ligger utenfor den umiddelbare nærhet til byer/tettsteder. Ofte egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det lokalt ikke finnes alternative områder til.	Nei
Store turområder med tilrettelegging	Dekker de nasjonalt viktigste fjell-, skog- og heiområdene med tilrettelegging i form av merket sti- og løypenett med tilhørende overnattingssteder	Ja
Store turområder uten tilrettelegging	Store områder eller systemer av delområder som er "inngrepsfrie".	Ja
Særlige kvalitetsområder	Landskap, natur- eller kulturmiljø som har helt spesielle opplevelseskvaliteter eller som har spesielt stor symbolverdi.	Nei
Andre friluftslivsområder	Områder av betydning for friluftslivet, men som ikke lar seg plassere i noen av de øvrige områdetypene.	Nei

3.3.2 Vurdering av verdi

Hvert delområde gis en verdi som vurderes etter verdikriterier gitt i Miljødirektoratets håndbok, se figur 3-1. I verddivurderingen benyttes en skyvelinjal fra ubetydelig til svært stor verdi. Delområdets plassering innenfor verdikategorien, herunder om den ligger i øvre eller nedre del av verdikategorien synliggjøres ved bruk av en skyvelinjal, se figur 3-2.

Verdikriterier	Ubetydelig	Noe	Middels	Stor	Svært stor
Bruker-frekvens	Ikke nevneverdig bruk	Brukes av noen	Brukes av flere, ofte med innslag av regionale brukere	Brukes av mange Flere regionale brukere	Brukes av svært mange Nasjonale brukere
Kvalitet	Få eller ingen opplevelses-kvaliteter Har i liten grad en funksjon som adkomst-sone eller sammenheng	Noen natur- eller kultur-historiske opplevelses-kvaliteter Har begrenset funksjon som adkomst-sone/ sammenheng Begrenset størrelse/ utstrekning	Flere natur- eller kultur-historiske opplevelses-kvaliteter Har i noen grad en funksjon som adkomst-sone eller sammenheng Noe tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Tilstrekkelig utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Mange natur- eller kultur-historiske opplevelses-kvaliteter Har en viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Godt egnet for en eller flere enkelt-aktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Stor nok utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Svært mange natur- eller kulturhistoriske opplevelses-kvaliteter Har en svært viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Spesielt godt egnet for en eller flere enkelt-aktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Svært stor utstrekning
Betydning	Har ikke symbolverdi Ikke brukt/egnet i undervisnings-sammenheng	Har noe symbolverdi i lokal sammenheng I liten grad brukt/egnet i undervisnings-sammenheng Brukes av personer i nærområdet/bydelen	Har en spesiell symbolverdi i regional sammenheng Egnet/noe brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele kommunen	Har en spesiell symbolverdi i regional/nasjonal sammenheng Godt egnet/mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra regionen	Har en spesiell symbolverdi i nasjonal sammenheng Svært godt egnet/svært mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele Norge
Bymarker					Alltid svært stor verdi

Figur 3-1 Verddivurdering av delområder for friluftsliv.

Figur 3-2. Skyvelinjalen viser verdsetting innenfor en verdikategori.

3.3.3 Vurdering av påvirkning

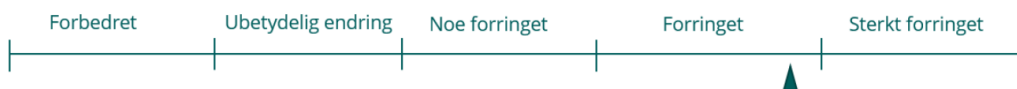
Påvirkning er et uttrykk for endringer det aktuelle tiltaket vil medføre i et delområde. Vurdering av påvirkning er foretatt for alle de verddivurderte delområdene etter kriterier i tabell 3-2. Vurderingene gjelder det ferdige tiltaket. Inngrep i anleggsfasen inngår kun dersom påvirkningen gir varige endringer.

Skalaen for påvirkning er glidende og går fra sterkt forringet til forbedret, se figur 3-3.

Tabell 3-2 Påvirkningstabell for friluftsliv.

	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Endring i attraktivitet	Området blir utvidet og/eller får positive fysiske/visuelle endringer	Ingen eller liten reduksjon i attraktivitet	Redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Svært redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Områder mister sin attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning
Arealbeslag	Ingen reduksjon i areal	Ingen eller liten reduksjon i areal	Arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området	Arealbeslag eller en fysisk endring som i stor grad reduserer området	Friluftsområdet bygges ned og forsvinner
Tilgjengelighet	Bedre tilgjengelighet: bedre adkomst og/eller eksisterende barrierer/stengsler blir fjernet	Ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Noe redusert tilgjengelighet: vanskeligere adkomst til området, stengsler og/eller barrierer	Svært redusert tilgjengelighet: flere adkomstmuligheter til området blir fjernet. Flere barrierer og/eller stengsler etableres i eller ved området	Området blir utilgjengelig. Barrierer, stengsler i eller ved området gjør området utilgjengelig for bruk. Adkomstmuligheter fjernes
Forurensning	Redusert forurensning (støy, støv, avrenning)	Ingen eller liten økning i forurensning (støy, støv, avrenning)	Noe økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Vesentlig økt forurensning (støy, støv, avrenning)
Funksjon	Funksjon opprettholdes og underbygges	Funksjon uendret	Funksjon endres stor	Redusert funksjon	Dagens funksjon forsvinner

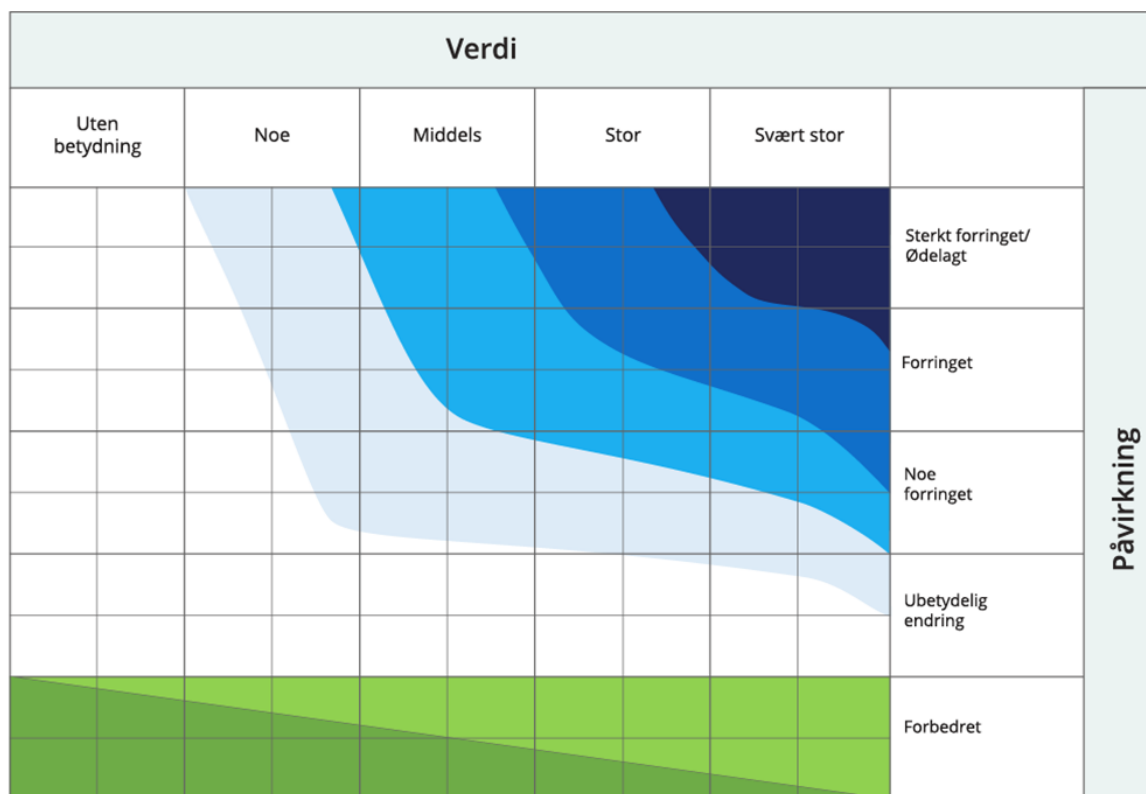

Figur 3-3. Skyvelinjal brukes for å vurdere påvirkningsgrad innenfor påvirkningskategoriene.

3.3.4 Vurdering av konsekvens

3.3.4.1 Konsekvensgrad for hvert delområde

Konsekvens vurderes ved å sammenholde det enkelte delområdets verdi med tiltakets påvirkning på dette delområdet. Til vurderingen benyttes en konsekvensvifte. Konsekvensen for delområdene vurderes på en skala fra 4 minus til 4 pluss, se matrisen i figur 3-4. I denne matrisen utgjør verdiskalaen x-aksen, og påvirkningsskalaen y-aksen. Veiledning for konsekvensvurdering av delområder fremgår av tabell 3-3.

Figur 3-4. Konsekvensvifte. Plassering i konsekvensvifta kan ikke endres basert på faglig skjønn.

Tabell 3-3 Forklaring på fargene i konsekvensvifta for delområder.

Skala	Forklaring	RGB-fargekode
Svært stor konsekvens ----	Den mest alvorlige konsekvensen som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.	0, 32,96
Stor konsekvens ---	Alvorlig konsekvens for delområdet.	0, 112, 192
Betydelig konsekvens --	Betydelig konsekvens for delområdet.	0, 176, 240
Noe konsekvens -	Noe konsekvens for delområdet.	212, 255, 254
Ubetydelig konsekvens 0	Ingen eller ubetydelig konsekvens for delområdet.	251, 255, 255
Noe/betydelig positiv konsekvens + / ++	Forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)	146, 208, 80
Stor/svært stor positiv konsekvens +++ / ++++	Stor forbedring (+++) eller svært stor forbedring (+++). Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.	0, 176, 80

3.3.4.2 Vurdering av konsekvens for hvert alternativ

Resultatene fra konsekvensvurderingene for hvert delområde i forklart i kap. 3.3.4.1, brukes til en samlet vurdering av konsekvensgrad for hvert alternativ innenfor en delstrekning. Delområdenes konsekvensgrader oppsummeres i tabell, og samlet konsekvensgrad for alternativet angis. Den samlede konsekvensgraden er begrunnet tekstlig, slik at det kommer tydelig frem hva som ligger til grunn for vurderingen. Vurdering av samlet belastning skal inkluderes i den samlede vurderingen.

Tabell 3-4 gir kriterier for fastsetting av konsekvensgrad for hvert alternativ.

Tabell 3-4. Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for friluftsliv.

Konsekvens	Kriterier for samlet vurdering
Kritisk negativ konsekvens	<p>Kritisk negativ konsekvens betyr at gjennomføring av alternativet medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt eller internasjonalt viktig naturmangfold. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi, eller der den samlede belastningen er svært stor.</p> <ul style="list-style-type: none"> Flere delområder med konsekvensgrad svært alvorlig konsekvens (4 minus). Svært stor samlet belastning.
Svært stor negativ konsekvens	<p>Svært stor negativ betyr at gjennomføring av alternativet medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig naturmangfold. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi, eller der det er stor samlet belastning.</p> <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med konsekvensgrad alvorlig konsekvens (3 minus). Ett eller flere delområder har konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus). Stor samlet belastning.
Stor negativ konsekvens	<p>Tiltaket medfører stor konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med konsekvensgrad betydelig (2 minus). Flere delområder med konsekvensgrad alvorlig (3 minus). Ett delområde kan ha konsekvensgrad svært alvorlig. Bidrar til økt samlet belastning.
Middels negativ konsekvens	<p>Tiltaket medfører betydelig konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder har konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). Flere delområder har konsekvensgrad betydelig (2 minus). Flere delområder kan ha konsekvensgrad alvorlig (3 minus). Ingen delområder er gitt svært alvorlig konsekvensgrad.
Noe negativ konsekvens	<p>Tiltaket medfører noe konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet. Lite konflikt med naturmangfold innenfor influensområdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Delområder har lave konsekvensgrader. Overvekt av delområder med konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) og ubetydelig konsekvens (0). Et par delområder kan ha konsekvensgrad betydelig (2 minus). Ingen delområder er gitt konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus) eller alvorlig (3 minus).
Ubetydelig konsekvens	<p>Tiltaket/alternativet vil ikke medføre vesentlige endringer for naturmangfoldet i 0-alternativet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med ubetydelig konsekvensgrad (0). Ett delområde kan inneholde konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). Ingen delområder er gitt svært alvorlig (4 minus), alvorlig (3 minus) eller betydelig (2 minus) konsekvensgrad.
Positiv konsekvens	<p>Benyttes i delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får noe eller betydelig verdiøkning som følge av tiltaket. Tiltaket/alternativet er en forbedring for naturmangfoldet i forhold til 0-alternativet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområder med positiv konsekvensgrad (1 eller 2 pluss). Kan kun inneholde delområder med noe negativ konsekvensgrad. Delområder med noe negativ konsekvensgrad (1 minus) oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	<p>Benyttes i delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Stor forbedring for naturmangfoldet i forhold til 0-alternativet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Overvekt av delområde med svært stor miljøforbedring (4 pluss). Overvekt av delområder med svært positiv konsekvensgrad. Kan kun inneholde delområder med lav negativ konsekvensgrad, delområder med negative konsekvensgrad oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.

3.4 Kunnskapsinnhenting

3.4.1 Eksisterende kunnskap

Eksisterende kunnskap er hentet fra ulike databaser, nettsider og tidligere utredninger. Se opplisting nedenfor.

- www.naturbase.no, www.ut.no, strava.com/heatmap, trimpoeng.no, telltur.no, Stolpejakten, VisitTysnes.no, midtfjellet.no med flere.

Nettsider om friluftsliv tilknyttet kommunene og interesserorganisasjoner lokalt er også benyttet i utredningsarbeidet. Tidligere friluftslivsutredninger for ny 132 kV Langeland Otteråi og ny E39 Stord - Os er også benyttet.

3.4.2 Supplerende feltarbeid

I tillegg til eksisterende kunnskap som er innhentet ble alle delområdene på Tysnes befart grundig av utreder i 2019 i forbindelse med konsekvensutredning fagtema friluftsliv for ny 132 Langeland-Otteråi utført av Norconsult. Dette er lagt til grunn for vurderingene på Tysnes, mens erfaringer de andre utrederne fikk under befaringer er lagt til grunn for utredningen i Fitjar kommune. Alle ilandføringspunkter ble i tillegg filmet med drone, og disse bildene er godt grunnlag for vurderingene der.

3.4.3 Vurdering av kunnskapsgrunnlag og usikkerhet

Grunnlagsmaterialet, sammen med utreders befaringsregnes som et godt og tilfredsstillende grunnlag for å gjennomføre utredningen med lav usikkerhet.

De viktigste kildene til usikkerhet er eventuell manglende informasjon om bruk av delområdene som kun utøves av et fåtall, men som samtidig kan være viktig for de enkelte. Dette kan være bålplasser, turmål og andre attraksjoner for et snevrere interesseområde som samtidig kan knyttes opp til friluftsliv. For å ta høyde for slike usikkerheter er det for alle delområdene i vurderingene tatt hensyn til at det kan være annen bruk av området, og at det ikke kan utelukkes at tiltaket kan påvirke annen bruk av området.

4 Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet

4.1 Områdebeskrivelse og dagens situasjon

Traséalternativene som vurderes i denne utredningen går gjennom sammenhengende utfartsområder med stedvis god tilrettelegging for friluftsliv, se verdikart i figur 5-21. Traséene krysser både fjellplatåer, skogsområder, vann og fjordarmer, og mulighetene for friluftslivsaktiviteter i disse områdene er mange og varierte. Friluftslivs- og rekreasjonsområdene er generelt lett tilgjengelige via veier og stier, som flere steder er merket, og noen av områdene er godt egnet for sykling, bading og padling. I de fleste vannene foregår det fiske, og fisket er stort sett fritt, eller foregår etter avtale med grunneier. Hjortejakten er viktig, og det er i all hovedsak grunneiere som organiserer denne. Noen grunneiere leier også ut jaktterreng.

Tysnes kommune har de senere årene nedlagt betydelig arbeid i å samle informasjon om friluftslivsområder samt bedre tilretteleggingen for friluftsliv, i tråd med overordnede nasjonale og regionale mål om å fremme fysisk aktivitet i friluft blant befolkningen (Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv», «Nasjonal handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftsområder», «Regional kulturplan for Hordaland 2015-2025»). Kommunen gjennomførte i 2015-2017 en kartlegging og verdisetting av sine viktigste friluftslivsarealer, og har merket og gradert 33 turløyper etter nasjonal standard.

Fitjar kommune har også gjennomført en kartlegging og verdisetting av de viktigste friluftsområder. Dette ble gjennomført i 2016.

5 Verdivurdering

5.1 Delstrekning Midtfjellet - Langenuen

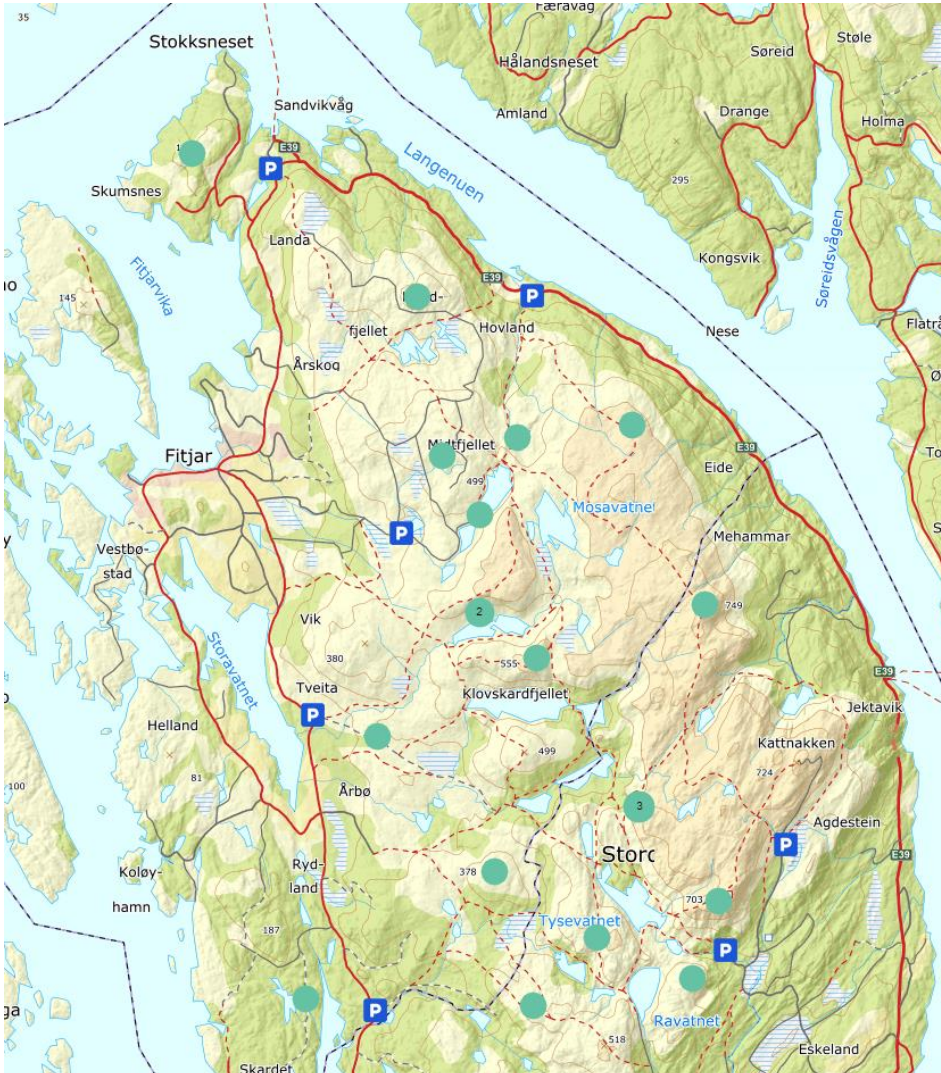
5.1.1 Generelt om friluftslivet i nærheten til delstrekningen

Friluftsområdene i nærheten av delstrekning Midtfjellet -Langenuen dekker lisdene og fjellområdene i Fitjar kommune. Områdene er stort sett godt tilrettelagt med mange merkede stier, skiltinformasjon ved mange innfartsporter, oppkjøring av skiløyper og det arrangeres ulike aktiviteter. Hvert år arrangeres det trimkonkurransene Telltur og Trimpoeng i området, med mange ulike turmål som kan registreres i egne apper (figur 5-1 og figur 5-2). Disse arrangeres av Stord/Fitjar turlag og Fitjar idrettslag [3] [4].

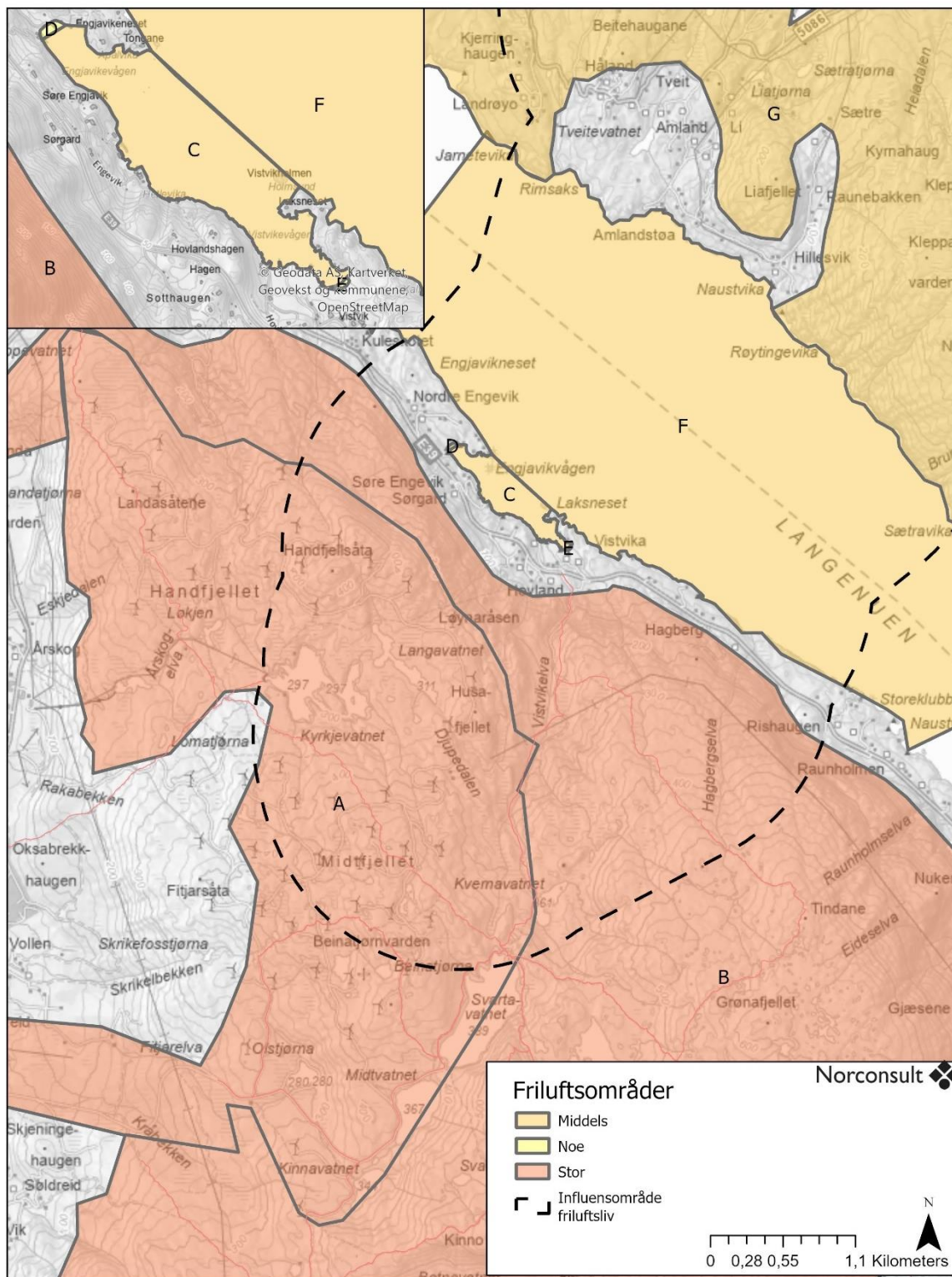
For øvrig utøves det småviltjakt, hjortejakt og bærplukking i hele området. Det er definert to delområder innenfor influensområdet i delstrekning Midtfjellet-Langenuen (figur 5-3).

Figur 5-1 Turmål i Fitjar kommune og nordlig del av Stord kommune i trimkonkurransen Trimpoeng i 2023.

Figur 5-2 Turmål i Telltur 2023 i regi av Friluftsrådet Vest og Turlaget Stord-Fitjar og Fitjar kommune innenfor delområde A og B i Fitjar kommune [3].

Figur 5-3 Verdivurdering av delområde A-E innenfor influensområdet for delstrekning Midtjelllet - Langenuen. Stinett sees som røde streker.

5.1.2 Delområde A Midtjellet

Registreringskategori: Stort turområde med tilrettelegging.

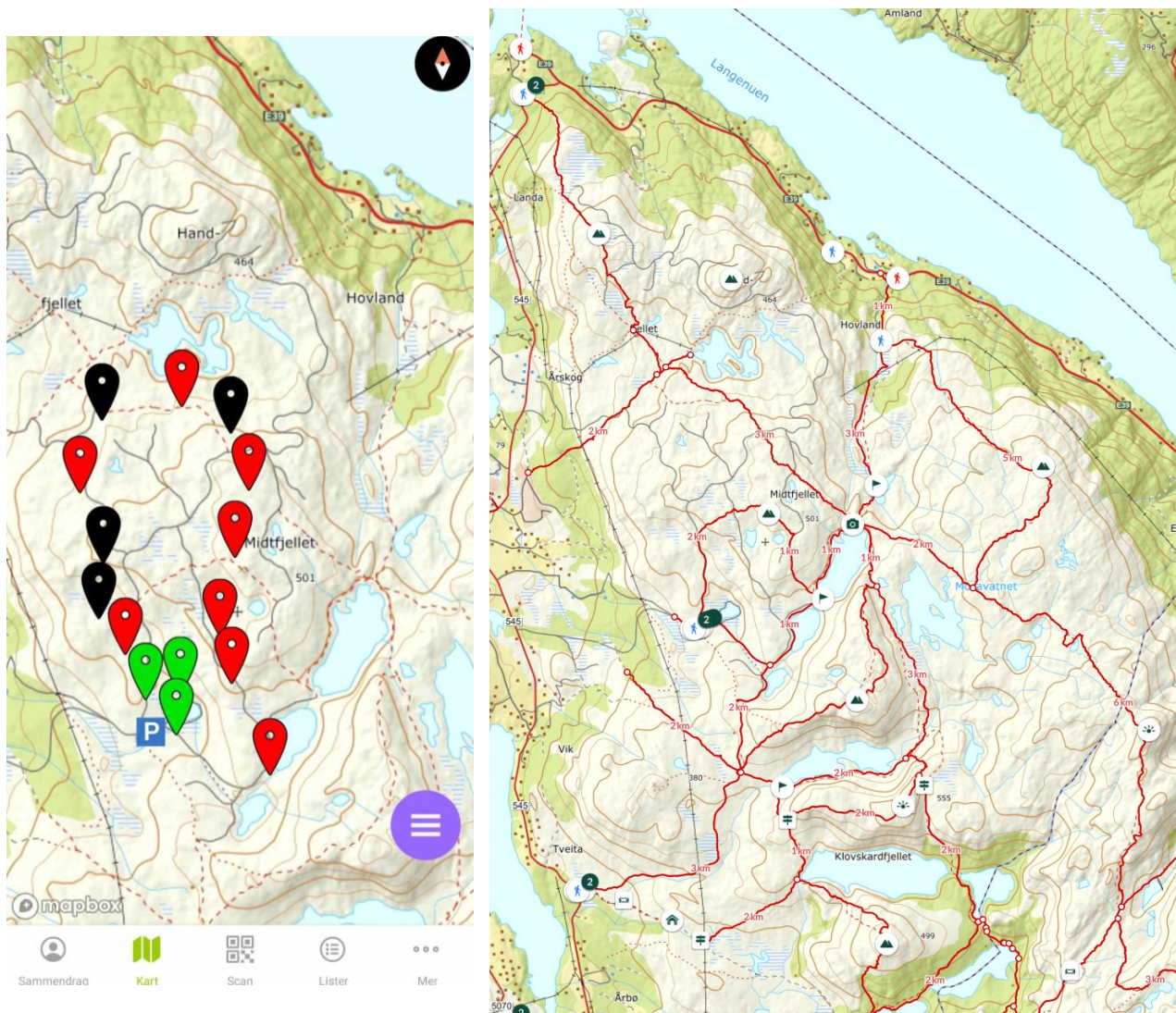
Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Svært viktig friluftslivsområde (ID:FK00019800)

Delområde Midtjellet inkluderer fjellområdet hvor Midtjellet vindpark ligger, og innenfor dette området er det et omfattende veinett som er bygd i forbindelse med vindparken (figur 5-4). Veiene er bomlagt, men er tilgjengelig for ferdsel til fots og sykkel. Det er også flere merkede stier i området, blant annet fra Fitjar via Fitjarstølane og inn til Kyrkjevatnet, samt nordover mot Landasåto og til Sandvikvåg (figur 5-5). Det er også tilknytning til mer omfattende stinett sørover mot delområde B Fitjarfjellet, og en kan gå turer over flere dager som Stord på langs [5]. Det ligger flere turforslag innenfor delområdet iblant annet ut.no og Telltur. I 2023 har turmålene Handfjellsåta, Svartvatnet og Beinatjørnvarden vært en del av trimpostene i Telltur (figur 5-2), mens det tidligere år har vært andre turer som til Holmavatnet med utgangspunkt i merket sti fra Hovland i Vistvik. Turutgangspunktet er Osterneset for Handfjellsåta og Olstjørna. Både stiene og veiene benyttes i stor utstrekning til tur og trening, og dette gjenspeiles i brukerfrekvensen angitt i Stravas heatmap [6]. Veiene blir benyttet til ferdsel til fots og med sykkel, mens stinettet blir brukt til fots. Ved Kinnavatnet har turlaget bygd en stor gapahuk. Veiene og stiene med utgangspunkt i Olstjørna blir også benyttet en del vinterstid, hvor det blant annet kjøres opp skiløyper vinterstid. Det er noe begrenset bruk av områdene nærmest vindturbinene, da det er 300 meter sikkerhetssone når det er fare for iskast. Mellom Olstjødnø og Svartavatnet er det en lysløype. Ved Olstjødnø ble det i 2023 åpnet en frisbeegolfbane med ni hull i regi av Fitjar idrettslag [7].

Figur 5-4 Midtjellet delområde A, i retning mot Olstjørna.

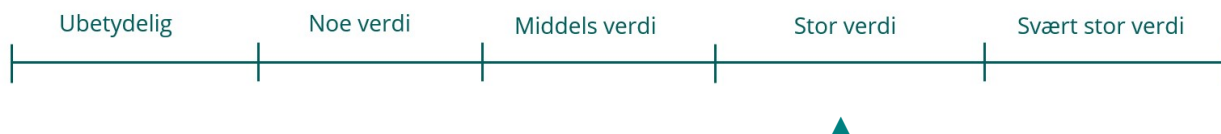
Det arrangeres årlig «Midtjelldagen» tidlig høst med turmarsj, o-løp og trimløpet 3419 Fitjar, samt andre aktiviteter for barn, kulturelle innslag og frisbeegolf med mer [8]. Denne aktivitetsdagen er et samarbeid mellom Midtjellet Vindpark og Fitjar idrettslag. Årlig er det også stolpejakt innen delområdet (figur 5-5) [9]. Det foregår fiske i vannene, som er fritt i alle ikke lakseførende vann både i Fitjar og Stord kommune [10]. Området benyttes også til småvilt- og hjortejakt, [11] samt bærplukking.

Figur 5-5 Stolpejaktpunkter innenfor delområde A og merkede turløyper/-stier og turmål fra Ut.no delområde A og B [9] [12].

Verdivurdering

Delområde Midtjelle er lett tilgjengelig fra nærliggende tettsteder og gjennomfartsveier, og vurderes som attraktivt for ulike brukere. Området har mange opplevelseskvaliteter, til tross for nærvær av vindturbiner med tilhørende støy og inngrep. Området er godt tilrettelagt for ulik bruk og har høy bruksfrekvens fortrinnsvis av lokalbefolkningen, men også av regionale og nasjonale brukere. Området vurderes til **stor verdi**.

5.1.3 Delområde B Fitjarfjellet

Registreringskategori: Stort turområde uten tilrettelegging

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Svært viktig friluftslivsområde (ID: FK00019785, FK00019796 og FK00019807).

Delområde B Fitjarfjellet er et stort fjellområde som omkranser østsiden av Midtfjellet vindpark og dekker omtrent resten av Fitjar kommunes fjellområder sørover. Fjellområdene fortsetter sørover inn i Stord kommune. Fjellområdet har et stort stinett på kryss og tvers, både T-merkede ruter men også andre stier. Det er mange innfallsporter inn i delområdet, fra alle himmelretninger med merkede stier, og det er mulig å gå lange turer som strekker seg gjennom flere friluftsområder (delområder) og over flere dager, som Stord på langs [5]. Det ligger flere turforslag innenfor delområdet iblant annet ut.no og Telltur. I 2023 var det turmålene listet opp under som inngikk i en del av trimpostene til Telltur (figur 5-2);

- Tindaslottet og Kvernavatnet begge med utgangspunkt fra blant anna Vistvik
- Kinno med utgangspunkt i Olstjødna
- Botnavatnet, Tveitaslottet og Klovsjøfjellet begge med utgangspunkt i Dalshaugane ved fv 545
- Sætrebøfjellet med start fra fv 545 ved Rydlangsgo.

Figur 5-6 Turskilt ved parkeringsplass i Vistvik.

Ved Kvernavatnet i nordøst er det en gapahuk og bålsted, og nåes på bratt traktorvei fra tilrettelagt parkering ved Vistvik. Turen følger elva hele veien og går etter hvert over på sti som fortsetter på sti.

Figur 5-7 Turstier i Hovlandsdalen og høydedraget som fører opp mot Tindaslottet.

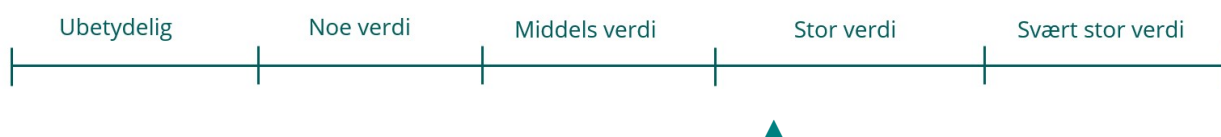
Tveitaslottet dagsturhytte ligger sørvest i delområdet, hvor den halvtimes lange turen starter fra Dalshaugane og følger traktorvei inn til hytta. Den er lett tilgjengelig for de fleste brukergrupper, og ble satt opp i 2022 og inneholder blant annet et turbibliotek. Dagsturhytta er plassert på en plass hvor det er mulig å gå flere lengre turer innover i fjellet.

Tindaslottet er en topp i sørøstlig ende av delområdet. Her er det flott utsikt over store deler av Sunnhordaland og mulighet for å overnatte i en steinhytte. Turen er godt merket og kombineres gjerne med en rundtur langs Grønafjellet og om Svartavatnet og Kvernavatnet (

figur 5-6). Ved Tindaslottet og Grønafjellet er det kalkrikt, og det blomstrer mye reinrose. Særlig ved Grønafjellet er det frodig fjellvegetasjon, og reinrosa har sin vestligste utbredelse her [13]

Verdivurdering

Delområde Fitjarfjellet er veldig godt tilrettelagt for særlig fotturer, og er til dels lett tilgjengelig for mange brukergrupper med blant annet en dagsturhytte ved Tveitaslottet. Området kan nås fra mange flere startpunkt, og er lettere tilgjengelig fra nærliggende tettsteder og gjennomfartsveier. Fitjarfjellet vurderes som attraktivt for ulike brukere, og har stort sett et godt lydmiljø mens deler av området får noe støy fra vindparken i nærheten. Området har flere opplevelseskvaliteter. Området er tilrettelagt for ulik bruk og har høy bruksfrekvens fortrinnsvis av lokalbefolkningen, men også av regionale og nasjonale brukere. Verdien vurderes på den bakgrunn som **stor**, ned mot middels verdi.

5.1.4 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikevågen

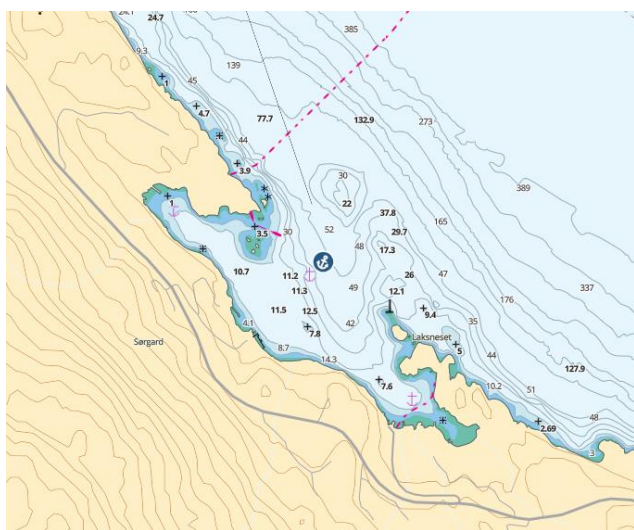
Registreringskategori: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: viktig friluftslivsområde (ID: FK00019788, FK00019830)

Delområde C dekker Engjavikvågen og Vistvikevågen som er sjøområdene mellom Vistvik og Engjevik (figur 5-8). Vågen er en skjermet del av Langenuen, med øyer/skjær. Området er merket som ankringsområdet for båter i sjøkartet, hvor det er tilrettelagt med flere fortøyningsringer (figur 5-9) [14]. Disse sjøområdene er godt skjermet for vind og båttrafikk. Foruten til ankring av småbåter på gjennomfart benytter lokalbefolkningen og hyttefolk vågene til båtliv, bading og kajakkture. Vågene byr på flere opplevelseskvaliteter, men er lite tilrettelagt for bruk. Området ligger nært E39, og det er en del støy fra veien.

Figur 5-8 Vistvik og Vistvikvågen (t.v.) og Engjavikvågen og Vistvikvågen (t.h.).

Figur 5-9 Utsnitt av sjøkartet hvor ankringssymbolet er anvist [14].

Verdivurdering

I delområde Engjavikvågen og Vistvikevågen er det mulig å utøve flere aktiviteter, men det er lite tilgjengelig for bruk for andre enn fastboende og hyttefolk og de som kommer sjøveien. Verdien vurderes på den bakgrunn som **middels**.

5.1.5 Delområde D Engjavika

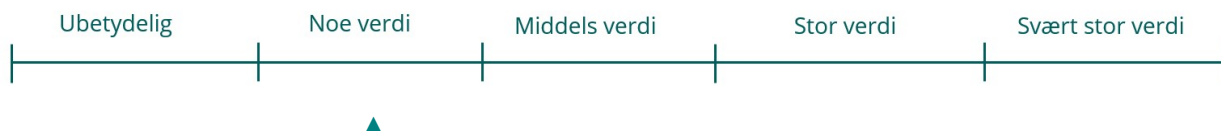
Registreringskategori: Leke- og rekreasjonsområde og Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Registrert friluftsområde (ID: FK00019802)

Engjavika er et strandsoneområde med stein og sand som benyttes til strandlek, bading samt at det er båt plasser der. Området benyttes fortrinnsvis av lokalbefolkningen, men også til dels av regionale brukere i forbindelse med oppankring i Engjavikvågen. Området ligger nært E39, og det er en del støy fra veien.

Verdivurdering

Delområde Engjavika er mest brukt av de som bor eller har hytte nærmest delområdet, og området er i mindre grad tilrettelagt for bruk. Verdien vurderes på den bakgrunn som **noe**.

5.1.6 Delområde E Vistvik

Registreringskategori: Leke- og rekreasjonsområde

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Registrert friluftsområde (ID: FK00019827)

Vistvik er et strandsoneområde innerst i Vistvikvågen med stein og sand som benyttes til strandlek, bading samt at det ligger noen naust og båter der (figur 5-10). Området benyttes fortrinnsvis av lokalbefolkningen,

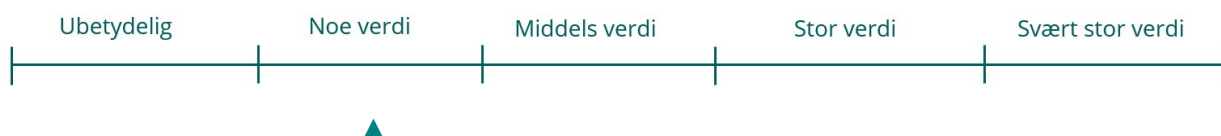
men også til dels av regionale brukere i forbindelse med oppankring i Vistvikvågen. Området ligger nært E39, og det er en del støy fra veien.

Figur 5-10 I sjøarealene ligger Vistvikvågen nærmest og Engjavikvågen i andre enden. Badeområdet Vistvik nærmest.

Verdivurdering

Delområde Vistvik er benyttet mest av de som bor eller har hytte nærmest delområdet, og området er i mindre grad tilrettelagt for bruk. Verdien vurderes på den bakgrunn som **noe**.

5.2 Delstrekning Langenuen sjøkabel

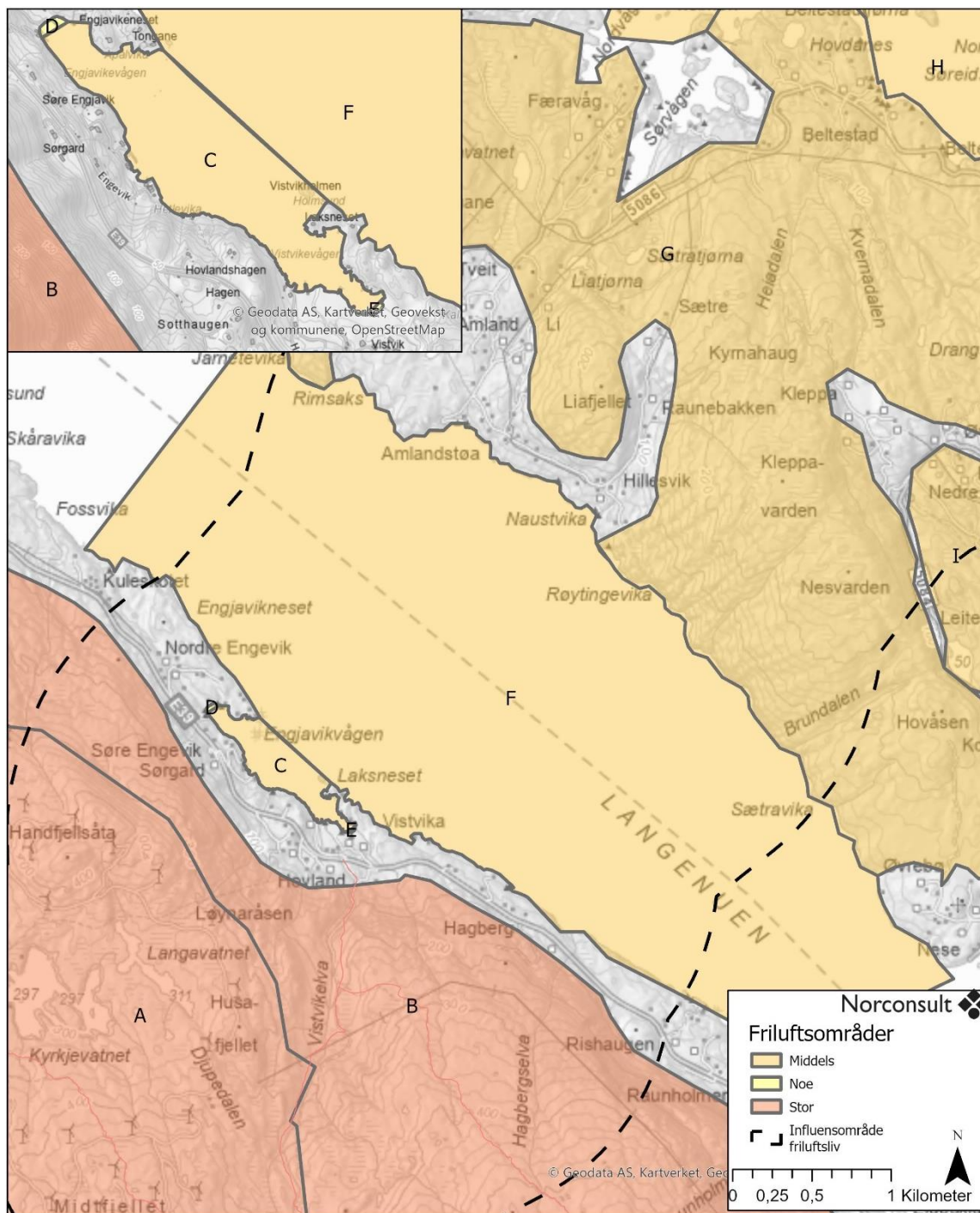
5.2.1 Generelt om friluftslivet i nærheten til delstrekningen

Delstrekningen omfatter sjøarealene i Langenuen med sjøkant, og strekker seg fra kabelendemast på Fitjar-siden til kabelendemast på Tysnes-siden.

I tilknytning til fjorden Langenuen er det ikke registrert noen sikrede friluftsområder [15] eller friluftsområder som driftes eller tilrettelegges av friluftsrådene, fylkeskommunen eller Statens Naturoppsyn [16]. Båtlivet i Fitjar kommune er fortrinnsvis knyttet til sjøområdene vest for Fitjar, med Fitjarøyane med sikrede friluftsområder og tilrettelagte friområder.

Figur 5-11 viser verdisatte områder innenfor delstrekning Langenuen sjøkabel.

Delområdene C Vistvikvågen, D Engjavika, E Vistvik ligger også innenfor delstrekning Midtfjellet - Langenuen og beskrivelser av disse er nærmere omtalt i kap 5.1.

Figur 5-11 Verdivurdering av delområde C, D, E, F og G innenfor influensområdet for delstrekning Langenuen sjøkabel.

5.2.2 Delområde F Langenuen

Registreringskategori: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

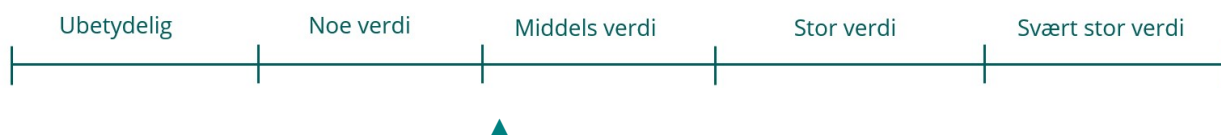
Delområde F Langenuen dekker hele fjordarmen mellom øya Stord og Tysnesøya, men strekker seg også lenger sørover og nordover. Fjordarmen har få øyer og det ikke tilrettelagte for friluftsområder i regi av friluftsrådene ved denne fjorden (figur 5-12). Fjorden benyttes fortrinnsvis av lokalbefolkning tilknyttet Stord og på Tysnes. Det ligger flere hytter ved fjorden, der fjorden er en viktig del av opplevelsen med utsikt, og aktiviteter knyttet til vann. Fjorden benyttes blant annet til bading, båtliv, fiske og padle kajakk. Fjorden er transportåre for båttrafikk, som hurtigbåt, men også større båter. Det er ikke kjent at det er noen kjente dykkesteder tilknyttet Langenuen [17]. Det ligger noen oppdrettsanlegg i fjorden, som begrenser noe ferdsel og fiske i nærheten til anleggene. Fjorden har stor utstrekning og er stort nok for de fleste vannaktiviteter.

Figur 5-12 Langenuen sett fra Tysnes mot Midtfjellet vindpark på Fitjar.

Verdivurdering

I delområde Langenuen er det mulig å utøve flere aktiviteter og arealet er stort, men har noe begrenset bruk. Området benyttes til båtaktiviteter som fiske og båtturer, men også bading. Området benyttes fortrinnsvis av lokale og regionale brukere som hyttefolk. Verdien vurderes på den bakgrunn som **middels**, ned mot noe verdi.

5.2.3 Delområde G Hålandsneset

Strandområdene for dette delområdet ligger innenfor delstrekning Langenuen sjøkabel. Dette delområdet er omtalt nærmere under kapittel 5.3.2.

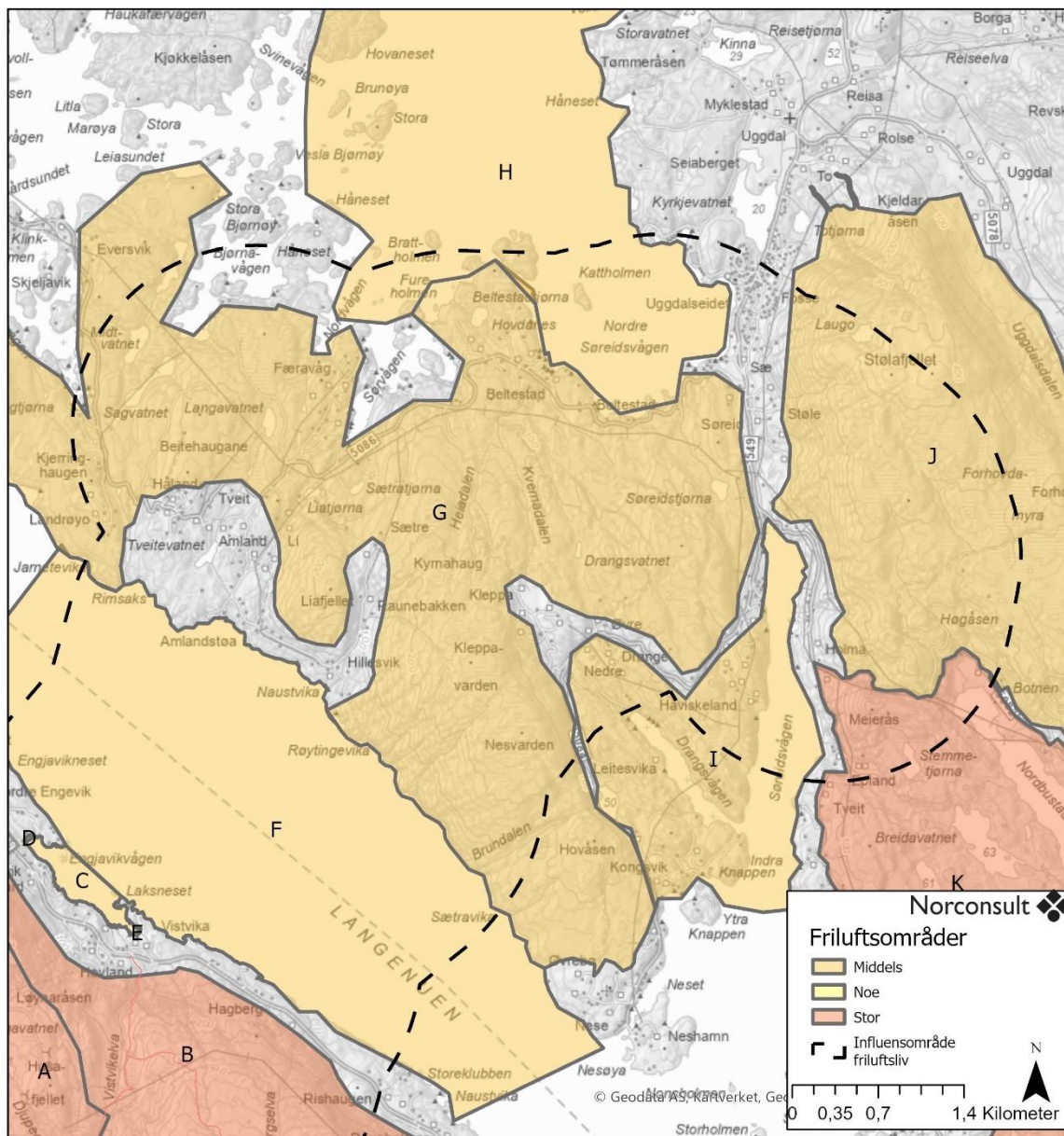
5.3 Delstrekning Langenuen - Søreide

5.3.1 Generelt om friluftslivet i nærheten til delstrekningen

For denne delstrekningen er friluftslivet knyttet til skogsområder, innsjø og enkelte fjelltopper. Skogsterrenget blir benyttet i stor grad til særlig hjortejakt.

Traséalternativene innenfor denne delstrekningen går gjennom sammenhengende utfartsområder med stedvis god tilrettelegging for friluftsliv, se verdikart i figur 5-13. Traséene krysser skogsområder, høydedrag og vann, og mulighetene for friluftslivsaktiviteter i disse områdene er flere og varierte. Friluftslivs- og rekreasjonsområdene er generelt lett tilgjengelige via veier og stier, som flere steder er merket, og noen av områdene er godt egnet for sykling, bading og padling. I de fleste vannene foregår det fiske, og fisket er stort sett fritt, eller foregår etter avtale med grunneier. Hjortejakta er viktig i kommunen, og det er i all hovedsak grunneiere som organiserer denne. Noen grunneiere leier også ut jaktterreng.

Inntil 2022 har det i flere år blitt arrangert turkonkurransen Trimpoeng på Tysnes i regi av Eviny breivand, Tysnes treningssenter og Svingen Puls, hvor man gis poeng etter besøk på flere topper. Fra og med 2023 har Stolpejakten mer eller mindre overtatt for denne aktiviteten.

Figur 5-13 Verdivurdering av delområdene G-K innenfor influensområdet for delstrekning Langenuen-Søreide

5.3.2 Delområde G Hålandsneset

Registreringskategori: Nærturterreng

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Viktig friluftsområde (ID: FK00010502)

Delområdet dekker sørvestlig del av Tysnesøya vest for Uggdal. Området er lett tilgjengelig via flere skogsbilveier eller stier fra blant annet gjennomfartsveiene Amlandsvegen og Neshamnvegen. Flere av turstiene gjennom skogsområdet er merket. Turene opp til Liafjellet (utgangspunkt: Hillesvik/Øvrebø eller Li)

og Nesevarden (utgangspunkt: Kongsvik) er mest populære, og har hatt mange registreringer i «Trimpoeng» (figur 5-16) [18]. Kleppavarden er også et annet turmål, med egen sti fra Kleppa, Li eller Raunebakken, men det er også mulig å forlenge turen fra Nesevarden videre til Kleppavarden. Flere av stiene er merket. Bruken av stiene ses også tydelig i Stravas heatmap, der turene til toppene skiller seg ut, men også andre stier som en skogsti langs lisa fra Øvrebø og nordvestover. På Nesheim på Nesse Gard er det mulig å spille putball [19], og det er andre tilrettelagte aktiviteter for barn. For eksempel den barnevennlige Hakkebakkestien, som er en rundtur ved Nesse gard nært Neshamn. Denne turen var også registrert i Trimpoeng for året 2022. I tillegg er de en lekeskog med lavvo, utsiktstårn, leikehytte, husker og balanselinje [20]. Dette området blir benyttet særlig mye av barnefamilier. Ved Søreidstjørna er det idyllisk med en brygge som det også ligger båt ved, og plassen benyttes som badeplass for de lokale.

Langs fjorden av delområdet er det flere lune vikene som egner seg godt for bading og fising, og som trolig er mye brukt av lokalbefolkningen/hytteiere. Særlig på nord og vestsiden er det mange fine små perler ved sjøen. Det ligger spredte hytter langs sjøen på nord og vestsiden. Langs sørsiden er det enkeltstående naust og flere naust samlet ved enkelte områder langs fjorden. Naturlig nok vil det være enkelte turmål for lokalbefolkningen ved sjøen, som ved utsiktspunkt under mast ved Røytingevika (figur 5-14).

Figur 5-14 Djupavikneset til venstre og Røytingevika til høyre, begge på Tysnes.

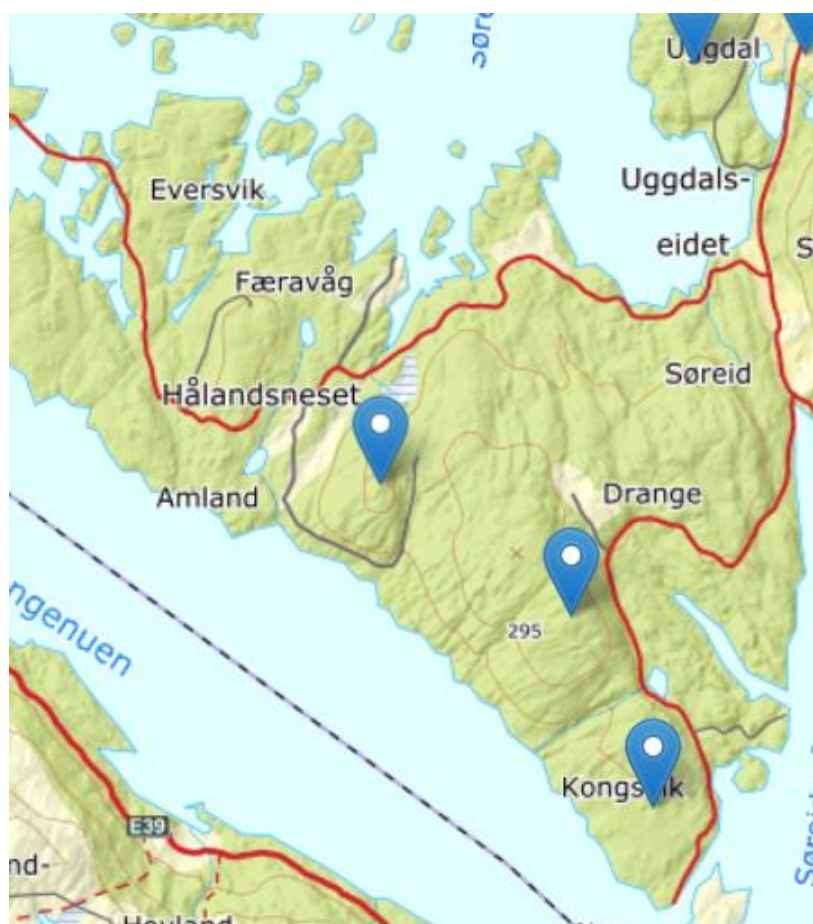
På nordsiden av Hålandsneset ligger en lokal attraksjon, Rekkjetunet i Færavåg, med bygningsmasse fra 1600-tallet.

For øvrig benyttes området i stort omfang til hjortejakt, der mange jaktposter er å finne mange steder i delområdet. Det finnes også bålplasser og områder for opphold i skogen som er mer eller mindre opparbeidet som bål plass innover en grusvei nordover fra Kleppa og i området øst for Tjøreneset der det er tydelig at delområdet benyttes til jakt, leirdueskyting og opphold (figur 5-15).

Delområdet brukes for det meste av lokale/hytteiere, men trolig også av folk fra Bergensregionen i forbindelse med jakt.

Figur 5-15 Områder øst for Tjøreneset (t.v.) og langs grusvei fra Kleppa som benyttes til opphold i skogen med bålpyring trolig kombinert med jakt (t.h.).

Figur 5-16 Utsnitt av kart fra Sommartrim Tysnes 2022 med turmålene fra venstre Liavarden, Nesvarden og Hakkebakkestien [18].

Figur 5-17. Jakttårn i skogen (t. v.) og en lun vik i Sørvågen, på nordsiden av Hålandsneset (t.h.).

Verdivurdering

Friluftslivs- og rekreasjonsområdet er lett tilgjengelig fra gjennomfartsveier, og attraktivt i forbindelse med jakt. Bruksfrekvensen er relativt høy. Området har hovedsakelig lokal betydning, men som jaktområde også regional betydning. Verdien vurderes samlet sett som **middels**.

5.3.3 Delområde H Søreidsvika Beltestad

Registreringskategori: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Viktig friluftsområde (ID: FK00010480)

Delområde H dekker sjø og strandområdene ved Uggdalseidet og Beltestad samt særlig del av Søreidsvika. Området har flere brukskvaliteter knyttet til vannet, blant annet kajakk og småbåtliv, med småøyer og lune vik og badeplasser/strender. Fjordområdet er et godt utgangspunkt for å nå blant annet Bårdsundet som har en noe høyere bruksfrekvens. Et anbefalt startsted for kajakturer på Tysnes er blant annet fra Kjevika, som ligger like nord for delområde I, med padling videre inn i delområde I [21]. I Stravas heatmap er det noe sjøaktivitet mellom Beltestad og Hovdenesvågen, og dette kan være padling med kajakk. Ved Beltestadknappen ligger en langgrunn sandstrand, som er tilgjengelig ved å gå eller best med båt. I Ersværvågen på Reksteren er det angitt i sjøkartet egnet sted for oppankring.

Figur 5-18 Flotte skjærgårdområder i delområde H, bilde tatt fra nært Uggdal.

Verdivurdering:

Friluftslivet i dette delområdet er knyttet til vann og da særlig sommerstid med småbåtliv, bading og kajakkpadling. Området benyttes av både lokale og regionale brukere, og til dels nasjonale brukere, med relativt høy bruksfrekvens særlig av lokalbefolkning og hyttefolk. Området er godt egnet for flere aktiviteter, og har et godt lydmiljø. Det er tilgang på kystnære områder rundt hele Tysnes. Verdien vurderes samlet sett som **middels**, opp mot stor verdi.

5.3.4 Delområde I Søreidsvågen-Drange

Registreringskategori: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Viktig friluftsområde (ID: FK00010494)

Delområde I dekker fjordarmene Drangsvågen og Søreidsvågen samt skogsområdene øst og sør for fylkesvei 5084. Lokalbefolkning og hyttefolk bruker området mye til bading og fiske. Det flere fine badeviker langs de smale fjordarmene, men det kan være vanskelig å finne egnet parkeringsplass i nærheten. Østsiden av fjorden er også noe vanskelig tilgjengelig, da en stort sett må gå ned til fjorden på traktorveier. På Drange ligger et gårdsmuseum, Kulturløo, som er en lokal attraksjon med ulike aktiviteter gjennom året. I skogsområdene rundt fjordarmen foregår det trolig hjortejakt.

Figur 5-19. Søreidsvågen sett fra Tveitevika (t. v.) og Holmen (t.h.).

Verdivurdering

Søreidsvågen - Drange har flotte landskapskvaliteter og er et populært område for bading og fising, om enn lite tilrettelagt for allmennheten. Området har relativt høy bruksfrekvens, og betydningen er hovedsakelig lokal. Verdien vurderes samlet sett som **middels**.

5.3.5 Delområde J Stølafjellet

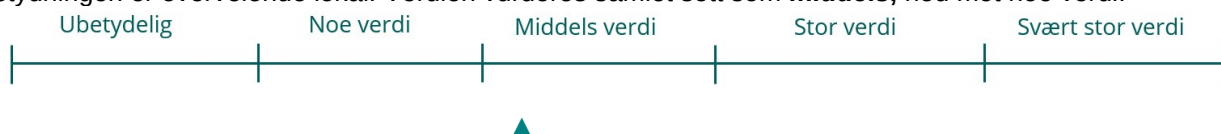
Registreringskategori: Nærturterreng

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Viktig friluftsområde (ID: FK00010493)

Utfartsområdet ligger nær kommunesentrum i Uggdal, og har funksjon som nærturområde for befolkningen her. I friluftslivskartleggingen ble Stølafjellet registrert som «viktig» (B), som følge av at selve Stølafjellet har relativt høy bruksfrekvens, som også ses på heatkartet til Strava [6]. Det går merket sti opp til toppen fra Uggdal, hvor det også ligger en turbok. Stølafjellet er den høyeste toppen i området, og har fin utsikt over bl.a. Søreidsvika. Toppen var også inntil 2022 del av turkonkurranse Trimpoeng, av totalt 40 turmål på Tysnes [4]. Den lavere toppen Slettafjellet i nordøst er tilgjengelig via skogsbilveier fra Nordbustaddalen, men antas å være mindre brukt, da landskapet her er relativt ordinært, samtidig som utsiktsmulighetene er mer begrensede. Hele området benyttes imidlertid til hjortejakt, og det foregår fiske i Stølsætervatnet og Djupedalsvatn i sørøstre del av området. Det er ingen stolpejakt i delområdet [22].

Verdivurdering

Nærturområdet Stølafjellet er lett tilgjengelig fra kommunesentrum, og har noe tilrettelegging for friluftsliv. Bruksfrekvensen er relativt høy i nordre deler, mens søndre deler av området brukes noe mer sporadisk. Betydningen er overveiende lokal. Verdien vurderes samlet sett som **middels**, ned mot noe verdi.

5.3.6 Delområde K Flatråkvassdraget

Registreringskategori: Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Områdeverdi i Naturbase under kartlagt friluftsområde: Viktig friluftsområde (ID: FK00010515)

Området omfatter tre sammenhengende vann, Flatråkvatnet, Midtvatnet og Nordbustadvatnet, og omkringliggende skogs- og fjellterreng. Det er mange opplevelseskvalitetene knyttet til området. Det går en ca. 30 km lang sykkeløype rundt vassdraget, som starter og slutter i Våge [23]. Sykkeløypa følger Flatråkerveien og Nordbustaddalen gjennom naturskjønne områder, og brukes mye av både lokale, hyttefolk og tilreisende. Flatråkvassdraget egner seg svært godt for padling, og det er mulig å leie kano av Tysnes Jakt og Fiskelag. De tre vannene er knyttet sammen via gamle kanaler, som er kulturminner med opplevelsesverdi. Området benyttes også til fotturer, fiske og bading, og det finnes en liten, tilrettelagt badeplass med sandstrand i Vassnaustedalen. Badeplassen er tilgjengelig med bil, og det er gode parkeringsmuligheter.

Figur 5-20 Flatråkvassdraget.

Gåsavatnet, sør for Midtvatnet er et fint rekreasjonsområde, og skogsveien inn til vannet er godt egnet for barnevogner og rullestoler, og kan kjøres med bil. Gåsavatnet har tidligere vært turmål i «Trimpoeng» [18]. Ved Gjeldnetetjørna, rett nord for Flatråkvatnet, har Tysnes Skyttarlag sitt aktivitetsområde, med skytebane som bl.a. benyttes i forbindelse med jegerprøven.

Området mellom Søreidsvågen og Flatråkvassdraget er kupert og til dels tunggått, men tilgjengelig via skogsbilveier. I dette området ligger det noen mindre vann (Stemmevatn, Torsteinvatnet og Breidavatn), som er lokale turmål, og som benyttes til fiske. Det er også posteringshytter for jakt i området.

Verdivurdering

Flatråkvassdraget er lett tilgjengelig fra viktige gjennomfartsårer, og har god tilrettelegging for friluftsliv. Området har også mange opplevelseskvaliteter og bruksmuligheter. Bruksfrekvensen er til dels høy, og området har både lokal og regional betydning. Verdien vurderes samlet sett til **stor**, ned mot middels verdi.

5.4 Verdivurdering av verdier

I tabellen nedenfor oppsummeres verdiene i tiltaksområdet og influensområdet for fagtemaet friluftsliv.

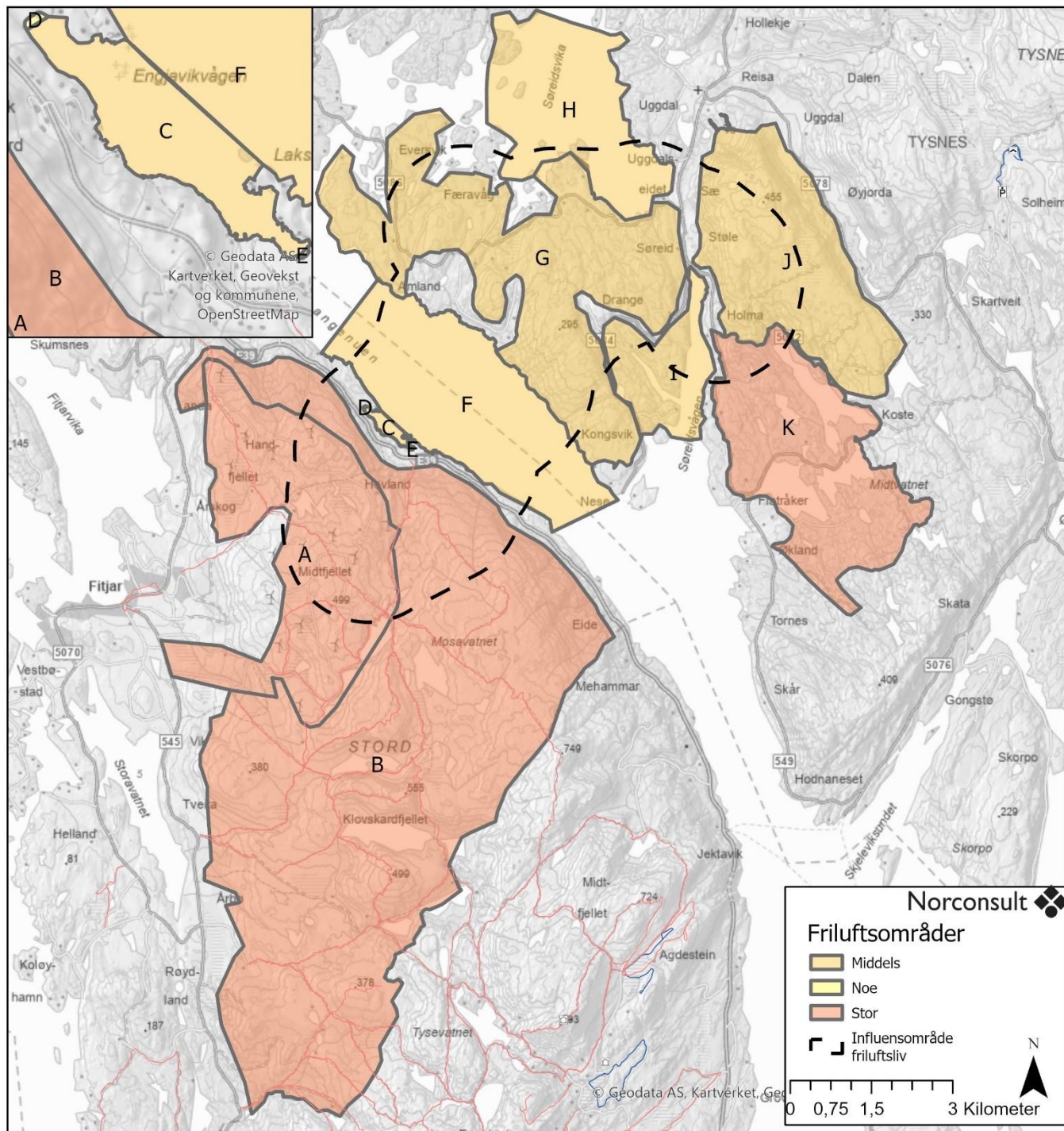
Tabell 5-1. Verdivurdering av verdier for fagtema friluftsliv.

Delområde	Beskrivelse	Verdi
Delstrekning Midtfjellet - Langenuen		
Delområde A Midtfjellet	Stort turområde i fjellområdet i Midtfjellet vindpark. Mange merkede stier og turmål, trimkonkurranser, ulike aktiviteter oppkjørte skiløyper og parkeringsplasser. Området har mange opplevelseskvaliteter, til tross for nærvær av vindturbiner med tilhørende støy og inngrep. Området er godt tilrettelagt for ulik bruk og har høy bruksfrekvens fortrinnsvis av lokalbefolkningen, men også av regionale og nasjonale brukere.	Stor
Delområde B Fitjarfjellet	Stort turområde i fjellområder som er godt tilrettelagt for særlig fotturer med flere ulike innfallsporter til området. Fitjarfjellet vurderes som attraktivt for ulike brukere, og har stort sett et godt lydmiljø mens deler av området får noe støy fra vindparken i nærheten. Området har flere opplevelseskvaliteter. Området er tilrettelagt for ulik bruk og har høy bruksfrekvens fortrinnsvis av lokalbefolkningen, men også av regionale og nasjonale brukere.	Stor
Delområde C Enggejevikvågen og Vistvikvågen	Sjøområder med øyer og skjær mellom Vistvik og Engjevika, som er en skjermet del av Langenuen. Foruten til ankring av småbåter på gjennomfart benytter lokalbefolkningen og hyttefolk vågene til båttilv, bading og kajakkture. Vågene byr på flere kvaliteter, men er lite tilrettelagt for bruk. Noe støy fra E39.	Middels
Delområde D Engjavika	Engjavika er et strandsoneområde med stein og sand som benyttes til strandlek, bading samt at det er båtplasser der. Området benyttes fortrinnsvis av lokalbefolkningen, men også til dels av regionale brukere i forbindelse med oppankring i Engjavikvågen. Noe støy fra E39. Mindre grad tilrettelagt.	Noe
Delområde E Vistvik	Vistvik er et strandsoneområde med stein og sand innerst i Vistvikvågen. Området benyttes til bading, og opphold ved sjøen ved naust og brygger. Området benyttes fortrinnsvis av lokalbefolkningen, men også til dels av regionale brukere i forbindelse med oppankring i Vistvikvågen. Noe støy fra E39. Mindre grad tilrettelagt.	Noe
Delstrekning Langenuen sjøkabel		
Delområde C Enggejevikvågen og Vistvikvågen	Omtalt under delstrekning Midtfjellet - Langenuen	Middels
Delområde D Engjavika	Omtalt under delstrekning Midtfjellet - Langenuen	Noe
Delområde E Vistvik	Omtalt under delstrekning Midtfjellet - Langenuen	Noe

Delområde F Langenuen	Del av fjorden Langenuen. Benyttet til småbåtliv, fiske og bading. Lite tilrettelagt, og brukerne er fortrinnsvis lokale og regionale som hyttefolk. fortrinnsvis lokale og regionale brukere. Området er stort og har noen opplevelseskvaliteter.	Middels
Delområde G Hålandsneset	Større skogsområde med noe tilrettelegging med merkede stier til enkelte turmål, som også tidligere har vært del av trimkonkurranser. Området er lett tilgjengelig via flere stier og traktorveier fra flere kanter. Benyttes mye til hjortejakt, men også turer og trening. Strandområdene benyttes til bading, fiske og opphold. Bruksfrekvensen er relativt høy, og hovedsakelig lokal betydning.	Middels
Delstrekning Langenuen - Søreide		
Delområde G Hålandsneset	Omtalt under delstrekning Langenuen sjøkabel	Middels
Delområde H Søreidsvika Beltestad	Sjø og strandområdene ved Uggdalseidet og Beltestad samt særlig del av Søreidsvika. Området har flere brukskvaliteter knyttet til vannet, blant annet kajakk og småbåtliv, med småøyer og lune vik og badeplasser/strender. Området benyttes av både lokale og regionale brukere, og til dels nasjonale brukere, med relativt høy bruksfrekvens særlig av lokalbefolkning og hyttefolk. Området er godt egnet for flere aktiviteter og har et godt lydmiljø.	Middels
Delområde I Søreidsvågen-Drange	Sjø og strandområder ved Drangsvågen og Søreidsvågen samt noen skogsområder. Delområdet har flotte landskapskvaliteter og er et populært område for bading og fiske, om enn lite tilrettelagt for allmennheten. Området har relativt høy bruksfrekvens, og betydningen er hovedsakelig lokal.	Middels
Delområde J Stølavatnet	Skogs og fjellområde sørøst for Uggdal som fungerer som nærturområde. Ulike turmål er merket, og nordlig del av området har en høy bruksfrekvens fortrinnsvis av lokale. Hjortejakt og fiske.	Middels
Delområde K Flatråkervassdraget	Området omfatter tre sammenhengende vann (Flatråkervatnet, Midtvatnet og Nordbustadvatnet) og omkringliggende skogs- og fjellterreng. Det er mange opplevelseskvalitetene knyttet til området, som også er tilrettelagt. Viktigste aktiviteter er padling, fiske, fotturer, sykling og jakt. Området er lett tilgjengelig fra viktige gjennomfartsåre, og har god tilrettelegging for friluftsliv. Området har også mange opplevelseskvaliteter og bruksmuligheter. Bruksfrekvensen er til dels høy, og området har både lokal og regional betydning	Stor

5.6 Verdikart

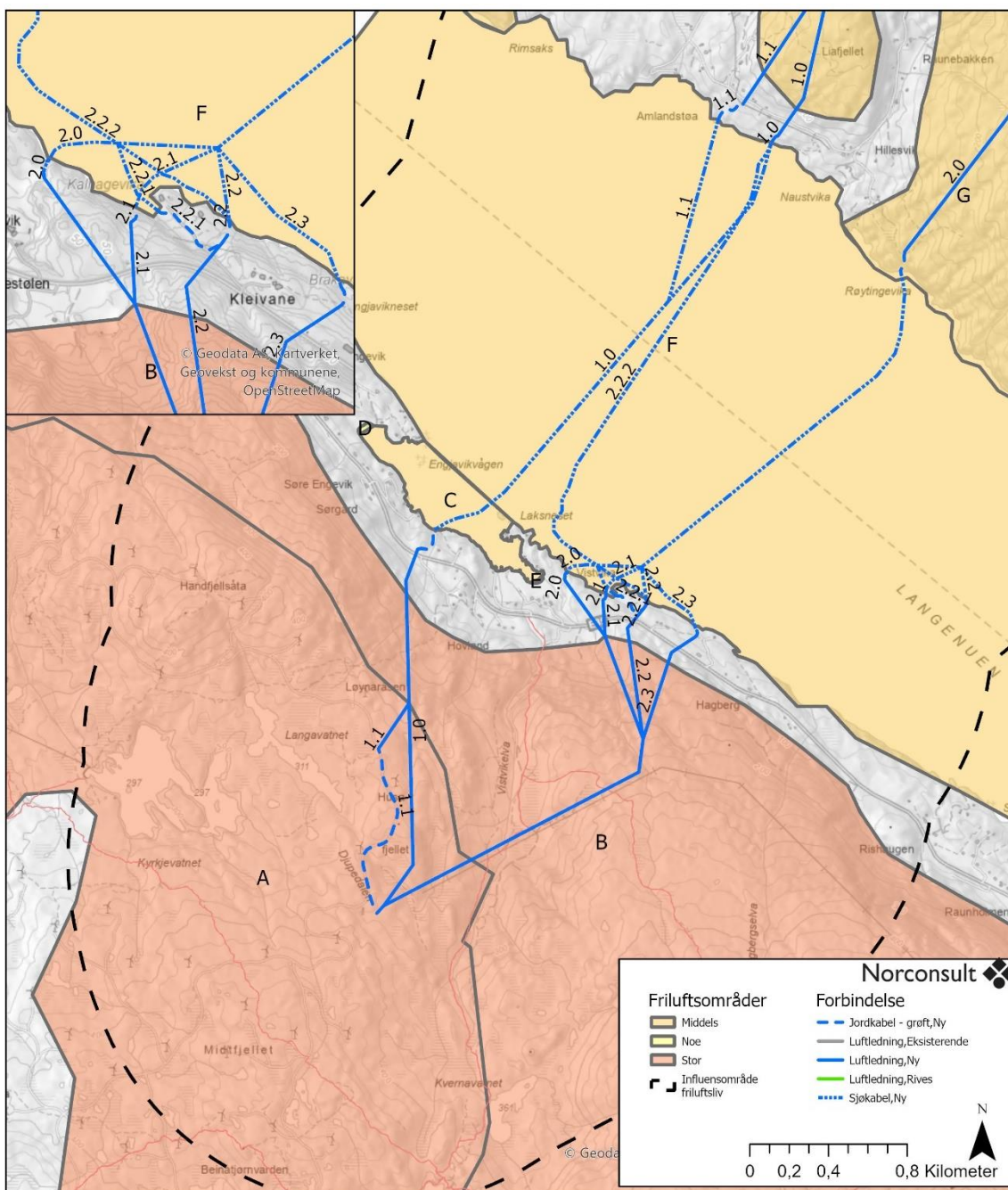
I verdikartet (figur 5-21) under vises de ulike delområdene med henvisning til tabell 5-1.

Figur 5-21 Verdisatte friluftsområder som delvis eller helt ligger innenfor definert influensområde,

6 Vurdering av påvirkning og konsekvensgrad

6.1 Delstrekning Midtfjellet - Langenuen

Figur 6-1 Verdikart for delstrekning Midtfjellet-Langenuen inkludert alternativer for ledning. Stier ses noe som røde streker.

6.1.1 Alternativ 1.0

6.1.1.1 Delområde A Midtfjellet

Påvirkning:

Alternativ 1.0 vil ligge i østlig del av delområde A, som er mindre benyttet enn områdene i sør og vestre halvdel. Alternativet vil derfor ikke berøre kjerneområdet for utfarten her. Ledningen har ikke nærføring eller krysser viktige turmål. Ledningen vil følge veinettet på en kortere strekning som benyttes til sykling og gåturer. Det forventes at ledningen kun vil synes på korte strekk langs veien, mens den fra turmål i delområdet ikke forventes å være synlig. Delområde vil være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i lydbilde, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet sammenlignet med dagens situasjon.

Den negative påvirkningen på friluftsområdet vurderes derfor som minimal, og påvirkning på delområde vurderes til **noe forringet**, ned mot ubetydelig endring.

Konsekvensgrad: stor verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.1.1.2 Delområde B Fitjarfjellet

Påvirkning:

Alternativ 1.0 vil berøre nordøstlig arm av delområdet Fitjarfjellet, som er utenom kjerneområdet for utfart. Ledningen vil krysse stien fra Hovland ved Vistvik som går via Kyrkjevatnet til Fitjarstølane. Ved krysningspunktet for stien vil ledningen og en mast være synlig, men ellers vil den være lite synlig i skogsterrenget langs stien. Ledningen vil delvis ses langs tursti fra Vistvik som følger elva langs elva til Kvernavatnet, men også stien til Tindaslottet. Fra begge disse stiene er utsikten i dag i den retning vindturbiner som dominerer i landskapet, og kraftledninger med master vil være mindre utpreget i landskapet. Likevel vil et ytterligere inngrep i landskapet oppleves som negativt for turopplevelsen og muligens attraktivitet for noen turstier. Delområde vil være like tilgjengelig, og samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover akkurat noe knitring fra linene der stien krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Påvirkningen vurderes derfor til **«noe forringet»**.

Konsekvensgrad: stor verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.1.1.3 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Kabelendemasten til alternativ 1.0 vil være synlig fra sjøområdene innenfor delområdet, men vil ligge med landskap som bakgrunn og derfor mindre fremtredende i landskapet. Det vurderes at dette ikke vil påvirke

attraktiviteten eller bruken av området. Fra sjøområdene vil også et større skilt om kabel være synlig fra sjøarealene. Skiltet kan oppleves negativt for enkelte, men samlet sett vurderes konflikten i delområdet for alternativ 1.0 være marginal. Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**, nært opp til noe forringet.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.1.1.4 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

Kabelendemasten for alternativ 1.0 kan bli synlig fra delområdet, men det vil være landskap i bakgrunnen slik at den ikke blir så fremtredende. Grøftetraséen for kabelen på land vurderes ikke å være synlig. Det forventes ikke at alternativ 1.0 vil ha innvirkning på utøvelse av friluftslivet og opphold i Engjavika. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: noe verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.1.1.5 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Kabelendemasten for alternativ 1.0 kan bli synlig fra delområdet, men det vil være landskap i bakgrunnen slik at den ikke blir så fremtredende. Grøftetraséen for kabelen på land vurderes ikke å være synlig. Det forventes ikke at alternativ 1.0 vil ha innvirkning på utøvelse av friluftslivet og opphold i Vistvik. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: noe verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.1.2 **Alternativ 1.1**

6.1.2.1 Delområde A Midtfjellet

Påvirkning:

Alternativ 1.1 vil ligge i østlig del av delområde A, som er mindre benyttet enn områdene i sør og vestre halvdel. Alternativet vil derfor ikke berøre kjerneområdet for utfarten her. Ledningen har ikke nærføring eller krysser viktige turmål. Ledningen vil legges i kabel langs vei og nordøst for Langavatnet vil luftledningen starte. Ledningen vil kun synes på et kort strekke fra veien, mens det fra øvrige turmål ikke vil synes. Delområde vil være like tilgjengelig, og samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet.

Den negative påvirkningen på friluftsområdet vurderes derfor som minimal, og pilen er derfor plassert nederst i skalaen for påvirkningsgrad **«noe forringet»**.

Konsekvensgrad: stor verdi sammenholdt med noe forringet gir konsekvensgrad noe negativ konsekvens (-).

6.1.2.2 Delområde B Fitjarfjellet

Påvirkning:

Alternativ 1.1 vil berøre nordøstlig arm av delområdet Fitjarfjellet, som er utenom kjerneområdet for utfart. Ledningen vil krysse stien fra Hovland ved Vistvik som går via Kyrkjevatnet til Fitjarstølane. Ved krysningspunktet for stien vil ledningen og en mast være synlig, men ellers vil den være lite synlig i skogsterrenget langs stien.

Ledningen vil delvis ses langs første del av tursti fra Vistvik som følger elva langs elva til Kvernavatnet, men også noe fra stien til Tindaslottet. Fra begge disse stiene er utsikten i dag i den retning vindturbiner som dominerer i landskapet, og kraftledninger med master vil være mindre utpreget i landskapet. Likevel vil et ytterligere inngrep i landskapet oppleves som negativt for turopplevelsen og muligens attraktivitet for noen turstier. Delområde vil være like tilgjengelig, og samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover akkurat noe knitring fra linene der stien krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Påvirkningen vurderes derfor til **«noe forringet»**.

Konsekvensgrad: stor verdi sammenholdt med noe forringet gir konsekvensgrad noe negativ konsekvens (-).

6.1.2.3 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning

Alternativ 1.1 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 1.0 for delområde C. Se vurdering i kap. 6.1.1.3.

6.1.2.4 Delområde D Engjavika

Påvirkning

Alternativ 1.1 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 1.0 for delområde D. Se vurdering i kap. 6.1.1.4.

6.1.2.5 Delområde E Vistvik

Påvirkning

Alternativ 1.1 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 1.0 for delområde E. Se vurdering i kap. 6.1.1.5.

6.1.3 **Alternativ 2.0**

6.1.3.1 Delområde A Midtfjellet

Påvirkning:

Alternativ 2.0 vil berøre et lite område av den østlige delen av delområde A som er mindre benyttet enn områdene i sør og vestre halvdel. Alternativet vil således ikke berøre kjerneområdet for utfarten her. Ledningen har ikke nærføring eller krysser viktige turmål. Ledningen vil fra transformatorstasjon trekkes ned fjellsida mot Hovlandsdalen langs eksisterende ledning. Ledningen vil ikke synes fra vegen som benyttes til ferdsel, men forventes å synes noe fra stien som går fra Vistvik til Kvernavatnet der deler av etappen ligger innenfor delområde A. På denne strekningen er det mulig å velge stien eller traktorveien, og flerparten velger å gå langs traktorveien, til tross for at det er stien som er merket. Traktorvegen ligger i delområde B. Ved ferdsel langs denne stien er det i dag en ledning som krysser stien, og ytterligere en ledning kan føre til et mer negativt inntrykk når to ledninger passerer enn kun en. Det antas ikke at det blir skogrydding under ledningen i nærheten av stiene, da det ikke er ryddet under dagens ledningstrasé her. Det er stort sett lite skog i dag i disse områdene. Selv om delområdet vil være like tilgjengelig, ha samme funksjon som før utbygging og friluftslivet kan utøves som før, vurderes det at alternativ 2.0 vil kunne gi en liten redusert attraktivitet av den delen av området hvor inngrepet er planlagt. Påvirkningen vurderes derfor til «**noe forringet**».

Konsekvensgrad: stor verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.1.3.2 Delområde B Fitjarfjellet

Påvirkning:

Alternativ 2.0 vil berøre nordøstlig arm av delområdet Fitjarfjellet, som er utenom kjerneområdet for utfart. Ledningen vil krysse stien fra Vistvik til Kvernavatnet og til Tindaslottet, dette parallelt med eksisterende ledning. Alternativ 2.0 vil også til dels ses fra parkeringen i Vistvik når ledningen krysser E39. Ved ferdsel langs disse stiene er det i dag en ledning, og ytterligere en ledning vil føre til et større inntrykk når to ledninger passerer enn kun en. Deler av stinettet til Kvernavatnet vil ligge midt mellom to ledningstraséer i noe åpnere landskap, som forventes å gi en negativ opplevelse av turen, særlig i fuktig vær med forventet knitring fra linjene. Det antas ikke at det blir skogrydding under ledningen i nærheten av stiene, da det ikke er ryddet under dagens ledningstrasé her. Det er stort sett lite skog i dag i disse områdene. Ved kryssing av stien til Tindaslottet vil det i tillegg komme en mast tett inntil stien, nært opp til eksisterende mast. Dette vurderes til å kunne gi negativ påvirkning på opplevelsen av turen. Selv om delområdet vil være like tilgjengelig, ha samme funksjon som før utbygging og friluftslivet kan utøves som før, vurderes det at

alternativ 2.0 vil kunne gi en redusert attraktivitet av den delen av området inngrepet er planlagt. Påvirkningen vurderes derfor til **«noe forringet»**.

Konsekvensgrad: stor verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.1.3.3 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Kabelendemasten og ledningstraséen sørover til alternativ 2.0 vil være synlig fra sjøområdene innenfor delområdet. Det vurderes at dette ikke vil påvirke attraktiviteten eller bruken av området. Kabelgrøfta vurderes å ikke være synlig fra delområdet. Samlet sett vurderes konflikten i delområdet for alternativ 1.0 være marginal. Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.1.3.4 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

Kabelendemasten for alternativ 2.0 og videre ledningstrasé sørover vil trolig synes fra delområdet, men på en avstand over 1 km. Grøftetraséen for kabelen på land vurderes ikke å være synlig. Det vurderes at alternativ 2.0 ikke vil ha innvirkning på utøvelse av friluftslivet og opphold i Engjavika. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: noe verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.1.3.5 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Alternativ 2.0 vil legges i kabel fra endemast, og endemasta vil ligge omtrent 130 meter fra strandarealene og ledningstrasé sørover vil også synes. Masta vil synes fra sjøarealene, men ikke kabeltraséen i driftsperioden. Det vurderes at endemasta kan oppleves negativt ved opphold ved sjøen, men samtidig vil oftest den naturlige utsynsretningen være utover vannet og dermed ikke oppover land mot blant annet en

mast. Området vurderes å være like attraktivt, tilgjengelig, og funksjonen vil være uendret. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: noe verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.1.4 Alternativ 2.1

6.1.4.1 Delområde A Midtfjellet

Påvirkning

Alternativ 2.1 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 2.0 for delområde A. Se vurdering i kap. 6.1.3.1.

6.1.4.2 Delområde B Fitjarfjellet

Påvirkning:

Alternativ 2.1 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 2.0 for delområde B til tross for litt ulike trasé ved kryssing av E39 i øst. Se vurdering i kap.6.1.3.2.

6.1.4.3 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Alternativ 2.1 vil også ligge utenfor delområde E og i enda lenger avstand fra delområdet enn alternativ 2.0. Derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 2.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.3.3.

6.1.4.4 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

Alternativ 2.1 vil ligge i enda lenger avstand fra Engjavika enn alternativ 2.0, og, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 2.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.3.4

6.1.4.5 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Alternativ 2.1 ville ligge i en så stor avstand og bak forhøyninger i landskapet slik at kabel og kabelendemast i mindre grad vil synes fra Vistvik.

Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: noe verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.1.5 Alternativ 2.2

6.1.5.1 Delområde A Midtfjellet

Påvirkning

Alternativ 2.2 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 2.0 for delområde A. Se vurdering i kap. 6.1.3.1.

6.1.5.2 Delområde B Fitjarfjellet

Påvirkning:

Alternativ 2.2 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 2.0 for delområde B, til tross for en forskjell i østlige deler av delstrekningen. Det er ikke registrert noen aktiviteter knyttet til friluftsliv i denne delen av delområdet. Se vurdering i kap.6.1.3.2.

6.1.5.3 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Alternativ 2.2 vil også ligge utenfor delområde C og i enda lenger avstand fra delområdet enn alternativ 2.0. Påvirkningen vurderes lik som for alternativ 2.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.3.3.

6.1.5.4 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

Alternativ 2.2 vil ligge i enda lenger avstand fra Engjavika enn alternativ 2.0, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 2.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.3.4

6.1.5.5 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Alternativ 2.2 vil ligge i enda lenger avstand fra Vistvika enn alternativ 2.1, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 2.1. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.4.5.

6.1.6 Alternativ 2.3

6.1.6.1 Delområde A Midtfjellet

Påvirkning

Alternativ 2.3 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 2.0 for delområde A. Se vurdering i kap. 6.1.3.1.

6.1.6.2 Delområde B Fitjarfjellet

Påvirkning:

Alternativ 2.3 vurderes å ha lik påvirkning som alternativ 2.0 for delområde B, til tross for en forskjell i østlige deler av delstrekningen. Det er ikke registrert noen aktiviteter knyttet til friluftsliv i denne delen av delområdet. Se vurdering i kap.6.1.3.2.

6.1.6.3 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Alternativ 2.3 vil også ligge utenfor delområde E og i enda lenger avstand fra delområdet enn alternativ 2.0. Derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 2.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.3.3.

6.1.6.4 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

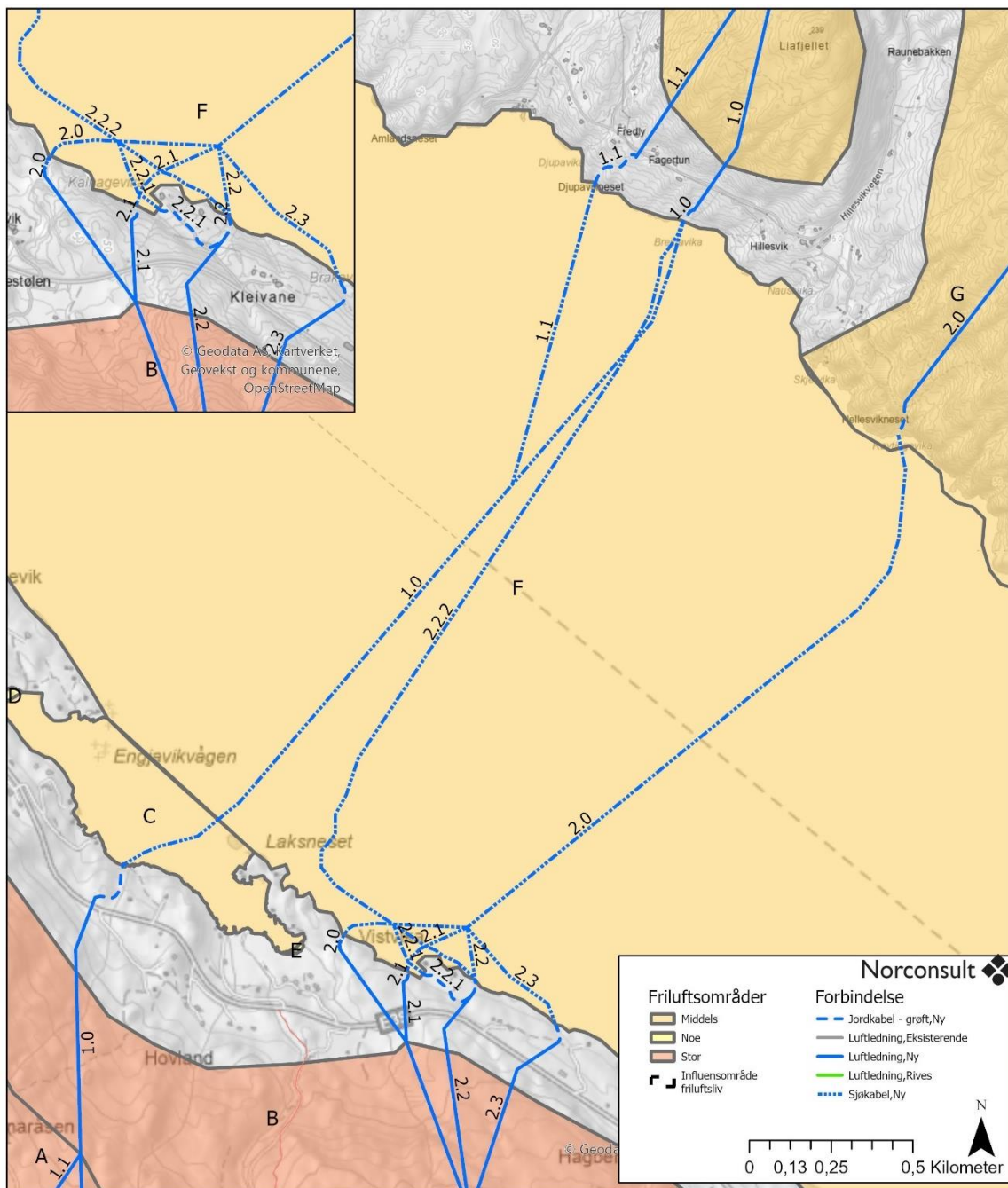
Alternativ 2.3 vil ligge i enda lenger avstand fra Engjavika enn alternativ 2.0, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 2.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.3.4.

6.1.6.5 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Alternativ 2.3 vil ligge i enda lenger avstand fra Vistvika enn alternativ 2.1, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 2.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.1.4.5.

6.2 Delstrekning Langenuen sjøkabel

Figur 6-2 Verdikart for delstrekning Langenuen sjøkabel inkludert alternativer for kabel.

6.2.1 Alternativ 1.0

6.2.1.1 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Delområdet benyttes til blant annet oppankring av småbåter, og akkurat langs sjøkabeltraséen til alternativ 1.0 vil det bli ankringsforbud. Delområdets viktigste områder for oppankring er imidlertid inne i vågområdene ved Engjavik og Vistvik, men det utelukkes ikke at det forekommer oppankring i området langs kabelen. Annen bruk av delområdet vil ikke påvirkes av at det legges kabel gjennom delområdet. Grunnet noe potensiell konflikt med småbåter og forbud om oppankring langs kabelen vurderes påvirkningen til **noe forringet**, nært ubetydelig endring.

Konsekvensgrad: **middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.2.1.2 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

Alternativ 1.0 vil legges i kabel fra Hetlevika, ca 600 meter fra Engjavika. Kabelen under vann vil ikke ses eller være til hinder for utøvelse av friluftsliv i Engjavika. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: **noe verdi** sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.2.1.3 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Alternativ 1.0 vil legges i kabel fra Hetlevika, ca 600 meter fra Vistvika. Kabelen under vann vil ikke ses eller være til hinder for utøvelse av friluftsliv i Vistvik. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: **noe verdi** sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.2.1.4 Delområde F Langenuen

Påvirkning:

Alternativ 1.0 vil legges i kabel ned liseide fra endemast ved E39 og ut i fjorden ved Hetlevika for så å gå i kabel til Breidavika på Tysnes. Ved ilandføringspunktet Breidavika som ligger i delområdet vil det settes opp et stort skilt og det vil være ankringsforbud. Delområdet vil også krysses med en kabel. Det er ikke registrert noen friluftslivsaktiviteter i delområdet som forventes å påvirkes av alternativ 1.0.

Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.2.2 **Alternativ 1.1**

6.2.2.1 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Alternativ 1.1 vil ha lik trasé som alternativ 1.0 gjennom delområdet, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 1.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.2.1.1.

6.2.2.2 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

Alternativ 1.1 vil ha lik trasé som alternativ 1.0 nært Engjavika, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 1.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.2.1.2

6.2.2.3 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

A Alternativ 1.1 vil ha lik trasé som alternativ 1.0 nært Vistvik, og derfor vurderes påvirkningen lik som for alternativ 1.0. Se for øvrig vurdering i kap. 6.2.1.3

6.2.2.4 Delområde F Langenuen

Påvirkning:

Alternativ 1.1 vil ha omtrent lik trasé som alternativ 1.0 gjennom delområdet, men kabelen vil gå i land ved Djupavikneset på Tysnes. Det er ikke kjent bruk av Djupavikneset til friluftslivsaktiviteter, men det er potensial for at neset brukes til for eksempel opphold sommerstid der tilgangen til neset er med småbåt som festes i land og at det slippes dregg. Om det legges kabel på dette steds kan det ikke slippes dregg på østsiden av neset, som dermed kan forringe attraktiviteten til Djupevikneset noe. I tillegg vil det settes opp et stort skilt der kabelen føres i land, som kan oppleves sjenerende for opphold. Grunnet usikkerhet rundt bruk gis det en føre-var vurdering der alternativ 1.1 får påvirkningen **noe forringet** for delområdet, nært til ubetydelig endring

Konsekvensgrad: **middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.2.3 Alternativ 2.0

6.2.3.1 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen

Påvirkning:

Kabelen ved alternativ 2.0 med alle ulike alternativ for ilandføring på Stord vil ikke berøre delområde C, og vurderes til ikke å ses fra delområdet. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: **middels verdi** sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.2.3.2 Delområde D Engjavika

Påvirkning:

Kabelen ved alternativ 2.0 med alle ulike alternativ for ilandføring på Stord vil ikke berøre delområde D, og vurderes til ikke å ses fra delområdet. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: **noe verdi** sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.2.3.3 Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Kabelen ved alternativ 2.0 med alle ulike alternativ for ilandføring på Stord vil ikke berøre delområde E, og vurderes til ikke å ses fra delområdet. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområdet.

Konsekvensgrad: noe verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.2.3.4 Delområde F Langenuen

Påvirkning:

I alternativ 2.0 er det fire ulike alternativer for ilandføring av kabel øst for Vistvik, og kabelen går så over Langenuen til Røytingevika på Tysnes. Det vil settes opp et stort skilt ved hvert ilandføringspunkt, og det vil være begrensning med oppankring. Det er ikke registrert noen friluftslivsaktiviteter i delområdet som forventes å påvirkes av at det legges en kabel på bunnen av fjorden. Det kan likevel ikke utelukkes at det er noe friluftslivsaktiviteter som båtliv evt med tilhørende opphold på svaberg i området hvor kabel skal føres i land på Stordsiden, særlig ved Kalhagevika hvor det ligger hytte og det er båtutslipp. Det samme gjelder ved alternativet lengst nord mot Vistvik hvor det kan være noe opphold på land. Det vurderes at ilandføring på Stordsiden og særlig ved Kalhagevika og øst for Vistvik potensielt kan være noe potensiell konflikt knyttet til opphold på vannet grunnet sjenerende skilt og ankringsforbud særlig for småbåter. Ved Røytingevika på Tysnes hvor kabelen skal tas i land ligger det allerede kabel i forbindelse med oppdrettsanlegget lenger øst, slik at det foreligger begrensninger når det gjelder oppankring. Påvirkningen vurderes til å være **ubetydelig endring** for alternativ 2.0, nært opp til noe forringet.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.2.4 **Alternativ 2.2.1**

6.2.4.1 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen, Delområde D Engjavika og Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Kabelen ved alternativ 2.2.1 med alle ulike alternativ for ilandføring på Stord vil ikke berøre delområde C, D og E, og vurderes til ikke å ses fra noen av delområdene. Alternativet vurderes derfor å gi påvirkningen **ubetydelig endring** i delområde C, D og E.

6.2.4.2 Delområde F Langenuen

Påvirkning:

I alternativ 2.2.1 er det planlagt kabelendemast vest for Kleivane med kabel i veg ned til innerst i Kalhagevika og føres ut i fjorden vestover langs land før den krysser Langenuen til Breidavika. Ved

Kalhagevika ligger det en hytte med bryggeanlegg mot sørvest inn i vika. Det kan ikke utelukkes at det er behov for oppankring av båt rundt denne hytta, og at det potensielt kan bli noe konflikt knyttet til kabelen. I tillegg er det enkel utsettingsrampe innerst i vika som benyttes til mindre båter, samt at det blir lagret båter på land. Vika benyttes således som tilkomstområde for å komme ut på fjorden med båt. I overgang for kabelen til sjø vil det settes opp et stort skilt i forbindelse med kabelen, som kan virke skjemmende ved opphold i Kalhagevika både ved hytta, men også ved båtutsettet (figur 6-3). Båtutsettet vurderes å kunne brukes som i dag når kabelen er lagt.

Figur 6-3 Alternativ 2.2.1 med avmerket området for båtutsett i Kalhagevika.

Det er ikke registrert noen øvrige friluftslivsaktiviteter i delområdet som forventes å påvirkes av at det legges en kabel på bunnen av fjorden.

Påvirkningen vurderes til å være **noe forringet**, nært ubetydelig endring.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.2.5 Alternativ 2.2.2

6.2.5.1 Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen, Delområde D Engjavika og Delområde E Vistvik

Påvirkning:

Alternativ 2.2.2 vil også ligge utenfor delområde C, D og E og i enda lenger avstand fra delområdene enn alternativ 2.2.1 Påvirkningen vurderes lik som for alternativ 2.2.1. Se for øvrig vurdering i kap. 6.2.4.1

6.2.5.2 Delområde F Langenuen

Påvirkning:

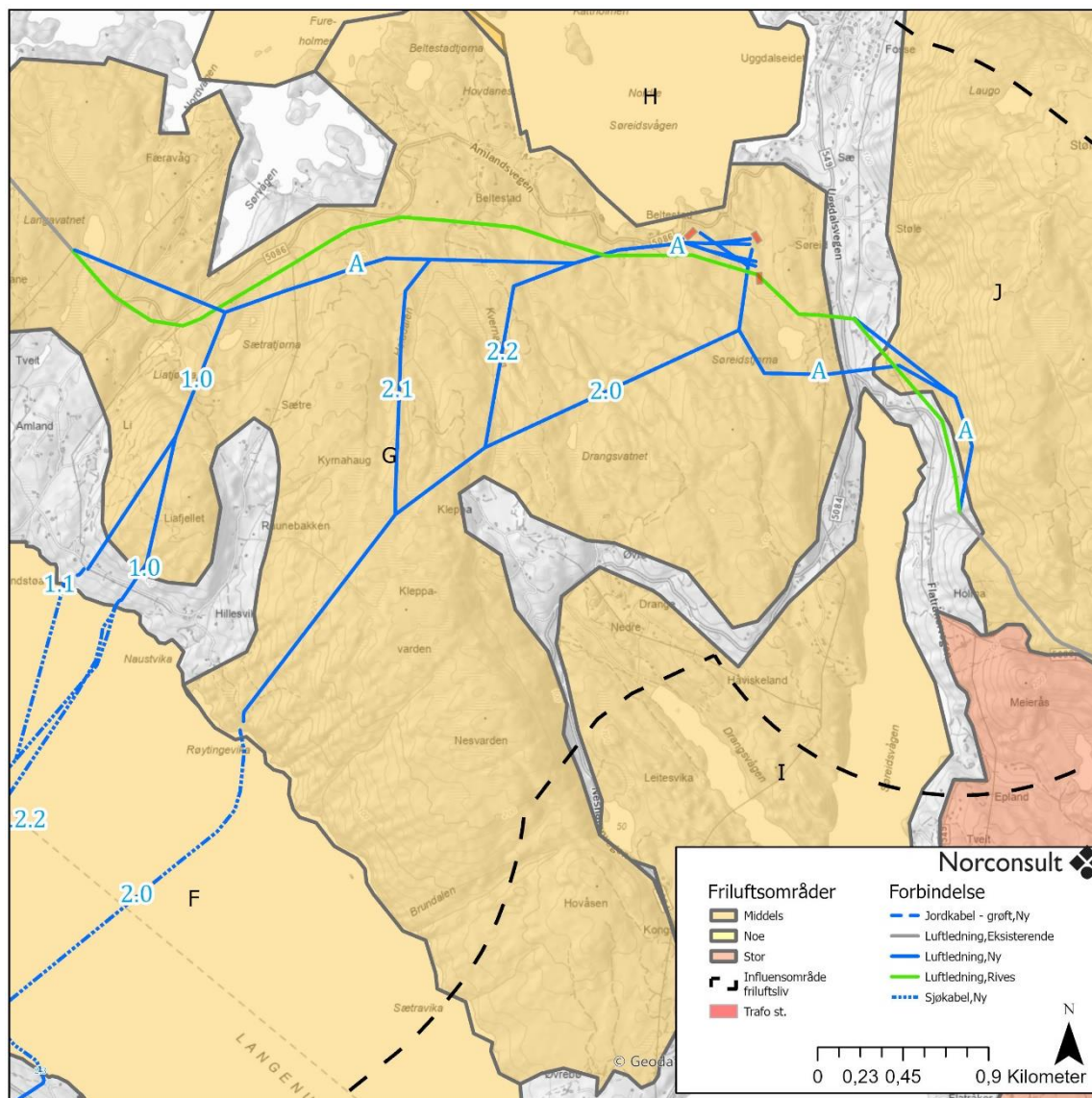
Kabelen vil for alternativ 2.2.2 føres ut i sjø nordvest for Kleivane, krysse over Langenuen først i retningen nordvest før den krysser fjorden bort til ilandføring i Breidavika. Ved begge ilandføringspunktene vil det settes opp et stort skilt og det vil være ankringsforbud. Det er ikke kjent at området benyttes til opphold ved sjøen, men det kan ikke utelukkes at svaberga hvor kabelen skal gå ned i fjorden ved Kleivane eller ved Breidavika benyttes noe. Det ligger en hytte ca. 65 m fra ilandføringspunktet ved Kleivane. Det vurderes at området fortsatt kan benyttes til potensielt opphold til tross for at kabelen går ut i fjorden ved Kleivane.

Påvirkningen vurderes til å være **ubetydelig endring** for alternativ 2.2.1.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.3 Delstrekning Langenuen - Søreide

Figur 6-4 Verdikart for delstrekning Langenuen - Søreide inkludert alternativer for ledning.

6.3.1 Alternativ 1.0+A

6.3.1.1 Delområde G Hålandsneset

Påvirkning:

Alternativ 1.0 vil fra Breidavika følge opp lisa og ligge vest for toppunktet til turmålet Liafjellet og vest for Sætratjørna før ledningen møter alternativ A med dobbeltkurs som følger nordsiden av delområdet fra Langavatnet i vest og til Søreid. Innenfor delområdet vil også eksisterende 66kV ledning mellom Langeland og Otteråi saneres når alternativ 1.0+A er bygd.

Stien fra Li og opp til Liafjellet vil krysses av alternativ 1.0, og vil det vil stå ei mast vest for toppen på omtrent kote 197. Selve toppen er på kote 239, og med utgangspunkt i mastehøyde på 20 meter forventes at ledningen vil ligge så lavt i terrenget at den ikke vil ses ved utsyn ut fra toppen. Ledning som krysser turstier i skoglandskap vurderes til å ikke påvirke turopplevelsen særlig negativt, da man ikke vil ha opphold ved ledningen og det er forbipasserende. Det er ukjent om Sætre tjønna er et turmål, men det kan ikke utelukkes. Tjernet fremstår i dag til å ligge i et område som er relativt uberørt, og innehar dermed noen egne kvaliteter. Alternativ 1.0 vil ligge vest for tjernet omtrent 50 meter, og det antas at det vil stå igjen skog mot tjernet slik at ledningen vurderes til å bli mindre synlig ved opphold ved tjernet. Ved ilandføringspunktet i Breidavika er det svaberg, men det er bratt og ulendt terreng ned til fjorden fra veien. Det antas at området har begrenset bruk til friluftsliv, og at kabellegging og endemasta vil ha begrenset påvirkning på friluftsliv i Breidavika.

Alternativ A med dobbeltkurs vil krysse Langavatnet, som det er usikkerhet rundt om er et turmål. Men kryssingen kan oppleves negativt for utsikten ved opphold ved tjernet. Videre vil alternativ A krysse noen skogsbilveier med utgangspunkt fra Amlandsvegen. Skogsbilveiene brukes trolig noe i friluftslivssammenheng, men med unntak av i kryssingspunktene vil ledningen være lite synlig fra veiene, siden den går igjennom skog. Dette alternativet vil også passere Søreidstjørna på høgdedraget i vest, og vil synes fra badeplass. På samme måte som ny ledning medfører begrensede negative virkninger for friluftslivsopplevelsen, medfører sanering av eksisterende ledning begrensede positive virkninger.

Delområdet benyttes en del til jakt, og under befaring er det observert at det ligger jaktposter i nærheten eller under ledningstraséer, som trolig skyldes at landskapet er litt åpnere under traséen grunnet skogrydding. Det antas at ny ledningstrasé gjennom området vil i begrenset grad vil påvirke utøvelsen av jakt.

Delområde vil være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging av ledningen. Det forventes ikke endring i støy utover noe knitring fra linene der stien krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Den største konflikten er knyttet til ledningstraséens kryssing av stier ved Liafjellet og nærføring ved Søreidstjørna (alt. A). I tillegg vil et inngrep i et område med lite tekniske inngrep som større deler av ledningstraséen går gjennom, kunne oppleves negativt.

Påvirkningen vurderes derfor til **«noe forringet»**, mot ubetydelig endring.

Konsekvensgrad: **middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.3.1.2 Delområde H Søreidsvika Beltestad

Påvirkning:

Alternativ 1.0+A vil ikke direkte berøre delområde Søreidsvika Beltestad og alternativ 1.0 vil ikke være synlig fra delområde H. Alternativ A vil trolig være synlig ved opphold på fjorden i Søreidsvika og særlig del nært Langdalsvika og Mjelkevika. Ved opphold på hytter eller ved badeplasser langs land i samme område vil trolig ikke ledningen synes, og samtidig er den naturlige retningen for utsikt være ut i fjordlandskapet. Ny ledning vil i dette området legges litt nærmere fjorden enn dagens ledning som vil fjernes, men likevel sør for fylkesvegen. Det vurderes at delområdet vil være like attraktivt, tilgjengelig og vil ha samme funksjon til tross for utbygging av alternativ 1.0+A.

Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.3.1.3 Delområde I Søreidsvågen-Drange

Påvirkning:

Delområde I vil ikke berøres direkte av alternativ 1.0+A. Planlagt ledningstrasé for alternativ A vil ligge på det nærmeste omtrent 120 m nord for Søreidsvågen og fylkesvegen. Ledningen fortsetter då østover lisa, og der den og/eller ryddebeltet trolig vil synes fra opphold på sjøen eller på vestsiden av Søreidsvika. Samtidig skal det rives en noe mindre ledning som ligger litt nærmere delområdet, slik at eventuell negativ virkning av ledningen vil bli noe mindre grunnet positiv virkning av saneringen. Ved opphold like nord for Søreidsvika kan alternativ A for ledningen synes, men den vil ligge nord for fylkesvegen og med landskap i bakgrunnen slik at det vurderes at den negative virkningen ledningen kan gi er begrenset. Det vurderes at delområdet vil være like attraktivt, tilgjengelig og vil ha samme funksjon til tross for utbygging av alternativ 1.0+A. Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.3.1.4 Delområde J Stølafjellet

Påvirkning:

Alternativ 1.0+A vil berøre delområde J med alternativ A. Ledningen vil legges i lisa i sørvestlig kant av delområdet. Alternativ A vil krysse en sti nært Søreide og denne benyttes trolig noe til ferdsel av lokalbefolkning. Stien går gjennom noe åpnere landskap og ledningen vil således ses på større del av turen enn om krysningspunktet hadde vært i skog. Delområde vil være likevel være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover noe knitring fra linene der sti krysses. Arealbeslaget som ledningen medfører vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Kun en liten del av delområdet vil berøres, og områdene med mest bruk vil ikke berøres.

Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.3.1.5 Delområde K Flatråkervassdraget

Påvirkning:

Alternativ 1.0+A vil ikke direkte berøre delområde K, og alternativet vil ikke være synlig fra delområdet. Det vurderes derfor at delområdets attraktivitet, tilgjengelighet og funksjon ikke vil berøres ved utbygging av alternativ 1.0+A. Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: stor verdi sammenholdt med **ubetydelig** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (0)**.

6.3.2 **Alternativ 1.1+A**

6.3.2.1 Delområde G Hålandsneset

Påvirkning:

Alternativ 1.1+A vil fra Djupavikneset følge opp lisa og ligge omtrent 250 m i luftlinje vest for toppunktet til turmålet Liafjellet og vest for Sætratjørna før ledningen møter alternativ A som følger nordsiden av delområdet fra Langavatnet i vest og til Søreid. Innenfor delområdet vil også eksisterende 66kV ledning mellom Langeland og Otteråi saneres når alternativ 1.1+A er bygd.

Stien fra Li og opp til Liafjellet vil krysses av alternativ 1.1, mens ledningen vil ligge så lavt i terrenget at den ikke vil ses ved utsyn ut fra toppen. Ledning som krysser turstier i skogslandskap vurderes til å ikke påvirke turopplevelsen særlig negativt, da man ikke vil ha opphold ved ledningen og det er forbipasserende. Det er ukjent om Særetjørna er et turmål, men det kan ikke utelukkes. Tjernet fremstår i dag til å ligge i et område som er relativt uberørt, og innehar dermed noen egne kvaliteter. Alternativ 1.1 vil ligge vest for tjernet omtrent 50 meter fra midtlinja, og det antas at det vil stå igjen skog mot tjernet slik at ledningen vurderes til å bli mindre synlig ved opphold ved tjernet.

For vurderinger knyttet til alternativ A og sanering av dagens ledningstrasé henvises det til vurderinger under alternativ 1.0+A, da ledningstraséene er identiske for denne delen av alternativet. Se nærmere beskrivelse under kap. 6.3.1.1. Det samme gjelder for jaktutøvelse.

Delområde vil være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover noe knirring fra linene der stien krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Inngrep i friluftsområdet likevel kunne oppleves negativt. Den største konflikten er knyttet til ledningstraséens kryssing av stier ved Liafjellet og nærføring ved Søreidstjørna (alternativ A). I tillegg vil et inngrep i et område med lite tekniske inngrep som større deler av ledningstraséen går gjennom, kunne oppleves negativt.

Påvirkningen vurderes derfor til **«noe forringet»**, mot ubetydelig endring.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.3.2.2 Delområde H Søreidsvika Beltestad

Påvirkning:

Alternativ 1.1+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordlig del som ligger nærmest delområde H (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 1.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.2.

6.3.2.3 Delområde I Søreidsvågen-Drange

Påvirkning:

Alternativ 1.1+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde I (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 1.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.3.

6.3.2.4 Delområde J Stølafjellet

Påvirkning:

Alternativ 1.1+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde J (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 1.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.4.

6.3.2.5 Delområde K Flatråkervassdraget

Påvirkning:

Alternativ 1.1+A vil ha lik plassering av ledningene som alternativ 1.0+A i nordøst og vil heller ikke berøre eller være synlige i delområde K. Derfor vil alternativ 1.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 0

6.3.3 *Alternativ 2.0+A*

6.3.3.1 Delområde G Hålandsneset

Påvirkning:

Alternativ 2.0+A vil det føres i land med kabel i Røytingavika, jordkabel opp til kabelendemast litt ovenfor vika før den følger opp lisa og ligger omtrent 350 m i luftlinje vest for turmålet til Kleppavarden. Det vil være en mast på omtrent 235 meter over havet, der toppunktet til Kleppavarden er på 295 moh. Videre vil ledningen legges vest for bygda Kleppa og østover mot Søreidstjernet før den sammenkobles med alternativ A som følger nordsiden av delområdet fra Langavatnet i vest og til Søreid. Innenfor delområdet vil også eksisterende 66kV ledning mellom Langeland og Otteråi saneres når alternativ 2.0+A er bygd.

Ved Røytingevika benyttes området ovenfor vika på høgdedraget noe som turmål/utsiktspunkt. Kabelendemaste vil ligge i bakkant for dette utsiktspunktet der utsikten er knyttet til sjøen, men den vil ses ved ferdsel til punktet.

Det er skogkledd mellom toppunkt for Kleppavarden og planlagt trasé, og det vurderes derfor at ledningstraséen vil være lite synlig fra toppunktet. Stiene fra Raunebakken og Sætres som går opp til Kleppavarden vil krysses av alternativ 2.0. Det samme gjelder stier/skogsbilveier som går nordover fra Kleppa. Ledning som krysser turstier i skogslandskap vurderes til å ikke påvirke turopplevelsen særlig negativt, da man ikke vil ha opphold ved ledningen og det er forbipasserende. Et bålsted ved Kleppa vil ligge omtrent 80 meter fra planlagt midtlinje for alternativ 2.0. Det vurderes det vil være på en så stor avstand at det ikke vil påvirke opplevelsen ved opphold på bålstedet. Ledning som krysser turstier i skogslandskap vurderes til å ikke påvirke turopplevelsen særlig negativt, da man ikke vil ha opphold ved ledningen og det er forbipasserende. For øvrig er delen som alternativ 2.0 krysser relativt uberørt av tekniske inngrep, kun enkelte skogsbilveier. Det kan derfor oppleves negativt å bygge en ledning i denne delen av delområdet for enkelte.

For vurderinger knyttet til alternativ A og sanering av dagens ledningstrasé henvises det til vurderinger under alternativ 1.0+A, da ledningstraséene er identiske for denne delen av alternativet. Se nærmere beskrivelse under kap. 6.3.1.1. Det samme gjelder for jaktutøvelse.

Delområde vil være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover noe knitring fra linene der stier krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Inngrep i friluftsområdet likevel kunne oppleves negativt. Det er ikke registrert større konflikter med friluftsliv for alternativ 2.0 men alternativ A kan ha noe innvirkning ved Søreidtjørnet. Likevel vil et inngrep i et område med lite tekniske inngrep, som større deler av ledningstraséen går gjennom, kunne oppleves negativt.

Påvirkningen vurderes derfor til «**noe forringet**».

Konsekvensgrad: **middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.3.3.2 Delområde H Søreidsvika Beltestad

Påvirkning:

Alternativ 2.0+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordlig del som ligger nærmest delområde H (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.0+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.2.

6.3.3.3 Delområde I Søreidsvågen-Drange

Påvirkning:

Alternativ 2.0+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde I (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.0+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.3.

6.3.3.4 Delområde J Stølafjellet

Påvirkning:

Alternativ 2.0+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde J (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.0+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.4.

6.3.3.5 Delområde K Flatråkervassdraget

Påvirkning:

Alternativ 2.0+A vil ha lik plassering av ledningene i nordøst som alternativ 1.0+A og vil heller ikke berøre området eller være synlige i delområde K. Derfor vil alternativ 2.0+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 0.

6.3.4 **Alternativ 2.1+A**

6.3.4.1 Delområde G Hålandsneset

Påvirkning:

Alternativ 2.1+A vil fra kabelendemast litt ovenfor Røytingavika følge opp lisa og ligge omtrent 350 m i luftlinje vest for turmålet til Kleppavarden. Det vil være en mast på omtrent 235 meter over havet, der toppunktet til Kleppavarden er på 295 moh. Videre vil ledningen gå rett nordover før den sammenkobles med alternativ A som følger nordsiden av delområdet fra Langavatnet i vest og til Søreid. Innenfor delområdet vil også eksisterende 66kV ledning mellom Langeland og Otteråi saneres når alternativ 2.1+A er bygd.

Det er skogkledd mellom toppunkt for Kleppavarden og planlagt trasé, og det vurderes derfor at ledningstraséen vil være lite synlig fra toppunktet. Stiene fra Raunebakken og Sætre som går opp til Kleppavarden vil krysses av alternativ 2.1. Ingen andre traktorveier eller markerte stier i kartet vil krysses av dette alternativet. Ledning som krysser turstier i skogslandskap vurderes til å ikke påvirke turopplevelsen særlig negativt, da man ikke vil ha opphold ved ledningen og det er forbi passerende.

For øvrig er delen som alternativ 2.1 vil gå gjennom relativt uberørt av tekniske inngrep, kun enkelte skogsbilveier. Det kan derfor oppleves negativt å bygge en ledning i denne delen av delområdet for de som verdsetter uberørte turområder.

For vurderinger knyttet til alternativ A og sanering av dagens ledningstrasé henvises det til vurderinger under alternativ 1.0+A, da ledningstraséene er identisk for denne delen av alternativet. Se nærmere beskrivelse under kap. 6.3.1.1. Det samme gjelder for jaktutøvelse.

Delområde vil være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover noe knirring fra linene der stier krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Inngrep i friluftsområdet likevel kunne oppleves negativt. Det er ikke registrert større konflikter med friluftsliv for alternativ 2.1 men alternativ A kan ha noe innvirkning ved Søreidtjørnet. Likevel vil et inngrep i et område med lite tekniske inngrep, som større deler av ledningstraséen går gjennom, kunne oppleves negativt.

Påvirkningen vurderes derfor til **«noe forringet»**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.3.4.2 Delområde H Søreidsvika Beltestad

Påvirkning:

Alternativ 2.1+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordlig del som ligger nærmest delområde H (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.2.

6.3.4.3 Delområde I Søreidsvågen-Drange

Påvirkning:

Alternativ 2.1+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde I (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.3.

6.3.4.4 Delområde J Stølafjellet

Påvirkning:

Alternativ 2.1+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde J (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.4.

6.3.4.5 Delområde K Flatråkervassdraget

Påvirkning:

Alternativ 2.1+A vil ha lik plassering av ledningene i nordøst som alternativ 1.0+A og vil heller ikke berøre området eller være synlige i delområde K. Derfor vil alternativ 2.1+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 0

6.3.5 *Alternativ 2.2+A*

6.3.5.1 Delområde G Hålandsneset

Påvirkning:

Alternativ 2.0+A vil fra kabelendemast litt ovenfor Røytingavika følge opp lisida og ligge omtrent 350 m i luftlinje vest for turmålet til Kleppavarden. Det vil være en mast på omtrent 235 moh, der toppunktet til Kleppavarden er på 295 moh. Videre vil ledningen legges vest for bygda Kleppa og nordover før den sammenkobles med alternativ A som følger nordsiden av delområdet fra Langavatnet i vest og til Søreid. Innenfor delområdet vil også eksisterende 66kV ledning mellom Langeland og Otteråi saneres når alternativ 2.0+A er bygd.

Det er skogkledd mellom toppunkt for Kleppavarden og planlagt trasé, og det vurderes derfor at ledningstraséen vil være lite synlig fra toppunktet. Stiene fra Raunebakken og Sætre som går opp til Kleppavarden vil krysses av alternativ 2.2. I tillegg vil en traktorvei som går inn i delområdet fra Beltestad

krysses. Ledning som krysser turstier i skogslandskap vurderes til å ikke påvirke turopplevelsen særlig negativt, da man ikke vil ha opphold ved ledningen og det er forbipasserende.

Ellers er delen som alternativ 2.2 vil gå gjennom relativt uberørt av tekniske inngrep, kun enkelte skogsbilveier. Det kan derfor oppleves negativt å bygge en ledning i denne delen av delområdet for de som verdsetter uberørte turområder.

For vurderinger knyttet til alternativ A og sanering av dagens ledningstrasé henvises det til vurderinger under alternativ 1.0+A, da ledningstraséene er identiske for denne delen av alternativet. Se nærmere beskrivelse under kap. 6.3.1.1. Det samme gjelder for jaktutøvelse.

Delområde vil være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover noe knitring fra linjene der stier krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Delområde vil være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging. Det forventes ikke endring i støy utover noe knitring fra linene der stier krysses, og arealbeslaget vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Inngrep i friluftsområdet likevel kunne oppleves negativt. Det er ikke registrert større konflikter med friluftsliv for alternativ 2.2 men alternativ A kan ha noe innvirkning ved Søreidtjørnet. Likevel vil et inngrep i et område med lite tekniske inngrep, som større deler av ledningstraséen går gjennom, kunne oppleves negativt.

Påvirkningen vurderes derfor til «**noe forringet**».

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

6.3.5.2 Delområde H Søreidsvika Beltestad

Påvirkning:

Alternativ 2.2+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordlig del som ligger nærmest delområde H (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.2+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.2.

6.3.5.3 Delområde I Søreidsvågen-Drange

Påvirkning:

Alternativ 2.2+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde I (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.2+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.3.

6.3.5.4 Delområde J Stølafjellet

Påvirkning:

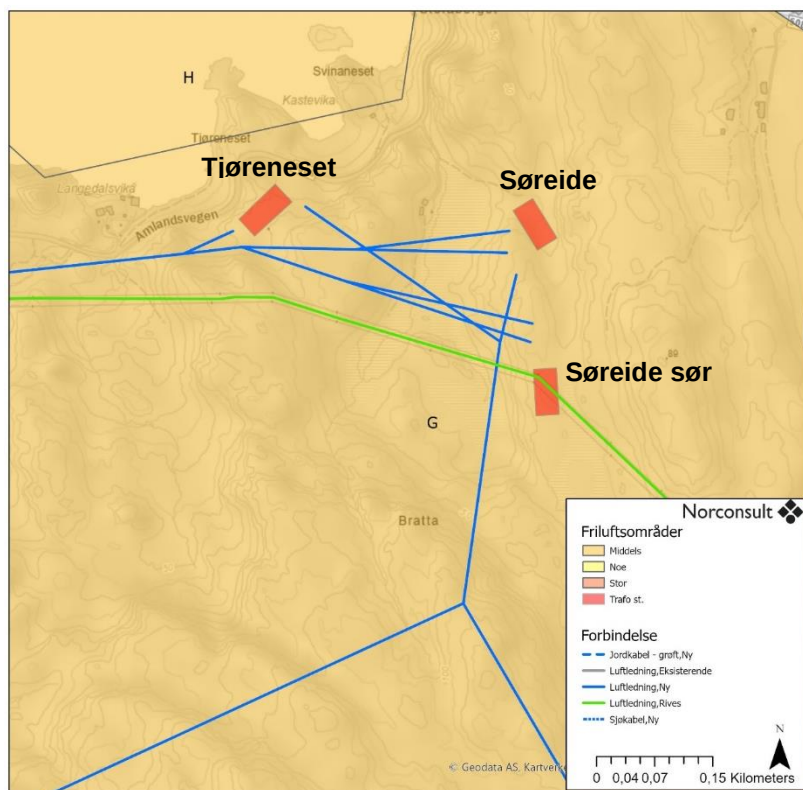
Alternativ 2.2+A vil ha lik plassering som alternativ 1.0+A i nordøstlig del som ligger nærmest delområde J (strekning A). Øvrig del av alternativet vurderes ikke å ha noe påvirkning på friluftslivet i delområdet. Derfor vil alternativ 2.2+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 6.3.1.4.

6.3.5.5 Delområde K Flatråkervassdraget

Påvirkning:

Alternativ 2.2+A vil ha lik plassering av ledningene i nordøst som alternativ 1.0+A og vil heller ikke berøre området eller være synlige i delområde K. Derfor vil alternativ 2.2+A ha lik påvirkning som alternativ 1.0+A, og det henvises til vurderinger i kapittel 0

6.3.6 **Transformatorstasjoner**

Figur 6-5 Verdikart for alternative plasseringer for transformatorstasjoner inkludert alternativer for ledning.

6.3.6.1 Tjøreneset stasjon

Delområde G Hålandsneset

Tjøreneset stasjon vil etableres i nordlig del av delområde G Hålandsneset, nært Amlandsvegen. Det er ikke registrert at området benyttes til friluftsliv, men det går en eldre traktorvei opp til området som ligger på et høydedrag (figur 6-6). Det kan ikke utelukkes at området benyttes noe til friluftslivsaktivitet, som kortere turer, men det antas at dette vil være noe begrenset på grunn av beliggenheten. Det er ikke utsiktspunkt fra toppunktet. Som for resten av delområdet antas det at området benyttes til jakt. Det vil for denne stasjonen være behov for en kortere tilkomstvei.

Stasjonens plassering nærmere eksisterende infrastruktur gjør at inngrep samles noe mer enn ved plassering mer midt i et friluftsområde. Stasjonen og tilhørende infrastruktur vil beslaglegge et areal, og gjøre området uegnet for bruk akkurat der dette vil ligge. Det antas at det vil være mulig å passere rundt ny stasjon, men et slikt teknisk inngrep i et skoglandskap kan påvirke tur og jaktoplevelsen. Dette kan gjøre

området mindre attraktivt. Det vil settes begrensninger for jakt i området, da det vil være arealer som beslaglegges og det kan ikke skytes i en retning mot stasjonen.

Et inngrep med arealene som ny stasjon vil beslaglegge vil sette noen begrensninger for jakt og endre funksjonen, og som i tillegg kan gjøre område enda mindre attraktivt for bruk. Det kan også forventes at det blir noe økt støy i nærområdene til stasjonen.

Figur 6-6 Område for plassering av Tjøreneset transformatorstasjon

Alternativ Tjøreneset stasjon vurderes derfor til å gi påvirkningen **noe forringet**.

Konsekvensgrad: **middels verdi** sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

Delområde H Søreidsvika Beltestad

Tjøreneset stasjon vurderes til å være synlig fra delområde H ved opphold nært sjøen i deler av delområdet, da den vil ligge oppå et høydedrag. Delområdet vil ikke bli direkte berørt og utøvelsen av friluftslivet vil ikke bli påvirket. Ved opphold ved eller på sjøen nært stasjonen kan det ikke utelukkes at stasjonen vil ses. Fra opphold på land vil den viktigste retningen for utsyn ved sjøen være utover vannet, mens ved opphold på sjøen vil det også ses mot Tjøreneset.

Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig endring** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (-)**.

6.3.6.2 Søreide stasjon

Delområde G Hålandsneset

Søreide stasjon vil etableres i nordlig del av delområde G Hålandsneset, i skogen langs en traktorvei som fortsetter sørover. Transformatorstasjonen vil muligens fungere som barriere for transport med traktor sørover. Nært stasjonen langs tilkomstvegen til traktorveien er det et område som benyttes til opphold, jakt og skyting. Her var både jaktposter og dueskyter plassert utover det et åpent myrområde. Området for øvrig rundt planlagt stasjonstomt benyttes til turer, særlig langs traktorveier. Det er ikke merkede stier ved stasjonstomten. Søreide transformatorstasjon vil beslaglegge et areal, og inkludert endemaster rundt stasjonen vil stasjonen trolig oppleves for friluftslivsaktivitet i nærheten som en inngripen i området. Dette vil trolig gjøre området mindre attraktivt. Det antas at det vil være mulig å passere rundt ny stasjon, men et slikt teknisk inngrep i et skoglandskap kan påvirke tur og jaktopplevelsen. Det vil settes begrensninger for jakt i området, da det vil være arealer som beslaglegges og det kan ikke skytes i en retning mot stasjonen.

Et inngrep med arealene som ny stasjon vil beslaglegge vil sette begrensninger for jakt og redusere funksjonen, og som i tillegg kan gjøre område enda mindre attraktivt for bruk. Det kan også forventes at det blir noe økt støy i nærområdene til stasjonen.

Alternativ Søreide stasjon vurderes derfor til å gi påvirkningen **noe forringet**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **noe forringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

Delområde H Søreidsvika Beltestad

Søreide stasjon vurderes til å ligge slik til i landskapet at den ikke vil være synlig fra delområde H. Delområdet vil ikke bli direkte berørt og utøvelsen av friluftslivet vil ikke bli påvirket. Det vurderes derfor at tiltaket vil ha ubetydelig endring for delområdet.

Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig endring** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (-)**.

6.3.6.3 Søreide sør stasjon

Delområde G Hålandsneset

Søreide sør stasjon vil etableres i nordlig del av delområde G Hålandsneset, i skogen langs en traktorvei. Stasjonen vil ligge nært dagens 66 kV linje. Nært stasjonen langs tilkomstvegen til traktorveien er det et område som benyttes til opphold, jakt og skyting. Her var både jaktposter og dueskyter plassert utover det et åpent myrområde. Det går en traktorvei/sti nordvestover fra planlagt stasjonstomt og ned til dette området. Området rundt planlagt stasjonstomt benyttes ellers til turer, særlig langs traktorveier. Det er ikke merkede stier ved stasjonstomten. Søreide sør transformatorstasjon vil beslaglegge et areal, og inkludert endemaster rundt stasjonen vil stasjonen trolig oppleves som et inngrep i området for friluftslivsaktivitet i nærheten. Dette vil trolig gjøre området mindre attraktivt. Det antas at det vil være mulig å passere rundt ny stasjon, men et slikt teknisk inngrep i et skoglandskap kan påvirke tur og jaktopplevelsen. Det vil settes begrensninger for jakt i området, da det vil være arealer som beslaglegges og det kan ikke skytes i en retning mot stasjonen.

Et inngrep med arealene som ny stasjon vil beslaglegge vil sette begrensninger for jakt og redusere funksjonen, og som i tillegg kan gjøre område enda mindre attraktivt for bruk. Det kan også forventes at det blir noe økt støy i nærområdene til stasjonen.

Alternativ Søreide sør vurderes derfor til å gi påvirkningen **foringet**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **foringet** gir konsekvensgrad **noe negativ konsekvens (-)**.

Delområde H Søreidsvika Beltestad

Søreide sør stasjon vurderes til ikke å være synlig fra delområde H, grunnet plasseringen i landskapet. Delområdet vil ikke bli direkte berørt og utøvelsen av friluftslivet vil ikke bli påvirket. Det vurderes derfor at tiltaket vil ha ubetydelig endring for delområdet.

Påvirkningen vurderes til **ubetydelig endring**.

Konsekvensgrad: middels verdi sammenholdt med **ubetydelig endring** gir konsekvensgrad **ubetydelig konsekvens (-)**.

6.4 Midlertidige virkninger i anleggsperioden

Noen av veiene/stiene som benyttes om atkomst til og tur i friluftsområdene kan bli benyttet til anleggstransporter, og det kan vil være noen av riggområdene vil lokaliseres innenfor områder som benyttes til friluftsliv. Dette antas vil gjelde i delområde A, B og G.

Anleggsarbeidet vil kunne medføre sjenerende støy, slik at nærområdene til anleggsarbeidet i perioder vil være mindre egnet for friluftslivsbruk. Videre vil anleggstransport legge noen begrensninger på ferdsele, for

eksempel tilkomst ved sjøen/strandsone når kabel legges og stier/veier som kan benyttes til anleggstransport samt mastepunkt. Noen veier vil kunne bli stengt på bestemte tider av døgnet, eller i lengre perioder dersom det blir aktuelt med oppgraderinger av veistandarden. Turgåere vil derfor måtte benytte alternative atkomstveier. Det bemerkes imidlertid at anleggsarbeidene vil pågå i en begrenset periode, og at friluftsliv stort sett vil kunne praktiseres som før når arbeidet er utført.

Ved kabellegging på land i utmark vil det foregå gravearbeid i en begrenset periode, før kabelen tildekkes og området arronderes for naturlig revegetering. Ved kabellegging i sjø og i strandsonen vil arbeidet også være begrenset, og det kan ved noen ilandføringer bli noe sprengningsarbeid/pigging som kan oppleves sjenerende.

7 Vurdering av samlet konsekvens

7.1 Delstrekning Midtfjellet - Langenuen

For delstrekning Midtfjellet-Langenuen vurderes de ulike alternativene å gi omtrent lik påvirkning, og dermed samme konsekvens. Rangeringen er derfor basert på mindre nyanser mellom alternativene, som også kan ses på påvirkningsskalaen under de enkelte påvirkningsvurderingene. Nedenfor er det gitt en nærmere vurdering.

Det er vurdert at alternativene 2.1 til 2.3 som krysser Hovlandsdalen og dermed flere stier, er alternativene med størst negativ konsekvens. Til tross for parallellføring med eksisterende kraftledning på store deler av strekningen og dermed at inngrepene samles, er det vurdert at en ytterligere ledningstrasé parallelt vil kunne gi negativ innvirkning på opplevelsen av turen. Særlig gjelder dette ved kryssing av stien til Tindaslottet, der stien vil krysses med to større ledningstraséer i åpent landskap. For de ulike toer-alternativene når ledningen knekker nordover er det vurdert at det ikke vil være forskjell på hvor ledningen går, da alle traséene vil gå i et mindre benyttet område til friluftslivsaktivitet.

Alternativene 1.0 og 1.1 vil til sammenligning legges i et område som har færre stier og den merkede stien som krysses vil gå gjennom i skoglandskap, og dermed vurderes inngrepet å være mindre negativt da det vil være mer naturlig å ha opphold i åpnere landskap med utsikt enn i skog. Alternativet 1.0 er vurdert til å gi noe mer negativ innvirkning enn alternativ 1.1, da ledningstraséen også vil synes langs sti fra Vistvik til Kvernavatnet og Tindaslottet. På den strekningen vil alternativ 1.1 ligge i kabel.

Derfor anses alternativ 1.1 til å være det beste alternativet, til tross for at flere andre alternativ har omtrent samme påvirkning og konsekvens.

Tabell 7-1. Sammenstilling av konsekvenser og rangering av alternativer for delstrekning Midtfjellet - Langenuen.

Delstrekning Midtfjellet - Langenuen						
	Alt. 1.0	Alt.1.1	Alt. 2.0	Alt. 2.1	Alt. 2.2	Alt. 2.3
Delområde A Midtfjellet	-	-	-	-	-	-
Delområde B Fitjarfjellet	-	-	-	-	-	-
Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen	0	0	0	0	0	0
Delområde D Engjavika	0	0	0	0	0	0
Delområde E Vistvik	0	0	0	0	0	0
Samlet vurdering	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvens	Overvekt av områder med 1 minus					
Rangering	2	1	3	3	3	3
Begrunnelse for rangering	Krysser en merket sti i skoglandskap og vil være synlig fra flere stier med utgangspunkt i Vistvik.	Krysser en merket sti i skoglandskap, og konsekvensen -e er mer begrenset	Krysser flere stier i åpent landskap, og parallellføring vil føre til forsterket negativ påvirkning			

7.2 Delstrekning Langenuen sjøkabel

Konsekvensene for delområdene på denne delstrekningen er ganske like og forskjellene ligger i hvor kablen ilandføres. Ilandføring ved Hetlevik og Kalhagevika vurderes til å være de dårligste alternativene på Fitjarsida, mens alternativene med ilandføring ved Djupavikneset og Røytingeneset på Tysnes vurderes til å være dårligst. Dette er knyttet til konflikter med delområde E ved ilandføring i Hetlevik der det i Engjavikvågen og Vistvikvågen er registrert et område for oppankring av småbåter, samt delområde C Langenuen med båtutsett og opphold ved Kalhagevika. Det forventes at en sjøkabel kan forringe bruken av områdene noe. Ved Djupavikneset er det ikke registrert noen bruk, men neset ligger slik til at det er velegnet for opphold om man kommer sjøvegen med småbåt, og det antas at området vil kunne benyttes mindre med ankringsforbud og at et stort skilt vil være skjemmende. Ved Røytingeneset er det registrert noe bruk av området til tur, men ikke nede ved sjøen. Videre er det knyttet noe usikkerhet til bruken av området ved ilandføring på Fitjarsida ved alternativ 2.0 ved Vistvik, der det kan være noe potensiale for bruk siden det ligger i nærheten til bebyggelse. Ved Kalhagevika hvor alternativ 2.2.2 er planlagt ligger det en hytte nært ved og båtutsett/utsett akkurat der hvor kablen tas i land, og det kan bli noen konflikter knyttet til ankringsforbud og plassering av et stort skilt.

Dette gjør at alternativene 2.2.2 og 2.0 er vurdert til å være de beste, blant annet fordi de unngår ilandføring ved Hetlevik, Djupavikneset og Kalhagevika.

Alternativ 2.2.2 er vurdert til å være det beste alternativet, til tross for at alternativ 2.0 har omtrent samme påvirkning og konsekvens.

Tabell 7-2 Sammenstilling av konsekvenser og rangering av alternativer for delstrekning Langenuen sjøkabel.

Delstrekning Langenuen sjøkabel					
	Alt. 1.0	Alt. 1.1	Alt. 2.0	Alt. 2.2.1	Alt. 2.2.2
Delområde C Engjavikvågen og Vistvikvågen	-	-	0	0	0
Delområde D Engjavika	0	0	0	0	0
Delområde E Vistvik	0	0	0	0	0
Delområde F Langenuen	0	-	0	-	0
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvens	Overvekt av områder med ubetydelig konsekvens	Overvekt av områder med 1 minus og ubetydelig konsekvens	Kun områder med ubetydelig konsekvens		Kun områder med ubetydelig konsekvens
Rangering	4	5	2	3	1
Begrunnelse for rangering	Noe forringet konsekvens i et delområde, men minst konflikt av ener- alternativene	Eneste alternativ med noe forringet konsekvens i to av fem delområder	Alle delområder har ubetydelig konsekvens, mulig begrenset påvirkning ved ilandføring ved Røytingevika og vest for Kalhagevika.	Noe forringet i et delområde knyttet til ilandføring ved Kalhagevika	Alle delområder har ubetydelig konsekvens

7.3 Delstrekning Langenuen --Søreide

For delstrekning Langenuen-Søreide vurderes de ulike alternativene å gi omtrent lik påvirkning, og dermed samme konsekvens. Rangeringen er derfor basert på mindre nyanser mellom alternativene, som også kan ses på påvirkningsskalaen under de enkelte påvirkningsvurderingene. Nedenfor er det gitt en nærmere vurdering.

Forskjellene mellom alternativene gjelder påvirkninger for delområde G Hålandsneset, der det er foreslått ulike traséer som skal knyttes opp mot alternativ A. Dette delalternativet er omtrent likt for alle alternativ, og for de andre delområdene er det derfor ikke forskjell på påvirkning mellom alternativene.

Alternativene 2.0, 2.1 og 2.2 vil krysse noen av stiene i skoglandskap som går til Kleppavarden fra vest, som kan gi en forbigående og begrenset negativ opplevelse på turen. Videre har de tre ulike toeralternativene ulik lengde og krysser noen skogsveier i ulikt antall. Alternativene med lengst trasé og flere kryssinger av

stier/skogsbilveier er vurdert til å ha mest negativ innvirkning i et område med lite tekniske inngrep. Alternativene 1.0 og 1.1 krysser også sti opp til Liafjellet fra vest, på litt ulike steder og begge traséene vurderes å ikke ses fra toppunktet. Disse alternativene er de korteste ledningstraséene gjennom delområde G, og er rangert likt.

Derfor anses alternativ 1.0+A og 1.1+A til å være beste alternativ, til tross for at de andre alternativene har omtrent samme påvirkning og konsekvens.

Tabell 7-3 Sammenstilling av konsekvenser og rangering av alternativer for delstrekning Langenuen -Søreide.

Delstrekning Langenuen - Søreide					
	Alt. 1.0+A	Alt. 1.1+A	Alt.2.0+A	Alt.2.1+A	2.2+A
Delområde G Hålandsneset	-	-	-	-	-
Delområde H Søreidsvika Beltestad	0	0	0	0	0
Delområde I Søreidsvågen- Drange	0	0	0	0	0
Delområde J Stølafjellet	0	0	0	0	0
Delområde K Flatråkervassdr aget	0	0	0	0	0
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvens	Overvekt av områder med ubetydelig konsekvens	Overvekt av områder med ubetydelig konsekvens	Overvekt av områder med ubetydelig konsekvens	Overvekt av områder med ubetydelig konsekvens	Overvekt av områder med ubetydelig konsekvens
Rangering	1	1	4	2	3
Begrunnelse for rangering	Kortest strekning med begrenset påvirkning på friluftsliv ved sti til Liafjellet	Kortest strekning med begrenset påvirkning på friluftsliv ved sti til Liafjellet	Lengst ledningstrasé som berører relativt uberørte områder. Kryssing av stier til Kleppavarden og traktorveier ved Kleppa. Ikke synlig fra toppunkt	Begrenset påvirkning, men berører relativt uberørte områder, kryssing av stier til Kleppavarden fra vest. Ikke synlig fra toppunkt	Begrenset påvirkning, men berører relativt uberørte områder, kryssing av stier til Kleppavarden fra vest og traktorveier ved Kleppa. Ikke synlig fra toppunkt

7.4 Transformatorstasjoner

For de ulike alternativene for plassering av transformatorstasjon vurderes Søreide og Søreide sør stasjon å gi omtrent lik påvirkning og dermed samme konsekvens. Begge er vurdert til forringet påvirkning som skyldes at funksjonen vil reduseres særlig for jaktutøvelse. Disse to stasjonene får omtrent lik påvirkning, men Søreide sør vurderes å gi noe mer negativ påvirkning grunnet dens plassering lengre vekk fra eksisterende infrastruktur.

Tjøreneset vurderes til å gi noe forringet påvirkning nært opp til forringet, og dermed samme konsekvens som de to øvrige alternativene. Vurderingen knyttes til arealbeslaget som gjør området mindre egnet for bruk. Påvirkningen er vurdert til å være noe mindre for Tjøreneset stasjon grunnet dens plassering nært Omlandsveien, og at området er vurdert til å benyttes mindre i dag enn øvrige deler av delområdet, særlig sammenliknet med plasseringen av de andre to stasjonsalternativene.

Tjøreneset vurderes å være beste plassering for transformatorstasjon.

Tabell 7-4 Sammenstilling av konsekvenser og rangering av alternativer for alternative transformatorstasjoner ved Søreide.

Transformatorstasjoner			
	Tjøreneset	Søreide	Søreide sør
Delområde G Hålandsneset	-	-	-
Delområde H Søreidsvika Beltestad	0	0	0
Samlet vurdering	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvens	Delområdet som direkte berøres får noe konsekvens. Delområde som eventuelt kan få visuelle virkninger vektlegges mindre.		
Rangering	1	2	3
Begrunnelse for rangering	Vurderes til å ligge i en del av delområdet som benyttes mindre til friluftsliv. Nært eksisterende infrastruktur.	Ligger i et område som benyttes til jakt, skyting og ferdsel. Kortere veitilknytning	Ligger i et område som benyttes til jakt, skyting og ferdsel. Lengre veitilknytning og vil ligge lengre bort fra eksisterende infrastruktur

7.5 Samlet vurdering av alternativer

I tabell 7-5 vises sammenstilling av konsekvenser for friluftsliv ved de ulike delstrekningene og plasseringene av transformatorstasjoner. Gjennom utredningsarbeidet er det vurdert at tiltaket samlet sett har lav påvirkning på fagtema friluftsliv med ingen samlede konsekvenser som overstiger noe negativ konsekvens

Ut fra alternativene som er vurdert til å gi ha minst negativ konsekvens på friluftsliv er alternativene 1.1 + 2.2.2 + 1.0+A med transformatorstasjon Tjøreneset. Det vil ikke være mulig å bygge en ledning fra Midtfjellet til Søreide med denne kombinasjonen av alternativ. Det er derfor sett på hvilken kombinasjon som vil gi minst negativ konsekvens til tross for at ikke de beste alternativene kan velges for hver delstrekning.

Den mest foretrukne alternativkombinasjonen på hele strekningen Stord --Tysnes er **alternativ 1.1 + alternativ 1.0 + alternativ 1.0+A** med stasjonsalternativ **Tjøreneset**.

Tabell 7-5. Sammenstilling av konsekvenser for friluftsliv.

Delstrekning Midtfjellet - Langenuen						
	Alt.1.0	Alt.1.1	Alt.2.0	Alt.2.1	Alt.2.2	Alt.2.3
Samlet vurdering	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Rangering	2	1	3	3	3	3
Delstrekning Langenuen sjøkabel						
	Alt. 1.0	Alt. 1.1	Alt. 2.0	Alt. 2.2.1	Alt. 2.2.2	
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	
Rangering	4	5	2	3	1	
Delstrekning Langenuen - Søreide						
	Alt. 1.0+A	Alt. 1.1+A	Alt.2.0+A	Alt.2.1+A	2.2+A	
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	
Rangering	1	1	4	2	3	
Stasjonsalternativer						
	Tjøreneset		Søreide	Søreide sør		
Samlet vurdering	Noe negativ konsekvens		Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens		
Rangering	1		2	3		

7.6 Sumvirkninger E39

I tråd med overordnede føringer fra myndighetene skal ny 132 kV-ledning Stord-Tysnes sees i sammenheng med vedtatt kommunedelplan for ny E39. Det er gjort en kort overordnet vurdering av antatte sumvirkninger basert på oversiktskart over ny 132 kV og varslingsområde for ny E39 i kommunedelplan, se Figur 2-4.

Innenfor varslingsområde for E39 foreligger det to alternativer som berører ny 132 kV-ledning Stord -Tysnes mellom Langvatnet i vest og Søreidsvågen i øst, se Figur 7-1. Fra Færavåg går begge alternativene i dagen frem til hovedkryss for Tysnes ved Søreidstjørna. Herfra splittes de to alternativene. Det nordre alternativet, D1, er beskrevet i statlig kommunedelplan og vil krysse over dagens vei ved Søreide i en høybru og deretter gå i tunnel gjennom Holma til Epland. Alternativ D2 er et tilleggsalternativ som vil gå i dagen og krysse Søreidvågen i bru lenger sør og videre i dagen til Epland.

Figur 7-1. Oversiktskart E39 med vurderte alternativer. Alternativ D2 og D1 berører ny 132 kV Stord -Tysnes markert med rødt omriss. Kilde: Statens vegvesen

Ny E39 kan antas å ha sumvirkninger for flere av delområdene som omtales i denne rapporten i forbindelse med 132 kV Stord-Tysnes. Sumvirkninger for fagtema friluftsliv avhenger av valg av traséalternativ for ny E39 og gjort nærmere rede for under.

Alternativ D1

Nedenfor er sumvirkningene av alternativ D1 vurdert innenfor de ulike delområdene som ny E39 samt ny 132 kV Stord-Tysnes vil berøre.

Delområde G Hålandsneset

Alternativ D1 for ny E39 vil gå gjennom delområdet i nordlig del, med vegtrasé som går på nordsiden av Søreidstjørna og en avkjøring nordover mot Uggdalseidet med tilhørende tilkomstveier. Ny veg forventes å påvirke dagens lyd kvalitet særlig nært veien, og noen turveier/stier vil bli noe mindre tilgjengelige fra enkelte kanter samt at det blir områder som ikke kan benyttes. Stort sett vil de viktigste turmålene innenfor delområdet ikke berøres direkte, med unntak ved Søreidstjørna der alternativ D1 vil ligge like ved og på nordsiden av tjørnet og det forventes at stedet som turmål og oppholdssted vil forringes visuelt og det blir støy.

Alternativ A for kraftledninger vil passere Søreidstjørna på høgdedraget i vest, og vil synes fra badeplassen i østlig ende. Med alternativ D1 for E39 som ligger nord for tjørnet vil ledningen på høgdedraget være eneste inngrep i utsikten i den retningen, og kan således oppleves negativt. Veien vil ligge nært tjørnet i nord og vil oppleves nært og påvirke opplevelsen ved opphold negativt, og ytterligere inngrep i enda en utsiktsretning (Alternativ A) fra badeplassen vil gi en samlet økning i negativ påvirkning for friluftsliv.

I nærområdet for de tre alternativene for transformatorstasjon vil ny E39 medføre store endringer med vei og tilkomstvei. Veien vil fragmentere opp området, og gjøre denne delen av delområdet mindre egnet for bruk til både jakt og annet friluftsliv. De ulike alternative for transformatorstasjon vil også beslaglegge et areal, og inkludert endemaster rundt stasjonen vil stasjonen trolig oppleves som en inngripen i området for friluftslivsaktivitet i nærheten. Dette kan gjøre området mindre attraktivt. Det antas at det vil være mulig å passere rundt ny stasjon, men et slikt teknisk inngrep i et skoglandskap kan påvirke tur og jakt opplevelsen. Det vil settes begrensninger for jakt i området, da det vil være arealer som beslaglegges og det kan ikke skytes i en retning mot stasjonen. Samlet sett vil bygging av E39 utgjøre den største påvirkningen i området, der store områder som i dag blant annet benyttes til jakt og skyteaktiviteter vil utgå. Likevel vil et ytterligere inngrep med arealene som ny stasjon (særlig for alternative Søreide og Søreide sør) vil beslaglegge også sette begrensninger for jakt og reduseres funksjonen, og som i tillegg kan gjøre området enda mindre attraktivt for bruk. Søreide sør vurderes å gi størst negativ påvirkning grunnet dens plassering lengre vekk fra fremtidig infrastruktur knyttet til E39.

Ny E39 gjennom området vil sette begrensninger på bruken i de nordlige delene av området, og alternativ A og ulike stasjonsplasseringer som planlegges nært ny E39 vurderes å gi begrenset påvirkning på friluftsliv særlig sett i sammenheng med omfanget av inngrepet en stor vei har på landskapet og tilgjengeligheten. Likevel vil ytterligere inngrep i friluftsområdet, særlig for delene som er lengre fra veien kunne oppleves negativt.

Delområde H Søreidsvika Beltestad

Planlagt alternativ D1 for E39 vil ved Beltestad ligge relativt nært delområdet med 150-200 meters avstand fra sjøarealene. Det forventes av lyd kvaliteten vil påvirkes av denne utbyggingen, og utsikten/landskapsopplevelsen fra fjorden mot land vil forringes. Alternativ A vil ligge i forgrunnen og i bakgrunnen for ny E39, og vil på flere plasser med utgangspunkt i delområde H vurderes å gi begrenset

påvirkning på friluftsliv særlig sett i sammenheng med omfanget av inngrepet en stor vei har på landskapet. Med alternativ plassering av transformatorstasjon ved Tjøreneset vil denne trolig synes fra delområdet, og med inngrepet fra veien i bakgrunnen vil det bli ytterligere inngrep i landskapet sett fra sjøen. Dette kan gjøre at sumvirkningene for de to tiltakene blir større enn virkningene av tiltakene hver for seg.

Delområde I Søreidsvågen-Drange

Planlagt alternativ D1 for E39 vil ikke direkte påvirke delområde I, men vil kunne ses fra delområdet. Veien kan påvirke opplevelsen ved opphold i nordlig del av Søreidsvågen, men området kan benyttes som i dag. Ved opphold like nord for Søreidsvika kan alternativ A for ledningen synes, men den vil ligge nord for fylkesvegen med landskap og ny E39 i bakgrunnen slik at det vurderes at den negative virkningen ledningen kan gi er begrenset. Planlagt revet ledningstrasé vurderes ikke å oppheve den begrensede negative påvirkningen alternativ A vil medføre grunnet ny trasé er nærmere delområde I. Det vil være inngrepet veien har medført som vil dominerende i landskapsbildet sett mot nord fra delområdet.

Delområde J Stølafjellet

Planlagt alternativ D1 for E39 vil gå i sørvestlige ende av delområde J både i tunnel og i dagen, og vil medføre større inngrep lokalt i områdene der veien går i dagen. Det antas at noen av forbindelseslinjene vil opprettholdes til tross for at veien bygges, men det kan forventes mer veistøy og at eventuelle stier fortsatt benyttes av de lokale der det er mulig. Alternativ A vil krysse en sti nært Søreide og denne benyttes trolig noe til ferdsel av lokalbefolkning. Stien går gjennom noe åpnere landskap og ledningen vil dermed ses på større del av turen enn om krysningspunktet hadde vært i skog. Delområde vil være likevel være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging til tross ledningsbygging. Det forventes ikke endring i støy utover noe knitring fra linene der sti krysses, og med bygging av ny E39 ganske nært forventes lydbildet å være preget av veistøy også. Arealbeslaget som ledningen medfører vil ikke påvirke utøvelsen av friluftslivet. Kun en liten del av delområdet vil berøres, og områdene i delområdet med mest bruk vil ikke berøres. Planlagt revet ledningstrasé vurderes å delvis oppheve den begrensede negative påvirkningen alternativ A vil medføre, men samtidig vil ny E39 med alternativ D1 ligge i den gamle ledningstraséen slik at sumvirkningene ved vei, riving av ledning og ny ledning samlet sett blir større enn tiltakene hver for seg.

Delområdet K Flatråkvassdraget

Planlagt alternativ D1 for E39 er planlagt i vestlig del av delområde K og krysse vestlig del av Flatråkvatnet. Ny veg vil beslaglegge områder som benyttes til friluftsliv, lyd kvaliteten vil forringes og noen turveier/stier vil bli noe mindre tilgjengelige fra enkelte kanter. Stort sett vil ikke de viktigste turmålene innenfor delområdet ikke berøres direkte. Alternative ledningsalternativer vurderes å gi en ubetydelig påvirkning i delområdet grunnet avstand fra området og vil ikke synes fra kjerneområdet for friluftsliv i delområdet. Sumvirkninger for E39 og planlagte nye ledningstraséer for Stord-Tysnes er således ikke videre vurdert.

Alternativ D2

Nedenfor er sumvirkningene av alternativ D2 vurdert innenfor de ulike delområdene som ny E39 samt ny 132 kV Stord-Tysnes vil berøre.

Delområde G Hålandsneset

Alternativ D2 for ny E39 vil gå gjennom delområdet i nordlig del, med vegtrasé som går på vestsiden av Søreidstjørna og en avkjøring nordover mot Uggdalseidet med tilhørende tilkomstveier. Ny veg forventes å påvirke dagens lyd kvalitet særlig nært veien, og noen turveier/stier vil bli noe mindre tilgjengelige fra enkelte

kanter samt at det blir områder som ikke kan benyttes. Stort sett vil de viktigste turmålene innenfor delområdet ikke berøres direkte, med unntak ved Søreidstjørna der alternativ D2 vil ligge ved tjørnets vestside og det forventes at stedet som turmål og oppholdssted vil sterkt forringes visuelt og det blir støy.

Alternativ A for kraftledninger vil passere Søreidstjørna på høgdedraget i vest, og vil synes fra badeplassen i østlig ende. Ved utbygging av alternativ D2 for E39, vil ledningen ligge i bakkant av ny E39 der ny vei dominerer utsikten helt og ledningen vil trolig være underordnet for utsikten og opplevelsen. Likevel vurderes sumvirkningene for både ledningen og alternativ D2 for E9 å gi en samlet økning i negativ påvirkning for friluftsliv ved Søreidstjørna.

Øvrig vurdering rundt alternativer for transformatorstasjonene er lik som for alternativ D1 da traséen er lik for de to alternativene for E39 i det området.

Ny E39 gjennom området vil sette begrensninger på bruken i de nordlige delene av området, og alternativ A og ulike stasjonsplasseringer som planlegges nært ny E39 vurderes å gi begrenset påvirkning på friluftsliv særlig sett i sammenheng med omfanget av inngrepet en stor vei har på landskapet og tilgjengeligheten. Likevel vil ytterligere inngrep i friluftsområdet, særlig for delene som er lengre fra veien kunne oppleves negativt.

Delområde H Søreidsvika Beltestad

Alternativ D1 og D2 for E39 vil ha lik påvirkning på delområde H, se derfor vurdering under alternativ D1.

Delområde I Søreidsvågen-Drange

Planlagt alternativ D2 for E39 vil krysse delområde I med bru over fjorden. Dette forventes å påvirke opplevelseskvaliteten ved ferdsel på fjorden eller ved fjorden, grunnet endringer i det visuelle og lydskvaliteten. Ved opphold like nord for Søreidsvika kan alternativ A for ledningen synes, men den vil ligge nord for fylkesvegen med landskap i bakgrunnen slik at den vil ikke være fremtredende i utsikten. Det vurderes at delområdet vil være like attraktivt, tilgjengelig og vil ha samme funksjon til tross for utbygging av alternativ 1.0+A.

Ny E39 gjennom området vil trolig ikke sette begrensninger på bruken i delområdet men forventes å påvirke opplevelseskvaliteten, og alternativ A vurderes å gi begrenset påvirkning på friluftsliv særlig sett i sammenheng med omfanget av inngrepet en stor vei har på landskapet. Likevel når et landskapsrom får flere inngrep som påvirker friluftslivet i begrenset grad, vurderes sumvirkningene å bli større enn virkningene av tiltakene hver for seg.

Delområde J Stølafjellet

Planlagt alternativ D2 for E39 vil ikke direkte påvirke delområde J, men kan ses på avstand fra sørvestlige deler av området. Ny vei vil ikke påvirke bruken av området, men det utsikten fra deler av området kan forringes noe og det kan forventes noe støy fra veien. Alternativ A vil krysse en sti nært Søreide og denne benyttes trolig noe til ferdsel av lokalbefolkning. Stien går gjennom noe åpnere landskap og ledningen vil dermed ses på større del av turen enn om krysningpunktet hadde vært i skog. Delområde vil være likevel være like tilgjengelig, og ha samme funksjon som før utbygging til tross ledningsbygging. Planlagt revet ledningstrasé vurderes å delvis oppheve den begrensede negative påvirkningen alternativ A vil medføre.

Ny E39 alt. D2 som kan påvirke utsikten og lydbildet fra deler av delområde J vil ikke sette begrensninger på bruken i delområdet men kan påvirke opplevelseskvaliteten, og alternativ A vurderes å gi begrenset påvirkning på friluftsliv særlig sett i sammenheng med omfanget av inngrepet en stor vei har på landskapet. Likevel når et område får noe direkte påvirkning fra ledning og landskapsrommet får flere inngrep som

påvirker friluftslivet i begrenset grad, vurderes sumvirkningene å bli større enn virkningene av tiltakene hver for seg.

Delområdet K Flatråkervassdraget

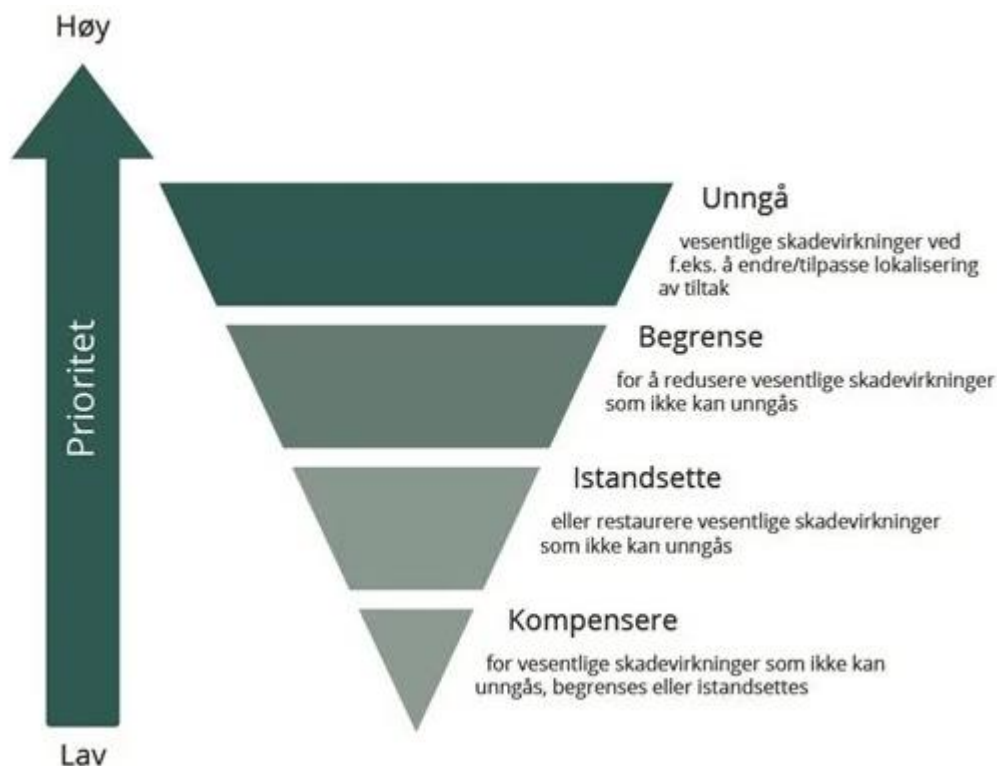
Planlagt alternativ D2 for E39 er planlagt i vestlig del av delområde K og krysser vestlig del av Flatråkervatnet. Ny veg vil beslaglegge områder som benyttes til friluftsliv, lyd kvaliteten vil forringes og noen turveier/stier vil bli noe mindre tilgjengelige fra enkelte kanter. Stort sett vil ikke de viktigste turmålene innenfor delområdet ikke berøres direkte. Alternative ledningsalternativer vurderes å gi en ubetydelig påvirkning i delområdet grunnet avstand fra området og vil ikke synes fra kjerneområdet for friluftsliv i delområdet. Sumvirkninger for E39 og planlagte nye ledningstraséer for Stord-Tysnes er således ikke videre vurdert.

8 Avbøtende tiltak

Ifølge KU-forskriftens § 23 skal konsekvensutredningen beskrive tiltak som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig kompensere for vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn. Gjennom optimalisering av de vurderte ledningene har prosjektet gjort justeringer så langt det lar seg gjøre for å redusere negativ påvirkning på omgivelsene.

Viktige tiltak for å redusere negative virkninger for friluftsliv er å unngå å etablere mastepunkter og ledningstrekk i nærheten eller like ved områder som benyttes til friluftsliv, særlig forbundet med områder der man vil ha opphold. Dette gjelder for eksempel turmål som topper, gapahuker og andre steder der friluftslivet er forbundet med blant annet utsikt.

Det er mange hensyn å ta, noen justeringer vil være positive for friluftslivet i planområdet, mens andre vil kunne være negative. I denne konsekvensutredningen som omhandler fagtema friluftsliv er de ulike alternativene rangert ut fra vurdert konsekvens for delområdene som benyttes til friluftsliv. Dersom de best rangerte alternativene blir valgt er dette skadereduserende i seg selv. I første omgang er det mål å unngå konflikt med områder som har stor verdi og stor bruksfrekvens, deretter å begrense konflikten, for til slutt å bevare og tilrettelegge for det gjenværende på en best mulig måte for fagtemaet. Tiltakshierarkiet gir et godt bilde på prioriteringsrekkefølgen når man skal vurdere avbøtende tiltak for friluftsliv.

Figur 8-1. Tiltakshierarkiet. Kilde: Miljødirektoratet.

8.1 Unngå

For å unngå negative påvirkninger ved Langavatnet med alternativ A på Tysnes kan ledningen legges noe mot sør for å unngå kryssing av vannet. Videre for alternativ A kan de tre mastepunktene vest for Søreidstjørna trekkes vestover slik at de ikke vil være så synlige ved opphold ved Søreidsjørna.

8.2 Begrense

Planlagt kraftledning mellom Stord og Tysnes har begrenset negativ konsekvens for friluftsliv uavhengig av alternativ, og begrenning av konsekvensen er best ved å velge alternativene med lavest negativ konsekvens. Likevel vil det ved valg av alle alternativene ha begrenset negativ konsekvens for friluftsliv.

8.3 Anleggsperioden

Ved anleggsarbeid som berører viktige turområder og/eller atkomst til disse vil det være viktig å gi informasjon om når anleggsarbeidet skal foregå, og hvilke veier som eventuelt blir stengt. Informasjonen formidles til kommunene, de lokale turlagene og berørte grunneiere. Det forutsettes at anleggsveier og alternative atkomstveier merkes med skilt. Viktige turstier bør avmerkes i kartet tilhørende Detaljplan for miljø og landskap for prosjektet.

8.4 Driftsperioden

Når ledningene er bygd og kablen er lagt er det begrenset med hvilke tiltak som kan være avbøtende når det gjelder friluftsliv, da områdene stort sett kan benyttes på lik linje som i dag. Det eneste er ankringsforbud ved kabler, og dette vil bli skiltet der det er aktuelt.

8.5 Oppfølgende undersøkelser

Det vil ikke bli behov for oppfølgende undersøkelser for fagtema friluftsliv.

9 Vurdering av usikkerhet

9.1 Vurdering av kunnskapsgrunnlaget

Kildene og kunnskapsgrunnlaget til utredningen er gjennomgått i kapittel 3.4.3. Kunnskapsgrunnlaget regnes som godt med lav grad av usikkerhet.

9.2 Vurdering av avbøtende tiltak

Det er ikke knyttet usikkerhet til realisering av avbøtende tiltak.

9.3 Vurdering av usikkerhet ved konsekvensutredningen

Som nevnt under kunnskapsgrunnlaget (kap. 3.4.3) kan det være bruk av delområdene som ikke er registrert, og særlig det som er av lokal betydning. Dette er tatt høyde for ved vurderingen av påvirkningen, men samtidig kun innenfor samme påvirkningsgrad som det er antatt at tiltaket vil ligge. Kraftledninger med tilhørende master, og det samme med kabler har begrenset negativ påvirkning på friluftslivet da områdene stort sett kan brukes som i dag. Derfor vil bruk av områdene som ikke er registrert trolig ikke berøres i stor grad av utbyggingen, og derfor anses usikkerheten som begrenset. Unntaket er arealer beslaglagt for transformatorstasjoner, som ikke kan benyttes videre til friluftslivsformål. Kunnskapsgrunnlaget er godt ved planlagt plassering av disse, så samlet sett vurderes grunnlaget for å skrive konsekvensutredningen å være tilfredsstillende.

10 Referanser

- [1] Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), «Veileder for utarbeidelse av søknad om anleggskonsesjon for nettanlegg,» NVE, 2023.Sist endret 06.02.24.
- [2] Miljødirektoratet, «Håndbok for konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941),» 2023.
- [3] TellTur, «TellTur,» 11 2023. [Internett]. Available: <https://www.telltur.no/allettermaal>.
- [4] Stord-Fitjar Turlag, «Stord Fitjar Trimpoeng 2023,» 2023. [Internett]. Available: <https://konkurranse.trimpoeng.no/stord-fitjar-trimpoeng-2023>. [Funnet 11 2023].
- [5] Ut.no, «Stord på Langs,» Norges Turistforening, 11 2023. [Internett]. Available: <https://ut.no/turforslag/115566/stord-pa-langs>. [Funnet 11 2023].
- [6] Strava, «Strava heatmap,» 11 2023. [Internett]. Available: <https://www.strava.com/heatmap>.
- [7] UDisc, «Fitjar DiscGolfPark Olstjødno,» 2023. [Internett]. Available: <https://www.udisc.com/courses/fitjar-disc-golf-park-olstjodno-Txod>. [Funnet 11 2023].
- [8] Fitjar idrettslag, «Midtfjellet,» Facebook, [Internett]. Available: <https://www.facebook.com/midtfjelletedagen>. [Funnet 11 2023].
- [9] Stolpejakten, «Fitjar IL Orientering,» 11 2023. [Internett]. Available: <https://stolpejakten.no/arrangor/fitjar>. [Funnet 11 2023].
- [10] Stord kommune, «Fritidsfiske,» 2023. [Internett]. Available: <https://www.stord.kommune.no/fisking.468624.nn.html>. [Funnet 11 2023].
- [11] Fitjar Fjellsameige, «Fitjar Fjellsameige,» 2023. [Internett]. Available: <https://fitjarfjellsameige.no/>. [Funnet 11 2023].
- [12] Den norske turistforening, «UT.no,» 11 2023. [Internett]. Available: www.ut.no.
- [13] «www.grind.no,» Grønafjellet, [Internett]. Available: <https://www.grind.no/sunnhordland/fitjar/gronafjellet>. [Funnet 11 2023].
- [14] Kartverket, «Norgeskart,» 2023. [Internett]. Available: www.norgeskart.no. [Funnet 11 2023].
- [15] Miljødirektoratet, «Naturbase,» 2 2024. [Internett]. Available: www.naturbase.no.
- [16] Berge og Omland friluftsråd, «Vestkystparken,» 2023. [Internett]. Available: <https://www.vestkystparken.no/alletterur/vestkystparkelementer>. [Funnet 11 2023].
- [17] Divesitenorway, «Divesitnorway Interaktivt kart,» 2023. [Internett]. Available: <https://divesitenorway.no/interaktivt-kart/>. [Funnet 11 2023].

- [18] Eviny breiband avd Tysnes, Tysnes treningscenter og Svingen Puls, «Sommartrim Tysnes 2022,» Trimpoeng, 2023. [Internett]. Available: <https://konkurransen.trimpoeng.no/sommartrim-tysnes-2022>. [Funnet 11 2023].
- [19] Tysnes Putball, «Tysnes Putball,» Facebook, 2023. [Internett]. Available: <https://www.facebook.com/tysnesputball/about>. [Funnet 11 2023].
- [20] Tysnes gjev meirsmak, «Visit Tysnes,» 2023. [Internett]. Available: <https://www.visittysnes.no/>. [Funnet 11 2023].
- [21] Bergen og Omland friluftsråd, «Padleguide,» 2023. [Internett]. Available: <https://bof.no/padle-guide/>. [Funnet 11 2023].
- [22] Tysnes gjev meirsmak, «Stolpejakten,» 2023. [Internett]. Available: <https://stolpejakten.no/arrangor/tysnesgjevmeirsmak>. [Funnet 11 2023].
- [23] Visit Tysnes, «Visit Tysnes,» [Internett]. Available: <https://www.visittysnes.no/aktivitetar-utand%C3%B8rs>. [Funnet 11 2023].